

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย
นางสาวนริศรา ชยธวัช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผัง
กราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING SKILLS USING SQ4R TEACHING
METHODS WITH GRAPHIC ORGANIZER FOR MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2020

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

60263313 : หลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R, ผังกราฟิก

นางสาว นริศรา ชยรัช: การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก 2) แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

60263313 : Major (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

Keyword : ANALYTICAL READING SKILLS, SQ4R TEACHING METHODS, GRAPHIC ORGANIZER

MISS NARISARA CHAYATAWAT : THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING SKILLS USING SQ4R TEACHING METHODS WITH GRAPHIC ORGANIZER FOR MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR UBONWAN SONGSERM, Ph.D.

The purposes of this research were to 1) compare analytical reading skills of Mathayomsuksa 2 students before and after using SQ4R teaching methods with graphic organizer, and 2) study the opinions of Mathayomsuksa 2 students towards learning by using SQ4R teaching methods with graphic organizer. The samples of this research were 34 Mathayomsuksa 2/2 students of Rachineeburana school, Mueang, Nakhon Pathom province in the first semester of the academic year 2020, selected by cluster random sampling.

The research instruments for this study were 1) lesson plans, 2) the test of analytical reading skills, and 3) questionnaires on student's opinions towards learning by using SQ4R teaching methods with graphic organizer. The data was analyzed by mean average, standard deviation and t-test for dependent.

The results of this research were:

1. The analytical reading skills of Mathayomsuksa 2 students after learning by using SQ4R teaching methods with graphic organizer was significantly higher than before at the .05 level.

2. The opinions of Mathayomsuksa 2 students towards learning by using SQ4R teaching methods with graphic organizer were at the highest agreement level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาและกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้งให้กำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคด้วยความเมตตาเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัฒน์ บุญสม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มาลัย ทองสีมา อาจารย์วารภรณ์ ธรรมทิพย์สกุล รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์สกว สันติเทวกุล และอาจารย์ ดร.วิจิตรา ตะโกพร ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง และสำเร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา หนังสือ วารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครู และขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ นายวันชาติ ชยธวัช นางลัดดาวัลย์ ชยธวัช บิดาและมารดาของผู้วิจัย ผู้ซึ่งมอบความรัก ความห่วงใยและกำลังใจอันแสนล้ำค่าให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณร้อยตำรวจเอกวชิร ชยธวัช นางสาวปรารถนา ชยธวัช พี่ชายและพี่สาวของผู้วิจัย ที่คอยเป็นแรงผลักดันและส่งเสริมให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จเสมอมา

ขอขอบคุณ นางสุกฤษรัตน์ พันทวีศักดิ์ นายสุรวุฒิ พันทวีศักดิ์ นางสาวสิริพร รัตนมุง นางผจงจิตร เกิดศิริธัญ นางสาวหทัยชนก ลิ้มสกุล นางสาวไอรดา ภูเทศ ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ สาขาหลักสูตรและการสอน ที่ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนและให้การสนับสนุนจนประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นริศรา ชยธวัช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
3. คำถามการวิจัย.....	11
4. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	11
5. สมมติฐานการวิจัย.....	11
6. ขอบเขตของการวิจัย.....	11
7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
8. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	13
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย....	15
หลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนราชินี	
บูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม.....	18
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	27

2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์	27
2.2 ทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์	28
2.3 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์	29
2.4 ขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์	30
2.5 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์	33
2.6 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์	34
2.7 การวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์	36
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R	38
3.1 ความเป็นมาของวิธีสอนแบบ SQ4R	38
3.2 ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R	39
3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R	40
3.4 ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R	43
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก	45
4.1 ความเป็นมาของผังกราฟิก	45
4.2 ความหมายของผังกราฟิก	45
4.3 ขั้นตอนการเขียนผังกราฟิก	46
4.4 กฎเกณฑ์ของผังกราฟิก	49
4.5 รูปแบบของผังกราฟิก	51
4.6 ประโยชน์ของผังกราฟิก	57
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R	60
5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยผังกราฟิก	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	77
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย	77

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	78
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง.....	90
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลข้อมูล	91
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก.....	94
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	95
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการวิจัย	99
อภิปรายผล	99
ข้อเสนอแนะ	104
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	104
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	104
รายการอ้างอิง.....	105
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	115
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	117
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและคะแนนผลการทดสอบ	176
ประวัติผู้เขียน	188

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) วิชาภาษาไทย ระดับโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2562.....	5
ตารางที่ 2	รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) วิชาภาษาไทย จำแนกตามสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2562.....	6
ตารางที่ 3	แสดงตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551.....	16
ตารางที่ 4	โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1	22
ตารางที่ 5	ประเภทของบทอ่านที่นำมาใช้ในการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์.....	27
ตารางที่ 6	การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง.....	79
ตารางที่ 7	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย ของ Bloom.....	83
ตารางที่ 8	เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น.....	88
ตารางที่ 9	ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	94
ตารางที่ 10	ผลศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก.....	95
ตารางที่ 11	ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่าน เชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	177

ตารางที่ 12	ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	181
ตารางที่ 13	ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก.....	183
ตารางที่ 14	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	184
ตารางที่ 15	แสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	186

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	10
แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างผังความคิดเรื่องการใช้ MIND MAP	46
แผนภาพที่ 3 รูปทรงเรขาคณิตที่ใช้ในผังความคิด.....	47
แผนภาพที่ 4 ลักษณะของเส้นที่ใช้ในผังความคิด.....	47
แผนภาพที่ 5 ตัวอย่างภาพสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย.....	47
แผนภาพที่ 6 ตัวอย่างผังความคิดเรื่อง Project Organization.....	48
แผนภาพที่ 7 แผนผังความคิดแบบ Tony Buzan.....	51
แผนภาพที่ 8 แผนผังวงกลมเหลื่อมซ้อน.....	51
แผนภาพที่ 9 แผนผังวงกลม.....	52
แผนภาพที่ 10 แผนผังความคิดแบบรวบยอด.....	52
แผนภาพที่ 11 แผนผังรูปแมงมุม.....	52
แผนภาพที่ 12 ผังความคิดเรื่องการใช้ Mind Map.....	53
แผนภาพที่ 13 ผังมโนทัศน์เรื่องสัตว์.....	53
แผนภาพที่ 14 ผังแมงมุมเรื่องการวัด.....	54
แผนภาพที่ 15 ผังลำดับขั้นตอนการสอนแบบจุลภาค.....	54
แผนภาพที่ 16 ผังก้างปลาหาสาเหตุของการประพาศิตรีเบียบวินัยของนักเรียน.....	54
แผนภาพที่ 17 ผังวัฏจักรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning Cycle).....	55
แผนภาพที่ 18 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน.....	55
แผนภาพที่ 19 โครงสร้างของแผนผังรูปตัววี.....	56
แผนภาพที่ 20 ผังพล็อตไดอะแกรม (Plot Diagram).....	56

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า	
แผนภูมิที่ 1		
1	สรุปลขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	82
แผนภูมิที่ 2		
2	สรุปลขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	87
แผนภูมิที่ 3		
3	สรุปลขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก.....	90

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานทางภาษาและการสื่อสารที่จำเป็น เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการรับรู้และแสวงหาความรู้ หรือเป็นบ่อเกิดแห่งปัญญา ผู้ที่มีทักษะในการอ่านที่ดี ย่อมมีโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่าน การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตคนไทยในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะทำให้คนเราสามารถพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเคลื่อนไหวของสิ่งแวดล้อมรอบตัว การอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิตที่ไม่อาจละเลย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของการอ่าน ความว่า

...การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมในเชิงวิชาการ การอ่านมิใช่เพียงเป็นการรับสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดและภูมิปัญญาที่ซับซ้อน ดังนั้น การอ่านจึงเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ต้องการการศึกษาวิจัยในเชิงวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปปฏิบัติใช้ให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาบุคลากรในระดับการศึกษา และสาขาอาชีพต่าง ๆ ...

(สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: 2531)

จากพระราชดำรัสข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน สามารถอ่านวยประโยชน์แก่ผู้อ่าน ทุกเพศ ทุกวัย ตั้งแต่การดำเนินชีวิต การศึกษา การทำงาน ตลอดจนการพักผ่อน การสะสมประสบการณ์และความคิดจากการอ่านจะช่วยให้อ่านคำตอบของปัญหาที่ต้องการได้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ผู้ที่รักในการอ่านจึงเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ยิ่งไปกว่านั้นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้คือการอ่าน เพราะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน ทำให้พัฒนาสติปัญญาด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิดของตนเองเกิดเป็นความคิดใหม่ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาความสามารถทางการอ่านให้มีประสิทธิภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ ภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งสาระที่ 1 การอ่าน เป็นสาระที่ถือว่าเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเป็นโลก ของการอ่านเพราะการอ่านแทรกอยู่ในทุกกิจกรรมทุกประเภท ทุกหนแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสาร ซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิต ของเรา ดังที่ อัจฉรา ประดิษฐ์ (2552: 19) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชาติ การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง สอดคล้องกับ มยุรฉัตร ฉัตรพุกขิย์ (2559: 4) ได้กล่าวว่า การที่โลกเราก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การอ่าน ดูเหมือนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอ่านมีความสำคัญและมีบทบาทในชีวิต ความเป็นอยู่ของคนเรามากกว่ายุคสมัยที่ผ่านมาหลายเท่า ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า โลกปัจจุบันเป็นโลก แห่งการอ่านและการทำทนายฎมปัญญาคงไม่เกินความจริง เราอ่านเพื่อที่จะได้ติดตามความก้าวหน้าเหตุการณ์หรือความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้ง

การสอนเรื่องการอ่านในหลักสูตรการศึกษาปัจจุบันเริ่มต้นจากการอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ การอ่านวิเคราะห์ จนถึงขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ล้วนแต่เป็นทักษะการอ่านที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในปัจจุบันทั้งสิ้น การอ่านเป็นการเปิดโลกทัศน์การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในหลายด้าน โดยเฉพาะในสังคมยุคปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน ทั้งการติดต่อสื่อสารทางตรง และการติดต่อสื่อสารทางสังคมออนไลน์ ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีข้อมูลข่าวสารสามารถแพร่หลายไปได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ดังนั้นผู้อ่านจะต้องรู้จักพิจารณาข้อมูลข่าวสารนั้นว่ามีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เห็นได้จากการสอนอ่านในปัจจุบันจะเน้นการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตีความเพื่อช่วยเพิ่มความรู้และประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558: 6 - 10) ที่ได้กล่าวว่า การสอนอ่านไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิดควบคู่กันไปด้วยเพราะการคิดเป็นหลักสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กระบวนการอ่านนั้นจะต้องมีการคิดเสมอ เช่น การคิดเพื่อพิจารณา การคิดเพื่อประเมินค่า การคิดเพื่อวิเคราะห์หรือตีความ การคิดเพื่อสรุปความสิ่งที่อ่าน หากปราศจากการคิด การอ่านย่อมดำเนินไปอย่างไร้ประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการอ่านที่จำเป็นต่อสังคมในปัจจุบันนี้ คือ ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพราะเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้กระบวนการคิด พิจารณา และหาเหตุผล เพื่อทำความเข้าใจเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

การอ่านเชิงวิเคราะห์มิใช่เป็นเพียงการอ่านเพื่อความรู้และความเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ยังต้องมีการวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารในด้านต่าง ๆ โดยผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างพิจารณาแล้วใช้ความคิดในการไตร่ตรอง แยกแยะ จับใจความสำคัญ สรุปเรื่องราวในสิ่งที่อ่าน ดังนั้นในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อน เพราะการคิดมีความสำคัญทั้งต่อการอ่านและการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันดังที่ วัชรา เล่าเรียนตี (2552: 10) ได้กล่าวไว้ว่า

การคิดวิเคราะห์หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การแสดงออกด้วยคำพูดหรือพฤติกรรมปฏิบัติที่บ่งบอกถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกแง่มุม โดยบอกอธิบายเหตุผลประกอบเรื่องที่รู้ ระบุความคิดรวบยอด ระบุปัญหา ระบุความเชื่อมโยงของความคิดรวบยอดต่าง ๆ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถที่จะแจกแจงจำแนกแยกองค์ประกอบ ส่วนประกอบต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลที่เป็นหลักฐานสำคัญเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจและประเมินผลหรือเพื่อสรุปอย่างเหมาะสม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 15) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานการเรียนรู้ ท.1.1 คือ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 6) ยังกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเกี่ยวกับสาระการอ่านเมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไว้ว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้อย่างถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิดย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอน และความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้อง ของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยกำหนดการประเมินสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะสมรรถนะในข้อที่ 2 คือ ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะให้ความสำคัญแก่การสอนอ่าน โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน แต่ในปัจจุบันการเรียนการสอนทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ในระดับมัธยมศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากประสบการณ์การสอนที่ผู้วิจัยได้พบ นักเรียนขาดทักษะการอ่าน โดยไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ ตีความจากเรื่องที่อ่าน อีกทั้งนักเรียนยังขาด การพัฒนาการอ่านที่ต่อเนื่อง และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน วิชาภาษาไทย โรงเรียนราชินีบูรณะ (สกุรัตน์ พันทวีศักดิ์ และ สิริพร รัตนมุง, 6 มีนาคม 2563) มีความเห็น สรุปได้ว่า ปัญหาการสอนอ่าน เกิดจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและด้านการจัดการเรียนการสอนของครู โดยด้านแรกคือ เกิดจากตัวผู้เรียนเอง พบว่าผู้เรียนมักอ่านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จาก สื่อโซเชียล ซึ่งมีข้อมูลเพียงสั้น ๆ และใช้เวลาในการอ่านค่อนข้างน้อย ทำให้ผู้เรียนขาดเวลาในการพิจารณา ไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ซึ่งไม่เป็นไปตามขั้นตอนในการอ่านเชิงวิเคราะห์ รวมถึงผู้เรียน ให้ความสนใจกับเทคโนโลยีเพื่อความบันเทิงเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ สิริพร รัตนมุง (2559: 4) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านของนักเรียนสรุปได้ว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจำนวนมากอ่านไม่เป็น อ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย สรุปใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์ วิเคราะห์ จากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งไม่มีนิสัยรักการอ่าน เพราะสนใจสื่อจากเทคโนโลยีมากกว่า ทำให้ขาดโอกาส ในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ

ปัจจัยด้านที่สองคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่าครูผู้สอนส่วนมากยังคงเน้น ในด้านความรู้ ความจำ และความเข้าใจในเรื่องเป็นสำคัญ ครูผู้สอนมักจะสอนทักษะการอ่านและ วิธีการอ่านให้จบทันในหลักสูตรการศึกษาเพียงเท่านั้น แต่ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการฝึกอ่าน ให้มาก รวมไปถึงการจัดกิจกรรมการสอนภายในห้องเรียน ที่ครูผู้สอนมักให้นักเรียนอ่านเนื้อหา แล้วถามรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำถามด้านความจำ การจัดการเรียนการสอนเช่นนี้ นอกจากจะไม่ส่งเสริมการอ่านแล้วยังไม่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอีกด้วย เพราะเน้นเพียง การจำเนื้อหามากกว่าการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในเรื่องการอ่านของนักเรียน ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561: 3) ที่กล่าวไว้ว่า ปัญหาการอ่านนั้น สาเหตุหนึ่งเกิดจากครูบางส่วน ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทั้งนี้ เพราะนักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะด้านการคิด การวิเคราะห์ การวิจารณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสอนอ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ การสอนอ่านเพียงเพื่อความเข้าใจเป็นเรื่องไม่เพียงพอแล้วสำหรับปัจจุบัน แต่จะต้องอ่านโดยรู้จักคิด หาเหตุผล วิเคราะห์ วิจัยในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) วิชาภาษาไทย ระดับโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2562 ของนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 75 ทั้งห้าปี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) วิชาภาษาไทยระดับโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2562

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2558	541	100	48.04	7.36
2559	498	100	55.04	10.53
2560	542	100	58.18	12.26
2561	490	100	66.62	12.71
2562	501	100	66.82	11.24

ที่มา: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558 – 2562), รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินีบูรณะ ปีการศึกษา 2558 – 2562 (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ), อัดสำเนา.

จากตารางที่ 1 พบว่า ในปีการศึกษา 2558 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 48.04 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.36 ปีการศึกษา 2559 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 55.04 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.53 ปีการศึกษา 2560 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 58.18 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.26 ปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 66.62 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.71 และปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 66.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.24 ดังจะเห็นได้ว่าในห้าปีการศึกษาที่ผ่านมาคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน วิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังคงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 75

เมื่อจำแนกตามสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 สาระการอ่าน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย โดยจะเห็นได้จากตารางแสดงผลคะแนนต่อไปนี้

ตารางที่ 2 รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) วิชาภาษาไทย จำแนกตามสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนโรงเรียนราชินีบูรณะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2562

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเต็ม	สาระการเรียนรู้การอ่าน	
			คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2558	541	100	51.52	14.61
2559	498	100	56.29	16.73
2560	542	100	64.84	16.72
2561	490	100	70.90	17.03
2562	501	100	58.28	15.70

ที่มา: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558 – 2562), รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินีบูรณะ ปีการศึกษา 2558 – 2562 (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ), อัดสำเนา.

จากตารางที่ 2 พบว่า ในปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย 51.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.61 ปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ย 56.29 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.73 ปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ย 64.84 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.72 ปีการศึกษา 2561 มีคะแนนเฉลี่ย 70.90 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.03 และปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ย 58.28 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15.70 ดังจะเห็นได้ว่า ทั้งห้าปีการศึกษายังคงมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือ ร้อยละ 75 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านการอ่านของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคการสอนและการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น นิลวรรณ ชูวิวัฒน์รัตนกุล (2554) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับชุดกิจกรรมในการพัฒนาการอ่าน เชิงวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปิยดา พงศ์สุชาติ (2556) ใช้วิธีสอนแบบ PANORAMA ร่วมกับเทคนิค KWLH-Plus ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กานต์ชนก ด้วงตะกั่ว (2557) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาศามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด การใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา จะช่วยให้นักเรียนมีขั้นตอนและเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน แต่ถ้ามีเทคนิคการจัดลำดับความคิดมาประกอบการอ่าน จะทำให้นักเรียนลำดับเรื่องราวและความคิด

ได้เป็นระบบ นักเรียนจะวิเคราะห์เรื่องได้ดีขึ้น เทคนิคการจัดลำดับความคิดที่ใช้ได้คือ เทคนิคการใช้ผังกราฟิก ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีที่มีผู้นำมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น ดังที่ มนธิรา ภูมิ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามและแผนผังความคิด สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด ซึ่งผลการวิจัยของทุกคนพบว่า การใช้ผังกราฟิกสามารถนำมาพัฒนาการอ่านได้ เพราะการที่นักเรียนฝึกฝนการใช้ทักษะการคิดโดยใช้ผังกราฟิกนั้น ทำให้ผู้เรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากจากประเด็นหลัก แล้วแยกประเด็นรองให้เป็นระบบออกไปอย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนรู้จักคิดเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่องตามลำดับความสำคัญ โดยมีการใช้ภาพสี เส้น สัญลักษณ์ ในการสรุปเนื้อหาให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับประเวศ วะสี (2542: 3) ที่กล่าวไว้ว่าวิธีการที่จะทำให้สมองงอกงามออกมาวิธีหนึ่ง คือ การทำแผนที่ความคิดหรือ Mind mapping ซึ่งสมองที่กล่าวนั้นก็คือ ความคิดนั่นเอง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้ผังกราฟิกจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่น่ามาใช้ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้พบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีสอนในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งพัฒนามาจาก SQ3R ที่เป็นแนวความคิดของ Francis P. Robinson (Francis P. Robinson, 1970, อ้างถึงใน พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2559: 147) ต่อมาได้พัฒนาเป็น SQ4R โดย Walter Pauk (Walter Pauk, 1984, อ้างถึงใน กานต์ธิดา แก้วกาม, 2556: 5) ซึ่งเป็นวิธีสอนที่มีขั้นตอน 6 ขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียน มีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบ เมื่อครูผู้สอนถาม โดยขั้นตอนของวิธีการอ่านแบบ SQ4R เริ่มจากขั้นที่ 1 ให้ผู้อ่านสำรวจ (S: Survey) หรืออ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q: Question) เพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ขั้นที่ 3 ให้ผู้อ่าน อ่านข้อความ (R ตัวที่ 1: Read) ในบทอ่านอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 ให้จดบันทึก (R ตัวที่ 2: Record) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้น R ตัวที่ 1: Read มุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญ และสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความที่รัดกุม ขั้นที่ 5 เป็นการตอบคำถามหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ (R ตัวที่ 3: Recite) เขียนสรุปความโดยผู้อ่านพยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด และขั้นที่ 6 เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน (R ตัวที่ 4: Reflect) และแสดงความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง โดยผู้วิจัยกำหนดบทอ่าน เป็นบทอ่านจากข่าว บันทึกเหตุการณ์ โฆษณา บทความ และ

วรรณคดี ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ เนื่องจากเป็นวิธีการ ที่มีขั้นตอนชัดเจน ตั้งแต่การอ่านบทอ่านอย่างคร่าว ๆ ที่จะทำให้ทราบเรื่องราวโดยรวม ขึ้นต่อมาก็คือ การตั้งคำถามจากบทอ่าน ซึ่งการเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามตามความสนใจ สามารถตอบสนองนักเรียนแต่ละคนที่มีความสนใจที่แตกต่างกัน ในขั้นการตั้งคำถามเปรียบเทียบเหมือน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน ดังนั้นการตั้งคำถามก่อนการอ่านอย่างละเอียดจึงทำให้นักเรียน อ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เช่น เมขลา ลือโสภา (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วย แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับพอใจมาก และ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี แบบปกติ

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการสอนอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ นั่นคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก ตามแนวคิดของ Tony Buzan (Buzan, 2010: 5-7) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มนำเอาความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยได้พัฒนามาจากการจดบันทึกเป็นตัวอักษร เป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกาหรือ ดินสอสีเดียวมาเป็นการบันทึกด้วยคำ ภาพ สัญลักษณ์ แผ่นรีมีรอบ ๆ เส้นศูนย์กลางเหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้โดยใช้เส้น สีเส้น ซึ่งมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิก เช่น พชรมณฑท์ หมวดนุ้ม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงระบบเพื่อเชื่อมโยงการเขียน โดยใช้ เทคนิคกราฟิกของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดเชิงระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ผังกราฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีความเห็นว่า การเรียนรู้ด้วยการสร้างผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน มากขึ้น คิดเป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเองได้ และคิดอย่างมี ขั้นตอน เกิดทักษะการคิดเชิงระบบ และ สุพัตรา มูลละออง (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึก เสริมทักษะ การอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจของ นักเรียนหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะ การอ่านอยู่ในระดับดีมาก

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R และ ผังกราฟิก มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ ให้มีทักษะ ด้านการอ่านที่ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน รวมทั้ง เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนต่อไป

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และผังกราฟิก ดังนี้

วิธีสอน SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ Walter Pauk (Walter Pauk, 1984, อ้างถึงใน กานต์ธิดา แก้วกาม, 2556: 5) พัฒนามาจากวิธีสอนแบบ SQ3R ตามแนวคิดของ Francis P. Robinson (Francis P. Robinson, 1970, อ้างถึงใน พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2559: 147) โดยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่เน้นการฝึก ตั้งคำถาม ทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้การอ่านไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้นักเรียนได้แนวคิด จากคำถามและพยายามหาคำตอบ

นอกจากนี้การสรุปความคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง โดยใช้ผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด (Mind map) ตามแนวคิดของ Tony Buzan (Buzan, 2010: 5-7) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มนำเอาความรู้เรื่องสมอง มาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยได้พัฒนามาจากการจดบันทึกเป็นตัวอักษร เป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียวมาเป็นการบันทึกด้วยคำ ภาพ สัญลักษณ์ แผ้วรัศมีรอบ ๆ เส้นศูนย์กลาง เหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้โดยใช้เส้น สีเส้น ก็เป็นวิธีที่น่าสนใจ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน เห็นความสัมพันธ์ของเหตุการณ์และแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน อีกทั้งยังช่วยในการจำ เข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ได้เร็วมากขึ้น กว่าที่อ่านจากเนื้อหาทั้งหมดเพียงอย่างเดียว

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดย กำหนดการจัดการเรียนรู้เป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน มีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้อุปกรณ์หรือวัตถุที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน เกมทางการศึกษา การใช้คำถาม

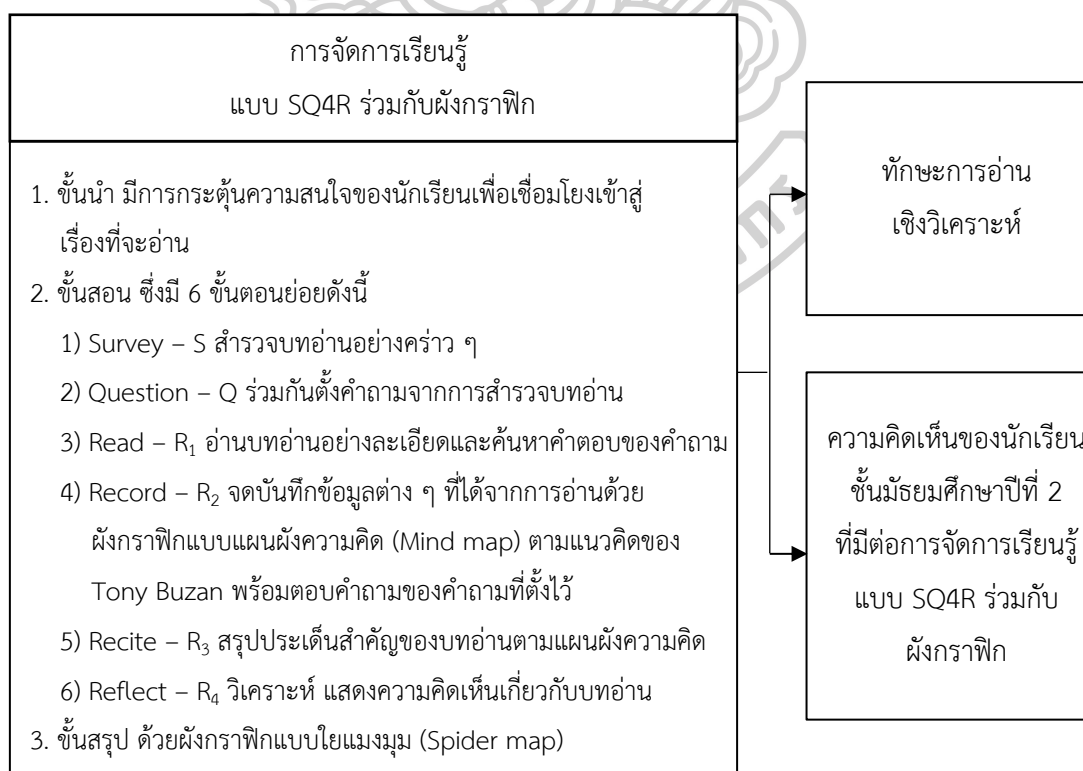
2. ชี้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 1) ให้นักเรียนสำรวจ (Survey-S) บทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ 2) นักเรียนร่วมกันตั้งคำถาม (Question-Q) จากบทอ่าน 3) นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read-R₁) และค้นหาคำตอบสำหรับ

คำถามที่ตั้งไว้ 4) นักเรียนจดบันทึก (Record-R₂) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกแบบผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด (Mind map) ตามแนวคิดของ Tony Buzan ตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ (Recite-R₃) จากคำถามในชั้น Question ตามแผนผังความคิด โดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) นักเรียนทบทวน (Reflect-R₄) วิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น ครูจะทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหายไปให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำจากบทอ่าน

3. ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ด้วยผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider map) ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยคำถาม

โดยผู้วิจัยมุ่งให้นักเรียนมีผลทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้นและมีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกในระดับมาก

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยมี 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอนซึ่งมี 6 ขั้นตอนย่อย และขั้นสรุป โดยผู้วิจัยมุ่งให้นักเรียนมีผลทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้นและมีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกในระดับมาก ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3. คำถามการวิจัย

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับใด

4. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

5. สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับมาก

6. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 470 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่ม แบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ซึ่งโรงเรียนจัดห้องเรียนแบบความสามารถของนักเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีนักเรียนจำนวน 34 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

ตัวแปรตาม คือ

- 1) ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
- 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ

SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย นำมาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 1.1 สาระที่ 1 การอ่าน รายวิชา ท22101 ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ดุรามเกียรติ์ เพื่อย่ออ่านวิเคราะห์ คือ ข่าว บันทึกเหตุการณ์ บทโฆษณา บทความ วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยทดลองเป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง)

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งมี 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน 2. ขั้นสอน มี 6 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ให้นักเรียนสำรวจ (Survey-S) บทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ 2) นักเรียนร่วมกันตั้งคำถาม (Question-Q) จากบทอ่าน 3) นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read-R₁) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) นักเรียนจดบันทึก (Record-R₂) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกแบบผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด (Mind map) ตามแนวคิดของ Tony Buzan ตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ (Recite-R₃) จากคำถามในขั้น Question ตามแผนผังความคิด โดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) นักเรียนทบทวน (Reflect-R₄) วิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น ครูจะทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหายไป ให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำจากบทอ่าน 3. ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผล การเรียนรู้ด้วยผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider map) ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยคำถาม

2. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้อ่านที่ทำความเข้าใจรายละเอียดของเรื่อง ที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง สรุปสาระสำคัญ ทศนคติของผู้แต่ง แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการอ่าน ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยวัดจากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

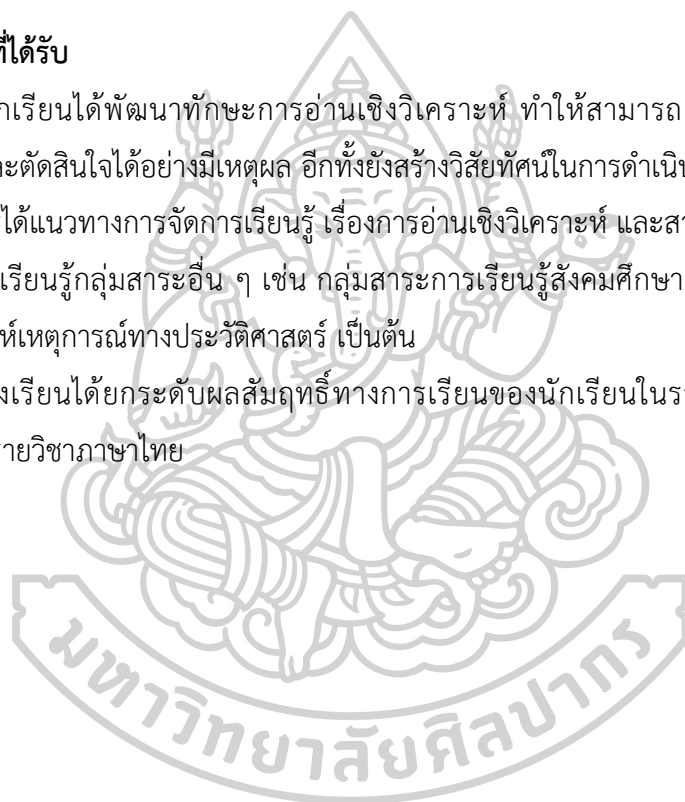
4. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

8. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

2. ครูได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3. โรงเรียนได้ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ให้สูงขึ้น โดยเฉพาะในรายวิชาภาษาไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชินีบูรณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.2 ทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.3 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.4 ขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.5 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.6 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 2.7 การวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R
 - 3.1 ความเป็นมาของวิธีสอนแบบ SQ4R
 - 3.2 ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R
 - 3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R
 - 3.4 ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก
 - 4.1 ความเป็นมาของผังกราฟิก
 - 4.2 ความหมายของผังกราฟิก
 - 4.3 ขั้นตอนการเขียนผังกราฟิก
 - 4.4 กฎเกณฑ์ของผังกราฟิก
 - 4.5 รูปแบบของผังกราฟิก
 - 4.6 ประโยชน์ของผังกราฟิก

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
- 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยผังกราฟิก

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ การแก้ปัญหาโดยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 1-18)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังต่อไปนี้

ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1

ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1

สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1

เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สาระที่ 1 การอ่าน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย บทร้อยแก้วที่เป็น บทบรรยายและบทพรรณนา บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว และกาพย์ท้อโคลง
	2. จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ
	3. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่าง ๆ ที่อ่าน	บันทึกเหตุการณ์ วรรณคดีในบทเรียน
	4. อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	บทโฆษณา บทสนทนา
	5. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน	งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง
	6. ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าวหรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน	เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	7. อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	การอ่านตามความสนใจ เช่น หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

ที่มา: ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, 21-22.

คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังต่อไปนี้

- 2.1 สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี
- 2.2 สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดูและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3 มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ
- 2.4 นิยัรักการอ่านการเขียน การแสวงหาความรู้ และใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ
- 2.5 ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดี และวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย
- 2.6 สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล
- 2.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย
- 2.8 มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง

คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนว่า ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ดังนี้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2. เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับ ภาษาเขียน คำขวัญคำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ คติพจน์ โฆษณา สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ แบบกรอกสมัครงาน จดหมายกิจธุระ เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

3. พูตแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พูตรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และ ศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

5. สรุปรูปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทยและคุณค่า ที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง

**หลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนราชินีบูรณะ
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม**

หลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้กำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาไทย เป้าหมายของการจัดการ เรียน การสอนภาษาไทย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียน มาตรฐานสากล และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ไว้ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความเข้าใจในภาษา สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ สามารถนำทักษะทางภาษาทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการคิดไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ตระหนักและเห็นคุณค่าของความเป็น ชาติไทย พัฒนานตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสงบสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก แหล่งข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ ให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจน ในการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษค่านิยมวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และ สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา ต่อรองเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและ ความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างมีวิจารณญาณ การคิดเป็นระบบ และการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ มีความเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้และ ประยุกต์ใช้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและ ความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

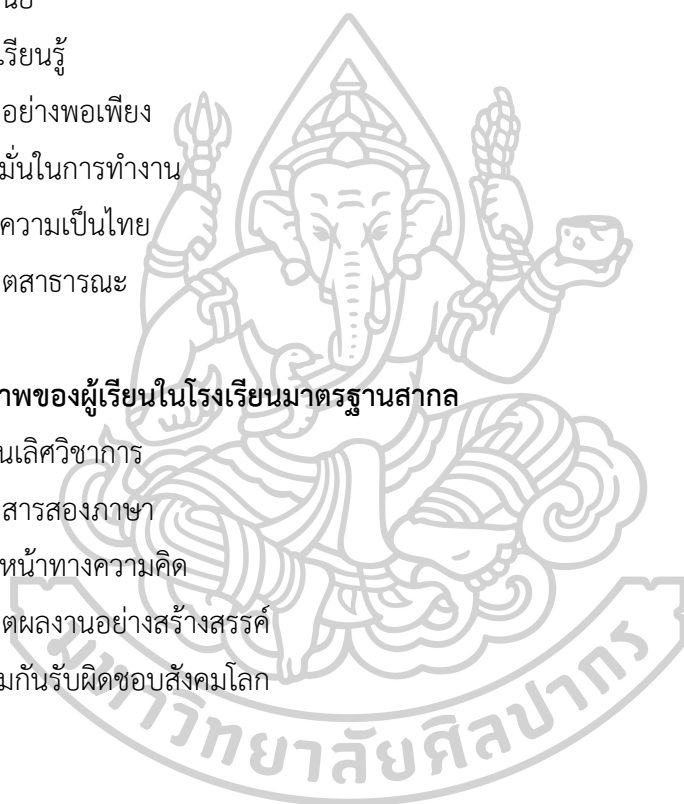
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การทำงาน การสื่อสาร การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

คุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. เป็นเลิศวิชาการ
2. สื่อสารสองภาษา
3. ล้ำหน้าทางความคิด
4. ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์
5. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

คำอธิบายรายวิชา

ท22101 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

เวลาเรียน 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายและบทพรรณนา บทร้อยกรองเช่น กลอนนิทาน กาพย์ห่อโคลง กลอนบทละคร และกลอนเพลงยาว การอ่านจับใจความสำคัญจาก สื่อต่าง ๆ เช่น บันทึกเหตุการณ์ บทความ บทสนทนา บทโฆษณา วรรณคดีในบทเรียน งานเขียนหรือ บทความแสดงข้อเท็จจริง งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น หนังสือ อ่านนอกเวลา หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มารยาทในการอ่านการคัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย การเขียนรายงาน เช่น การเขียนรายงาน โครงงาน การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า มารยาทในการเขียน การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟัง และดู การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ ฟังและดู มารยาทในการฟัง การดู และการพูด หลักภาษาไทย เช่น การแต่งบทร้อยกรองประเภท กลอนสุภาพ การสร้างคำสมาส ลักษณะคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ การสร้างคำสมาส วรรณคดี และวรรณกรรมเกี่ยวกับประเพณี ศาสนา พิธีกรรม สุภาษิต คำสอน บันเทิงคดี บันทึกการเดินทาง และเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม และ วรรณกรรมท้องถิ่น การท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามที่กำหนดและตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิด ประเมินค่า บูรณาการ กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการปฏิบัติงาน กระบวนการทางภาษา กระบวนการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะ การฟัง ทักษะการดู และทักษะการพูด)

เพื่อให้เกิดความสามารถในการสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การใช้ ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย เห็นความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และ มุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ม. 2/2, 2/3, 2/4, 2/5, 2/6, 2/7

ท 2.1 ม. 2/1, 2/5, 2/8

ท 3.1 ม. 2/1, 2/2, 2/3, 2/5, 2/6

ท 4.1 ม. 2/1, 2/3, 2/5

ท 5.1 ม. 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 2/5

รวมตัวชี้วัด 22 ตัวชี้วัด

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ไว้ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 60 ชั่วโมง

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 70 /30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
1	เสพศิลป์ แห่ง ภาพพจน์ เสพรส แห่งบท กลอน	ท 1.1 ม.2/1 ท 2.1 ม.2/1 ม.2/8 ท 4.1 ม.2/3 ท 5.1 ม.2/3 ม.2/5	บทร้อยกรอง เป็นคำประพันธ์ที่ แต่งขึ้นตามลักษณะบังคับของ ฉันทลักษณ์ บทร้อยกรองของไทย ที่สำคัญ ได้แก่ กลอนสุภาพ ซึ่งถือว่าเป็นคำประพันธ์ที่พบ มากที่สุด ในวรรณคดีไทย ซึ่งใน คำประพันธ์ในแต่ละชนิดก็จะ ประกอบไปด้วยคุณค่าด้าน ต่าง ๆ คือ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ เพราะเป็นศิลปะในการประพันธ์ ที่ทำให้วรรณคดีไทย มีเอกลักษณ์ เฉพาะตัวและน่าสนใจ คุณค่า ด้านเนื้อหา ให้ความรู้ แง่คิดต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน คุณค่าด้านสังคมและ วัฒนธรรม สะท้อนภาพชีวิตของ ยุคสมัย เห็นได้ว่า การแต่ง คำประพันธ์เป็นภูมิปัญญา และ เป็นมรดกทางภาษาของชาติที่คน ไทยควรอนุรักษ์ด้วยความภูมิใจ	14	12	12	-	24

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน			
					70 /30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
2	ดูรามเกียรติ์ เพื่ออ่าน วิเคราะห์ (หน่วยที่ใช้ ทำวิจัย)	ท 1.1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4 ม.2/5 ม.2/6 ม.2/7 ท 5.1 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4	เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนนทก เป็นพระราชาธิบดี ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอด ฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีลักษณะ เป็นกลอนบทละคร แต่งขึ้นเพื่อ ใช้ในการเล่นโขนและสอน ศีลธรรมแก่ประชาชน การเรียน เรื่องนี้จะทำให้นักเรียนเห็น คุณค่าและความงามในวรรณคดี ไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ยังสอดแทรกทักษะการอ่าน เชิงวิเคราะห์จากสื่อต่าง ๆ เช่น บันทึกเหตุการณ์ ข่าว โฆษณา และบทความ โดยพิจารณาแยก ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จะทำ ให้ผู้อ่านทราบว่าข้อความหรือ เรื่องนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่าน ทั้งยังช่วยใ้การใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ที่นักเรียนควรศึกษาเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	10	10	8	-	18

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 (ต่อ)

ที่.	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 70 /30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
3	ศึกษา ลายสือ สื่อสาร หลาก ภาษา	ท 5.1 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4 ท 4.1 ม.2/5	ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นวรรณคดีที่สำคัญของไทย ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในสมัยสุโขทัย นับได้ว่าเป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าด้านภาษา สังคม การเมืองการปกครอง และประวัติศาสตร์ของไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องความเป็นมาของภาษาเพราะภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อมีการติดต่อกับประเทศต่าง ๆ ทางด้านการทูต การค้า ศาสนา หรือวัฒนธรรม การยืมคำจึงมีส่วนทำให้ภาษาไทยมีความเจริญงอกงามและมีคำในการสื่อสารมากขึ้น การเรียนรู้เรื่องศิลาจารึกหลักที่ 1 และภาษาต่างประเทศในภาษาไทยจะทำให้รู้ที่มาของคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถเลือกใช้คำในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และรู้สึกภูมิใจในความเป็นไทยที่มีภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ	12	14	-	10	24

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 70 /30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
4	ฝึกอ่าน ผ่าน แผนภาพ รักชาติ ผ่านเสภา	ท 4.1 ม.2/1 ท 5.1 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4	การอ่านจับใจความคือการที่ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่ประเด็นสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน ได้ฟังหรือได้ดูมาอย่างย่อ ๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง หรือสรุปใจความสำคัญในรูปแบบของการเขียนผังความคิด และยังต้องศึกษาวรรณคดีที่เน้นแนวคิดมากกว่าเนื้อเรื่อง คือบทเสภาสามัคคีเสวก เป็นเรื่องที่มุ่งเน้นความสามัคคีและความจงรักภักดีของข้าราชการที่มีต่อพระมหากษัตริย์และต่อชาติ ซึ่งเป็นผลงานพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวการศึกษาทั้งวรรณคดีและหลักการอ่านจับใจความจะทำให้นักเรียนทราบคุณค่าด้านเนื้อหาและเห็นถึงความงามในการใช้ภาษาโดยเฉพาะการเปรียบเทียบแบบอุปมาโวหารมากยิ่งขึ้น	14	7	-	10	17

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 (ต่อ)

ที่.	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	อัตราส่วนคะแนน 70 /30			
					ระหว่างภาค	กลางภาค	ปลายภาค	รวม
5	เรียนรู้กลอน ดอกสร้อย เรียงร้อย เขียน รายงาน	ท 2.1 ม.2/5 ท 3.1 ม.2/5 ท 5.1 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4	กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า เป็นผลงานประพันธ์ของพระ ยาอุปกิตศิลปสาร ซึ่งเป็นบท ประพันธ์ ที่ถอดความมาจาก เรื่อง “Elegy Written in a Country Churchyard” ของ กวีชาวอังกฤษ ทั้งนี้ได้มีการ ดัดแปลงเรื่องให้เข้ากับธรรมเนียมไทย และสามารถสื่อถึง ผู้อ่านให้ใช้สติพิจารณาถึงการ ดำเนินชีวิตของตนขณะที่ยังมี ชีวิตอยู่ให้ตั้งมั่นอยู่ในความไม่ ประมาท นักเรียนจึงควรศึกษา เพื่อนำข้อคิดที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ทักษะการเขียนที่ สำคัญอีกประเภทหนึ่งคือ การเขียนรายงาน ซึ่งเป็นการ นำเสนอผลงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีระบบ โดยมี การอ้างอิงหลักฐานอย่างมี ระเบียบแบบแผน นอกจากนี้ แล้วยังต้องนำเสนอด้วยการ พูดรายงานให้ได้ใจความ กะทัดรัด ชัดเจนด้วย	10	7	-	10	17
รวมทั้งหมด				60	50	20	30	100

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หน่วยการเรียนรู้ภาคเรียนที่ 1 คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ธรรมกายปริศนา เพื่ออ่านวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย การอ่านวิเคราะห์จากสื่อประเภทต่าง ๆ คือ ข่าว บันทึกเหตุการณ์ โฆษณา บทความ และวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ตอน นารายณ์ปราบหนทก ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ประเภทของบทอ่านที่นำมาใช้ในการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

ประเภทของบทอ่าน	จำนวนชั่วโมง
1. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าว	2
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบันทึกเหตุการณ์	2
3. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข้อความโฆษณา	2
4. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ	2
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี เรื่อง รามเกียรติ์ตอน นารายณ์ปราบหนทก	2
รวม	10

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

บันลือ พลฤกษ์วัน (2545: 76) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบแบบไตร่ตรอง พิจารณาหาส่วนที่ดี ส่วนที่เป็นประโยชน์แล้วนำส่วนที่ดีไปใช้ประโยชน์ อ่านเพื่อจัดลำดับเหตุการณ์ เช่น การอ่านนิทานหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เช่น อ่านประโยคแล้วเข้าใจความหมายจับประเด็นสำคัญได้

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545: 51) ให้ความหมายของการอ่านวิเคราะห์ว่าเป็นการอ่านด้วยความคิดพิจารณาและไตร่ตรองด้วยเหตุผลว่าเนื้อความที่อ่านนั้นส่วนใดเป็นสาระหรือไม่เป็นสาระ ส่วนใด เป็นข้อเท็จจริงส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ส่วนใดควรเชื่อถือหรือไม่ควรเชื่อถือ รวมถึงพิจารณาจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เขียน ทั้งนี้เพื่อแยกแยะและเลือกเฟ้นสาระที่ดี ไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

วัชร บุรณสิงห์ และ นิรมล ศตวุฒิ (2547: 43-48) กล่าวว่า การอ่านเพื่อวิเคราะห์หมายถึง การอ่านเพื่อแยกแยะความคิด แยกแยะประเด็นสำคัญ แยกแยะข้อมูลข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นออกจากกันได้อย่างถูกต้อง

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 100) ได้ให้ความหมายของการอ่านวิเคราะห์ไว้ว่า การอ่านเพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

บุญชม ศรีสะอาด (2549: 39-42) ให้ความหมายว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ แยกแยะความคิด แยกแยะประเด็นของสิ่งที่อ่านนำมาจัดลำดับความสำคัญนำไปสู่การสรุปของเรื่อง ที่อ่าน

ทัศนีย์ หนูนาท (2550: 46) ได้สรุปความหมายของการอ่านวิเคราะห์ ว่าเป็นการอ่านระดับสูงที่ต้องใช้ความพินิจพิจารณาแยกแยะอย่างละเอียด โดยแยกแยะหาเหตุผล ส่วนดี ส่วนบกพร่อง จุดมุ่งหมายของผู้เขียน วิธีการนำเสนอ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และสามารถประเมินหรือตัดสินคุณค่าของเรื่อง ที่อ่านได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 3) อธิบายว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่า ประกอบกันอย่างไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง และวิเคราะห์ทรรศนะของผู้แต่งเพื่อทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านภาษาและถ้อยคำที่ใช้

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2555: 52) ได้อธิบายความหมายของการอ่านวิเคราะห์ว่าเป็นการแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วน ๆ ตามประเภทและลักษณะของเนื้อหา โดยใช้เหตุผลประกอบด้วยความรอบคอบ ต้องอ่านอย่างละเอียดทุกตัวอักษร และเมื่ออ่านจบแล้วต้องแยกแยะได้ว่า อะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น อะไรถูก อะไรผิด

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยใช้ความคิดพิจารณาและไตร่ตรองด้วยเหตุผล เพื่อแยกแยะเนื้อเรื่อง จุดมุ่งหมาย ข้อคิดและทัศนคติของผู้แต่งจัดลำดับเหตุการณ์ พิจารณาข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การสรุปเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2.2 ทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการได้อธิบายทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

ลาวัลย์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2549: 20) กล่าวถึงทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าเป็นการอ่านอย่างละเอียดให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วพิจารณาใคร่ครวญแยกแยะส่วนประกอบของเรื่อง ที่อ่าน โดยพิจารณาสาระหรือความหมาย และความสำคัญ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 53) กล่าวถึงทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำแนกแยกแยะข้อมูลองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ การจัดลำดับเหตุการณ์เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อหาความจริง ความสำคัญและแก่นแท้ของเรื่อง นำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ ทำนายหรือคาดการณ์ได้ถูกต้อง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 67) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะ รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านว่าเป็นอะไร แล้วพิจารณาเนื้อหาว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เพราะเหตุใด

หรือทำไม พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง วิเคราะห์ธรรมชาติของผู้แต่งเพื่อทราบจุดหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้

จรรยา ศรีบัวหลวง (2559: 21) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า ความสามารถที่ผู้เรียนแยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจนในการวิเคราะห์สิ่งที่อ่าน และสามารถแสดงความคิดเห็นประกอบการประเมินคุณค่าสิ่งที่อ่านได้

สรุปได้ว่า ทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้อ่านที่ทำความเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง สรุปสาระสำคัญ ทิศนคติของผู้แต่ง แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการอ่าน

2.3 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 17) อธิบายความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการอ่านที่มีความสำคัญมากในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้ ทำให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลิน และบุคคลที่พ้นวัยเรียนไปแล้ว การอ่านจะช่วยให้เป็นผู้มีความรู้ทันสมัยไม่ล้าหลัง

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 39) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นไปเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้น มีองค์ประกอบอะไรบ้าง สார்วจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ ช่วยให้ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ ขณะเดียวกันช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเดียว ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต หาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ชวาล แพรัตกุล (2552: 259) กล่าวว่า การวิเคราะห์เป็นสมรรถภาพสมองที่สำคัญมากของมนุษย์มีคุณค่าต่อชีวิตโดยตรงและเป็นที่ยอมรับของการศึกษาทุกระดับชั้นบุคคลที่ไม่เคยถูกฝึกฝนความคิดชนิดนี้จะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ตาเห็นและตามที่ตา หู จมูก ลิ้นสัมผัสเท่านั้นแล้วก็จะหยุดเพียงแค่นั้น จะเห็นแต่สีสัน ทรวดทรง และพื้นผิวภายนอกของเรื่องเพียงประการเดียวเท่านั้น ไม่มีทั้งปัญญา และไร้ความสามารถที่จะมองเรื่องนั้นให้ทะลุลงไปใต้นิเวศสาร แก่นแท้ ที่ซ่อนอยู่ได้เลย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 9) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข้อความ คำกล่าวอ้างต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างข้ออ้างและข้อสรุป หลักฐานที่นำมากล่าวอ้าง จะช่วยให้เราพบความถูกต้องหรือผิดพลาดของข้ออ้างนั้น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว เพื่อให้ทราบเบื้องหน้าเบื้องหลังของเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้น การอ่านเชิงวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในแง่มุมต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญในการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี วิทยาการ และการสื่อสารที่ทันสมัย เป็นเครื่องมือสำหรับผู้อ่านให้ได้มาซึ่งความรู้ ทั้งนี้ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ทักษะในการวิเคราะห์ ซึ่งจะทำให้สามารถเลือกข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อตนเองและต่อสังคม

2.4 ขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545: 51) กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างวิเคราะห์ว่า มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. แยกแยะส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนขยายความ อาจจะเป็นการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ การอ่านอย่างวิเคราะห์นั้นผู้อ่านจะต้องค้นหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เพื่อจะได้เข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียน

2. แยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้เขียนตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่ ควรเห็นด้วยกับผู้เขียนหรือไม่ การอ่านประเภทนี้จึงต้องอาศัยประสบการณ์ การอ่านอย่างมาก

กรมวิชาการ (2546: 209-211) เสนอขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. พิจารณารูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์

2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

3. แยกพิจารณาเนื้อเรื่องแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่า ประกอบกันอย่างไรหรือประกอบด้วยอะไรบ้าง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 21) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูล คือ รับรู้เรื่องราวและเข้าใจความหมายจากการสังเกต สนทนา ซักถามเล่าเรื่อง บริบท ท่าทาง จากข่าวสาร ข้อมูลจากหนังสือต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ คือ คิดวิเคราะห์ จำแนกและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุป คือ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วสรุปประเมินความน่าจะเป็น น่าเชื่อถือ สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หาหลักฐานประกอบการตัดสินใจเชิงเหตุเชิงผล

ขั้นที่ 4 ประยุกต์และนำไปใช้ คือ นำผลจากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง เลือกอย่างเหมาะสมแล้วนำไปใช้

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 19) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อจะใช้วิเคราะห์ เช่น เหตุการณ์จากข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น
2. กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญ

3. กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือขัดแย้งกัน

4. พิจารณาแยกแยะ เป็นการวินิจฉัยวิเคราะห์ทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม ที่ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร)

5. สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อค้นหาข้อสรุปเป็นคำตอบ หรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนด

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 101) กล่าวว่า ขั้นตอนการอ่านวิเคราะห์สาร สามารถแบ่งเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ดูรูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน บทละครนวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ก็ได้
2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
3. แยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไรหรือประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนใช้กลวิธีเสนอเรื่องอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 4-5) อธิบายว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีขั้นตอน คือ

1. การรวบรวมข้อมูล หมายถึง ผู้อ่านหรือผู้เรียนต้องมีการสังเกต หาความรู้ ความเข้าใจ ด้วยการสนทนา ชักถาม เล่าเรื่องและศึกษาบริบทของเนื้อหานั้น ๆ
2. การวิเคราะห์ หมายถึง ผู้อ่าน ผู้เรียนต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลเป็นอย่างไร
3. สรุป หมายถึง การสังเคราะห์ข้อมูล แล้วสรุปประเมินความน่าจะเป็น ความน่าเชื่อถือ สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หาหลักฐานประกอบตัดสินใจเชิงเหตุผล
4. ประยุกต์และนำไปใช้ คือ สามารถนำผลจากการอ่านและการเรียนรู้ไปปฏิบัติจริง โดยคัดเลือกและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ชนาธิป พรกุล (2552: 82-83) อธิบายขั้นตอนการอ่านแบบวิเคราะห์โดยใช้ทักษะการคิดตามวิธีการดังนี้

1. สำนวจข้อความทั้งหมด ค้นหาหรือข้อความที่ไม่รู้ความหมาย สังเกตบริบทหรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ชี้แนะความหมาย หากไม่พบก็สามารถค้นหาความหมายจากพจนานุกรม กิจกรรมนี้คือการแปลความ

2. สำนวจต่อไปว่ายังคงมีคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจและไม่สามารถหาความหมายโดยตรงได้จำเป็นต้องใช้การตีความ

3. สำนวจข้อมูลเพื่อมองภาพรวมด้วยการตั้งคำถาม ถามตัวเองเพื่อค้นหาคำตอบ

4. เมื่อพบข้อมูลจำนวนมากลักษณะต่าง ๆ จำเป็นต้องจัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ ซึ่งต้องเริ่มด้วยการนำเสนอข้อมูลมาเปรียบเทียบและจำแนกประเภทเสียก่อน

5. บางข้อมูลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันแต่มีปริมาณต่าง ๆ ไม่เท่ากัน หรือมีการเกิดก่อน-หลัง จึงต้องจัดการเรียงลำดับ

6. ข้อมูลที่จัดกลุ่มไว้ดีแล้ว ยังมีความเกี่ยวข้องกันระหว่างกลุ่มจึงต้องใช้การเชื่อมโยงและให้เหตุผล

7. การให้เหตุผลจากข้อมูล ที่มีอยู่บางครั้งยังไม่เพียงพอ จึงต้องอาศัยการสรุปอ้างอิง เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 3) กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้อ่านจะต้องจำแนกแยกแยะได้ว่า รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้น เป็นอะไร เช่น เป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่า ประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง วิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งเพื่อทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 55) กล่าวถึงกระบวนการอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านระดับสูง ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะวิเคราะห์ว่าจะวิเคราะห์อะไร กำหนดขอบเขตและนิยามของสิ่งที่จะอ่านให้ชัดเจน

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ว่าต้องการวิเคราะห์เพื่ออะไร เช่น เพื่อจัดอันดับเพื่อหาเอกลักษณ์ เพื่อหาข้อสรุป เพื่อหาสาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ไข

3. พิจารณาข้อมูลความรู้ ทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ว่าจะใช้หลักใดเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และจะใช้หลักความรู้ไหน ควรใช้ในการวิเคราะห์อย่างไร

4. สรุปและรายงานผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นระบบระเบียบชัดเจน

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ คือ เริ่มจาก พิจารณาลักษณะเนื้อหาของบทอ่านและกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ จากนั้นจึงวิเคราะห์ แยกแยะ ประเด็นสำคัญต่าง ๆ ทั้งเนื้อเรื่อง รูปแบบ กลวิธีการนำเสนอ จุดประสงค์ของผู้เขียน รวมทั้ง พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สรุปคำตอบตามประเด็นสำคัญที่กำหนด พร้อมพิจารณาเนื้อหาของ บทอ่านและนำข้อคิดที่ได้รับจากบทอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.5 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการหลายท่านได้เสนอวิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ทิพย์สุนทร อนันมบุตร (2542: 53) ได้เสนอวิธีการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องได้เรียนด้วยการเสาะแสวงหา ใฝ่รู้ วิเคราะห์วิจารณ์ คิดค้น สร้างความรู้ หากกระบวนการแก้ปัญหาที่เรียกว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูต้องจัดโอกาสให้ผู้เรียนมีการตรวจสอบ แนะนำเสริมสร้างกระบวนการคิดค้นเพื่อให้ผู้เรียนเสาะแสวงหาด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้จึงต้องหลากหลาย ครูแต่ละคนมีเทคนิคกระบวนการของตนเอง กระบวนการเรียนรู้ต้องไม่ยึดติดว่าต้องอยู่แต่ในห้องเรียน ต้องหาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งความรู้ ซึ่งครูต้องทำงานหนักกว่าเดิม มิใช่เพียงบอกหรือสอนให้ทำตามครูแต่เทคนิคเดิมไม่ใช่ไม่ดี จะดีบางเรื่อง บางเวลา บางสถานการณ์

2. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนและครูต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ ร่วมเรียน ร่วมทำ ร่วมคิด เรียนรู้ร่วมกัน ครูต้องให้โอกาสคิดค้น วิเคราะห์ แสวงหาข้อมูล หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลกว้างขวางยิ่งขึ้น เมื่อต้องออกไปเผชิญปัญหา ต่าง ๆ ต้องสร้างพื้นฐานความรู้ให้ผู้เรียนเกิดความมั่นคง

3. ห้องสมุด ตำรา สถานที่ บุคคลในห้องถื่น ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้เรียนนอกจากนี้ โทรทัศน์วิทยุ หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งเรียนรู้ ที่จะช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีสีสันเกิดความสนุกสนานตื่นเต้น น่าสนใจ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 135-136) ได้เสนอรูปแบบการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อความ ดังนี้

1. วิธีการสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ แล้วร่วมกัน อภิปรายพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่อง ต่อจากนั้นหาความหมายของคำ หน้าที่ของคำ และชนิดของคำ

2. วิธีการสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการแนะนำให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ที่สำคัญ เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง แล้วจึงอ่านเนื้อเรื่อง

3. วิธีการสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้รู้จักโครงสร้างของประโยค ชนิด และหน้าที่ของคำในประโยคก่อนการอ่านเรื่อง

กรมวิชาการ (2546: 215) กล่าวถึงการจัดการเรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งนักเรียนอาจวิเคราะห์ด้วยการพูด หรือการเขียนสื่อความให้ผู้อื่นเข้าใจแนวคิดในด้านต่าง ๆ อย่างมีหลักการและเหตุผล ว่าครูควรจัดเตรียมเรื่องราว เนื้อหาหรือข้อความต่าง ๆ โดยการจัดเตรียมเองหรือมอบหมายให้นักเรียนศึกษา หรือรวบรวมมาก็ได้ แต่เนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์นั้นต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ ซึ่งอาจใช้หลายวิธี ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์คำที่ผู้เขียนเลือกใช้ว่าคำใดใช้คำผิด ความหมาย คำใดใช้ผิดหน้าที่ คำใดที่ใช้ไม่เหมาะสม หรือไม่ชัดเจนพร้อมทั้งให้ตัวอย่างแนวทางแก้ไข
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราวสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์ประโยคที่ผู้เขียนใช้ว่ามีความถูกต้องหรือไม่ ผิดจากแบบแผนของภาษาอย่างไรเป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ การเรียงลำดับความ ในประโยคถูกต้องหรือไม่ ใช้ประโยคกะทัดรัดหรือไม่ ใช้คำพ้องเพื่อยกความจำเป็นหรือไม่ นักเรียน มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอย่างไร ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์ก็ได้ แต่สิ่งสำคัญ คือ ข้อความที่เลือกมาต้องมีเนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของครูที่ตั้งไว้
3. ให้นักเรียนอ่านบทความสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์ทัศนะของผู้แต่งว่าเป็นความคิดที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจของผู้เรียนให้เข้าใจเรื่อง ที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วิธีสอนอ่านเชิงวิเคราะห์จะเน้นให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิดในการแยกแยะ รายละเอียดของเรื่องที่อ่าน เริ่มจากการวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคใจความสำคัญ จากบทอ่านที่มี ขนาดสั้นไปจนถึงขนาดยาว ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง มีการฝึกปฏิบัติอย่างหลากหลายโดยมีทั้งการฟัง การอ่าน การพูดหรือนำเสนอผลงาน ให้ผู้อื่นเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล จากบทอ่านที่พบได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนสำคัญ ที่สุดคือเนื้อหาที่นำมาเป็นบทอ่านต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวัยของผู้เรียน

2.6 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิดวินิจฉัยและประเมินผลสิ่งที่อ่านว่า มีความถูกต้องเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดเมื่อผู้อ่านสามารถวินิจฉัยได้แล้วก็จะได้รับความรู้ที่ถูกต้อง ดังนี้

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2538: 74) กล่าวถึง ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะผู้อ่านไม่ใช่จะรับเฉพาะความคิดของ

ผู้เขียนเท่านั้น ผู้อ่านต้องนำความคิดของผู้เขียนมาประกอบกับความเห็นของตนทำให้เกิดความคิดใหม่ ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ได้ เมื่อการอ่านเชิงวิเคราะห์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านดังที่กล่าวมานี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนการอ่าน เชิงวิเคราะห์ที่อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดพิจารณาหาเหตุผลมาตัดสิน เรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

วรรณ บัวเกิด (2541: 159-160) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านวิเคราะห์ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อความรู้ การอ่านมากเป็นการเพิ่มพูนความรู้แต่ผู้อ่านก็ต้องอ่านอย่างถี่ถ้วน ไตร่ตรอง และพิจารณาเนื้อหาเพื่อเลือกความรู้ที่เหมาะสม นำไปใช้ในโอกาสที่ถูกต้อง
2. เพื่อแก้ปัญหา การอ่านเป็นการสร้างสรรค์สติปัญญาและความคิดโดยเฉพาะ กระบวนการวิเคราะห์ วินิจฉัย เป็นการฝึกการใช้วิจารณญาณเพื่อสามารถตัดสินและแก้ปัญหา ได้อย่างมีเหตุผล สุขุม รอบคอบ
3. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การอ่านสามารถปรับปรุงความคิดเห็นของผู้อ่านเพราะ สิ่งที่ได้ มิใช่มีเพียงเนื้อหาสาระแต่ผู้อ่านต้องสามารถวิเคราะห์ว่าผู้เขียนส่งสารอะไร คือ ดีความคิดเห็นและความรู้สึก ความคิดที่พัฒนาจะส่งผลมาถึงบุคลิกภาพที่ดี
4. เพื่อความสนุกสนาน การอ่านสารคดี บันเทิงคดี สื่อกึ่งบันเทิงหรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ผู้อ่านย่อมได้รับความสนุกสนาน เมื่อแยกแยะและพิจารณาทั้งเนื้อหา และรสของงานเขียนนั้น ๆ
5. เพื่อการเป็นนักวิจารณ์ การมีคุณสมบัติของนักวิจารณ์ได้นั้น ต้องสามารถตีความ เนื้อหาสาระวิเคราะห์สิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นตลอดจนประเมินค่างานเขียนได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 208) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 4 ประการดังนี้

1. ผู้อ่านเห็นภาพทั้งหมดของงานเขียนแต่ละชิ้น เป็นส่วนรวมว่ามีอะไร ประกอบอยู่ใน ลักษณะใด อีกทั้งมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความแต่ละส่วนว่ามีความสัมพันธ์ และประกอบกัน เข้ามาเป็นงานเขียนแต่ละชิ้นได้อย่างไร
2. ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สามารถเลือกได้ว่าอะไร ควรอ่าน หรือ อะไรอ่านผ่าน ๆ หรืออ่านอย่างตั้งใจอย่างละเอียด เพื่อจะได้เป็นความรู้ ความคิดและพัฒนาปัญญา
3. ผู้อ่านเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านให้แก่ตนเอง และทำให้เกิดความรัก ความชื่นชม ความซาบซึ้ง อีกทั้งเล็งเห็นคุณค่าของงานเขียน
4. ผู้อ่านนำเอาวิธีการและผลจากการอ่านมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต หรือใช้แก้ปัญหา ต่าง ๆ ในชีวิตได้

ผกาศรี เ็นบุตร (2552: 70) แสดงความคิดเห็นว่า การฝึกอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านมีจิตใจกว้าง มองโลกในแง่ดีและเป็นคนมีเหตุผล

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2555: 52) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ผู้อ่านรู้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น
2. ผู้อ่านมีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น
3. ผู้อ่านเกิดความคิดกว้างไกลออกไป
4. ผู้อ่านเกิดวิจรรณญาณมากยิ่งขึ้น ไม่ยึดถือเอาตำราเพียงเล่มเดียว
5. ผู้อ่านเฉลียวฉลาด ไม่ถูกครอบงำจากข้อมูลในเชิงโน้มน้าวใจ
6. ผู้อ่านตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล
7. ผู้อ่านสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ว่าดีหรือไม่ดี ควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ

กล่าวโดยสรุป การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ แก้ปัญหา พัฒนาความคิด ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล การอ่านเชิงวิเคราะห์ยังช่วยสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้อย่างมีวิจรรณญาณ

2.7 การวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์

การจะพิจารณาว่าผู้เรียนมีทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือไม่นั้น ผู้วิจัยต้องมีแนวทางในการวัดและประเมินผล ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีการ ดังมีผู้อธิบายไว้ ดังต่อไปนี้

ภัทรา นิคมานนท์ (2543: 120-122) กล่าวว่าแนวทางการประเมินการวิเคราะห์นั้น ควรประเมิน ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบย่อยที่รวมอยู่ในเรื่องราวนั้น ๆ เพื่อชี้ให้เห็นถึง มูลเหตุ ต้นกำเนิด สาเหตุ ผลลัพธ์ และประเด็นสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบย่อย ที่รวมกันอยู่ในเรื่องราว นั้น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด อาจเหมือนหรือต่างกัน คล้อยตามกันหรือขัดกัน เกี่ยวข้องกันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน อะไรเป็นเหตุ หรืออะไรเป็นผล เป็นต้น
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการค้นหาว่าการที่โครงสร้างและระบบของวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ รวมกันอยู่ในสภาพเช่นนั้นได้ เพราะยึดหลักหรือแกนอะไรเป็นสำคัญ

กรมวิชาการ (2546: 216-222) ได้อธิบายถึงแนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า อาจใช้วิธีการดังนี้

1. พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมในการวิเคราะห์ คำ วลี หรือประโยค นอกจากนั้นควรวัดผล ด้านเหตุผล การวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่าน ตลอดจนประเมินผลจากความตั้งใจ สนใจและผลงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ให้นักเรียนเลือกอ่านบทร้อยกรองที่นักเรียนชอบแล้วสรุปความเป็นร้อยแก้วโดยใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
3. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองแล้ววิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่านในด้านรูปแบบฉันทลักษณ์ ความคิดและเนื้อหาสาระในบทร้อยกรอง กลวิธีในการแต่งของบทร้อยกรอง และสิ่งที่ผู้เขียนฝากไว้ในบทร้อยกรอง
4. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้ววิเคราะห์ว่าเนื้อหาของบทร้อยกรอง ให้อารมณ์ความรู้สึกสอดคล้องกับเนื้อหาของบทร้อยกรองหรือไม่ อย่างไร นักเรียนมีความซาบซึ้งประทับใจกับบทร้อยกรองที่อ่านหรือไม่ ต่อจากนั้นจึงพิจารณาความสามารถและผลการทำงาน ด้วยการวัดผลความถูกต้องของการใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษา การสรุปความ การวิเคราะห์ วิเคราะห์บทร้อยกรอง และความตั้งใจในการทำกิจกรรม
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วสรุปความให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดให้
6. ให้นักเรียนอ่านและสรุปความจากเรื่อง พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์
7. ให้นักเรียนอ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือพิมพ์ แล้วขีดเส้นใต้ข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของผู้เขียน ด้วยสีหรือสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน
8. ให้นักเรียนตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์ แล้ววิเคราะห์ว่าข่าวนั้นมีข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของผู้เขียนแทรกอยู่ด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลว่าความคิดเห็นน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด
9. ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์ การพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในแง่การใช้สำนวน ภาษา การสื่อความหมายและความสอดคล้องกับเนื้อหาของข่าวนั้น ๆ
10. ให้นักเรียนตัดข้อความโฆษณาจากสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ แล้วแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ ในด้านความน่าเชื่อถือ การใช้สำนวนภาษา ความน่าสนใจของการนำเสนอ
11. ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตีความเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เขียนแล้วสรุป ความคิดเห็นของผู้เขียน พร้อมทั้งเสนอแนวความคิดของผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเล่มนั้น
12. ให้นักเรียนเลือกวิเคราะห์วิจารณ์บทความหนึ่งเรื่อง ในเรื่องรูปแบบการนำเสนอ กลวิธีแต่งและการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา
13. ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วประเมินค่าของเรื่องที่อ่านทั้งจุดดีและจุดด้อย โดยให้เหตุผลประกอบ ทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบ และคุณค่าทางวรรณคดีและสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 8) ได้กล่าวถึงการประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการประเมินศักยภาพผู้เรียนในการอ่าน จากหนังสือเอกสารและสื่อต่าง ๆ เพื่อหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อความสุนทรีย์และประยุกต์ใช้แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป การวัดผลและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยอาจวัดผลและประเมินผลจากการให้ผู้เรียนได้อ่านคำ วลี ประโยค ข้อความ บทความ หรือบทร้อยกรอง แล้วพิจารณาแยกแยะ คิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ในเรื่อง สารสำคัญ ทัศนคติของผู้แต่ง การใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษา และการประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการวัดผลและประเมินผลในส่วน ของการวิเคราะห์ ซึ่งมีประเด็นในการวัด 3 ประเด็น คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความ เข้าใจแนวคิดของเรื่อง และเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ในแต่ละขั้นตอนนั้นจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็น การอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 ความเป็นมาของวิธีสอนแบบ SQ4R

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน โดยเน้นกระบวนการอ่านแบบ ซ้ำ ๆ อย่างมีระบบ สุคนธ์ สรินทร์พานนท์ (2545: 285) กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน แบบ SQ4R ว่า เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ซึ่งเป็นวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านสามารถจับใจความของเรื่องได้ดี และยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องจากที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว และจดจำเรื่องตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย ศิริพร ลิ้มตระกูล (2543: 15-16) ได้เสนอขั้นตอนของวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ของ Francis P. Robinson มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ (Survey - S) เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว สำรวจความคิดทั่ว ๆ ไป

ขั้นตอนที่ 2 การถาม (Question - Q) ให้ตั้งคำถามตัวเองเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ขั้นตอนที่ 3 การอ่าน (Read - R) เป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย อ่านเพื่อหาคำตอบตามที่ได้ตั้งไว้ โดยมุ่งหารายละเอียดให้เกิดความกระจ่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 4 การจำ (Recite - R) ให้ย่อเรื่องราวที่สำคัญโดยใช้คำพูดของตัวเองซึ่งจะทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Review - R) การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่าน เพื่อรวบรวมความคิด

ต่อมาในปี 1984 Walter Pauk ได้เสนอแนะวิธีอ่านแบบ SQ4R โดยได้แนวความคิดจากวิธีการอ่านของ Francis P. Robinson โดยการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนจากขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องและสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้อาศัยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R พัฒนามาจากวิธีสอนแบบ SQ3R ซึ่งเป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนในการอ่าน คือเริ่มจากการอ่านแบบคร่าว ๆ แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน จากนั้นจึงอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถาม โดยมี การจดบันทึกสาระสำคัญ การสรุปใจความสำคัญ และการวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R

วิธีการสอนแบบ SQ4R ได้พัฒนามาจาก วิธีการสอนแบบ SQ3R โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการสอนแบบ SQ4R ไว้ดังนี้

สุนทร สันธพานนท์ (2545: 287-291) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่าเป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ลักษณะการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญจะขึ้นอยู่กับการฝึกฝนและความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจะต้องมีการปูพื้นฐานเดิมให้แก่ผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียนและผู้สอนจะต้องคำนึงด้วยว่าการอ่านเป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547: 30) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการอ่านประเภท การสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร ถึงแม้การสอนจะเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ศศิธร ไชยเทศ (2554: 26) ได้อธิบายวิธีการสอนแบบ SQ4R ว่าหมายถึง วิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน การตีความ ขยายความ สรุปและจับใจความสำคัญจาก การอ่านด้วยตนเอง ซึ่งการสอนแบบ SQ4R เน้นการอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ถึงแม้เป็นการสอนเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ประกอบด้วย การฟัง พูด อ่าน และเขียน และในชีวิตประจำวันของเราจะอ่านสิ่งใดก็จะอ่านอย่างมีจุดประสงค์ และมักจะอ่านจากสื่อต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างมีขั้นตอนเป็นวิธีการสอนอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยใช้คำถามเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายการอ่าน ลักษณะการสอนจะเป็นลักษณะการสอนเพื่อการสื่อสาร เพราะในขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ4R จะประกอบไปด้วยการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา ผู้สอนจึงต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วย

3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R

นักวิชาการได้เสนอวิธีการสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

Pauk (1984: 274-275) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่าน เรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้
2. Question (Q) การตั้งคำถาม จะทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในสิ่งที่อ่าน แล้วระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วขึ้น
3. Read (R) เป็นขั้นตอนของการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ อย่างละเอียด เพื่อรวบรวมคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้
4. Record (R) ขั้นตอนของการจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากขั้น Read โดยการบันทึกจะบันทึกส่วนที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นความคิด ข้อเท็จจริง หรือรายละเอียด ซึ่งต้องใช้ข้อความอย่างกระชับและรัดกุม
5. Recite (R) เป็นขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง
6. Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจัยบทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้เหมือนกัน ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่จัดทำบรรยากาศให้ผู้รู้สึกสบายไม่เครียด เสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทใหม่ ซึ่งผู้สอนจะเสนอในขั้นนี้การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน ผู้สอนอาจจะกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ เพราะการสอนอ่านมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสื่อที่นำมาใช้เป็นของจริง (Authentic Materials) เช่น ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย ใบสมัครงาน จุลสาร ฯลฯ

2. ขั้นสอน ซึ่งขั้นสอนกระทำการสอนตามขั้นตอนของวิธี SQ4R

2.1 Survey (S) ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่าน ในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านอย่างคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ได้

2.2 Question (Q) การตั้งคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้ อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิม ที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว และที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้อง สัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียน กำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหน และเมื่อไหร่ อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็น การอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้อย่างถูกต้องไม่ผิดพลาด

2.3 Read (R) คือการอ่านข้อความในบทเรียนหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด และ ในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความ และจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้ามีคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ใน ที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งเน้น จดบันทึกในส่วนที่สำคัญและจำเป็น โดยใช้ข้อความรัดกุม หรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของ ผู้เรียน

2.5 Recite (R) ให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใด ให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) ขั้นตอนการวิเคราะห์ วิจัยบทอ่านที่ได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น อาจมีประเด็นที่ความคิดเห็นสอดคล้องและไม่สอดคล้องกัน บางครั้งผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความคิด จากบทอ่านกับความรู้เดิมได้

3. ขั้นสรุปและประเมินผล ผู้สอนจะต้องไม่ลืมว่าการสิ้นสุดการเรียนรู้จะต้องมีการวัด ประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผล มาพัฒนาผู้เรียนและ ช่วยผู้เรียนที่อ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติม ให้แบบฝึกหัดมากขึ้น หรือสำหรับผู้เรียนดี ก็อาจจะให้แบบฝึกเสริมให้มีความรู้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้

สุนทร อุทุมหาราช (2547: 3) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R มีขั้นตอน เริ่มจากการให้นักเรียนได้อ่านอย่างคร่าว ๆ (Survey) เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน จากนั้นจะเป็นการตั้งคำถาม (Question) โดยเปลี่ยนจากใจความสำคัญของเรื่องเป็นคำถาม จากนั้น ให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านเพื่อ หาคำตอบโดยละเอียด (Read) แล้วให้นักเรียน ได้จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ

(Record) ต่อจากนั้นให้นักเรียน ได้มีโอกาสเล่าเรื่องจากข้อมูลที่ได้อ่านทบทวนไว้ (Recite) และขั้นตอนสุดท้ายให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น จากบทอ่านที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect)

พรนิภา บรรจงมณี (2548: 5) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่าเป็นวิธีการอ่านที่ดำเนินการตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจโดยให้ผู้เรียนสำรวจชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และหัวข้อย่อยอย่างคร่าว ๆ ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม เป็นขั้นที่ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนการอ่าน ทำให้การอ่าน มีจุดมุ่งหมาย ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านผู้เรียนจะอ่านบทอ่านอย่างละเอียด ตั้งแต่ต้นจนจบ ขั้นที่ 4 บันทึกรายย่อความ ใจความหลักและข้อความที่สำคัญ ขั้นที่ 5 นำมาเขียนสรุปใจความสำคัญ และขั้นที่ 6 นำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่

สนธยา พลิตี (2548: 10-11) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ขั้นสร้างหรือเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่
2. ขั้นสอน นักเรียนศึกษาใบความรู้ ใบงาน และเอกสารประกอบการเรียนรู้ ตามขั้นตอนการสอนด้วยวิธี SQ4R

2.1 Survey (S) หมายถึง ขั้นที่นักเรียน อ่านเนื้อหาในใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการเรียนรู้ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง โดยใช้เวลาประมาณ 1-5 นาที หลังจากนั้นครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนเขียนลงในแบบบันทึกกิจกรรม SQ4R

2.2 Question (Q) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนตั้งคำถามจากการอ่านเนื้อหาในใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการเรียนรู้ ครูแนะนำเพิ่มเติมว่าควรเป็นคำถามปลายเปิดด้วย เช่น ใช้คำถามประเภท ทำไม เพราะเหตุใด อย่างไร ครูจะเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม สุ่มเลือกนักเรียนแล้วถามเกี่ยวกับคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ จากนั้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามลงในแบบบันทึกกิจกรรม SQ4R

2.3 Read (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนอ่านข้อความ ใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการเรียนรู้ นั้นซ้ำอย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ หรือหาลำดับขั้นตอนและวิธีการนำไปปฏิบัติการทดลอง โดยครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำตอบ หรือลำดับขั้นตอนในการทดลองหลังจากที่นักเรียนอ่านเสร็จแล้ว

2.4 Record (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนทำการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยเป็นการเขียนคำตอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 และมุ่งเน้นการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง หรือเป็นการจดบันทึกผลการทดลองจากการปฏิบัติการทดลองตามใบงาน

2.5 Recite (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องจากการอ่านใบความรู้ ใบงาน หรือเอกสารประกอบการทดลอง หรือเป็นการสรุปผลการทดลองจากการปฏิบัติการทดลองตามใบงาน

2.6 Reflect (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูล หรือความรู้ที่ได้จากการเรียนหรือจากการอ่านนั้นเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว

3. ขั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง ขั้นที่นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากการอ่าน

จากการศึกษาแนวคิดของ Walter Pauk ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และมีนักการศึกษาไทยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเสนอ โดยมีการระบุขั้นตอน รายละเอียด การจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม แต่โดยภาพรวมยังคงขั้นตอนหลักไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สรุปขั้นตอนของ วิธีสอนแบบ SQ4R ตามขั้นตอนหลักของ Walter Pauk ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้อุปภาพหรือวิดีโอที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน เกมทางการศึกษา การใช้คำถาม

2. ขั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ 1) ให้นักเรียนสำรวจ (Survey-S) บทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ 2) นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ (Question-Q) จากบทอ่าน 3) นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read-R) และค้นหา คำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) นักเรียนจดบันทึก (Record-R) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดย บันทึกแบบผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด (Mind map) ตามแนวคิดของ Tony Buzan ตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ (Recite-R) จากคำถามในขั้น Question ตามแผนผังความคิด โดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) นักเรียนทบทวน (Reflect-R) วิเคราะห์ บทอ่าน แสดงความคิดเห็น ครูจะทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหายไปให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำจากบทอ่าน

3. ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ด้วยผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider map) ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยคำถาม

3.4 ประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R

เนื่องด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R นั้นเป็นวิธีการที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน จึงทำให้การอ่าน ที่อ่านตามขั้นตอนของ SQ4R เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของ วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีดังต่อไปนี้

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545: 290) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียน

มีประสิทธิภาพในการอ่าน ที่ดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านไม่มีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน อ่านแล้วจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถาม จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้

รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547: 55-58) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดี มีขั้นตอน เป็นระบบชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นในแต่ละขั้นตอนยังกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดตลอดเวลา ถ้าแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน โดยเฉพาะการตั้งคำถามนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทำให้อ่านอย่างมีขอบเขต ซึ่งส่งผลให้อ่านมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า และวิธีสอนแบบ SQ4R นี้สามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556: 51-52) วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้น ในการเรียน ที่สำคัญวิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ได้ดี มีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ด้วยมีการตั้งคำถามตามความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมาย การตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าจะทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบ ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่กำหนด ขั้นตอนต่าง ๆ ล้วนเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเก็บสาระสำคัญได้ รวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก

4.1 ความเป็นมาของผังกราฟิก

ผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด (Mind map) โดย Tony Buzan (Buzan, 2010: 5-7) ชาวอังกฤษ เป็นผู้ริเริ่มนำเอาความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยได้พัฒนามาจากการจดบันทึกเป็นตัวอักษร เป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียวมาเป็นการบันทึกด้วยคำ ภาพ สัญลักษณ์ แฟร์ศมีรอบ ๆ เส้นศูนย์กลางเหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้โดยใช้สีเส้น ต่อมาเขาพบว่าวิธีการที่เขาใช้นั้นสามารถนำมาใช้ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานได้ด้วย เช่น ใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การช่วยจำ การแก้ปัญหา การนำเสนอ การเรียนหนังสือ เป็นต้น ซึ่ง Tony Buzan ได้เขียนหนังสือ Use your Head (ใช้หัวคิด) และ Get Ahead (ใช้หัวลุย) ร่วมกับ Vanda North โดยได้กล่าวถึงแผนผังความคิด (Mind Map) และ ัญญา ผลอนันต์ได้แปลเป็นภาษาไทย แล้วนำแผนผังความคิด มาเผยแพร่ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เพราะเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์กับการจัดการเรียนรู้ สามารถช่วยให้ผู้เรียนคิด บันทึก เข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ในชั้น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และขั้นตอนการสรุปความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างผังกราฟิกที่เกิดขึ้น จาก ความเข้าใจหรือความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นหลักและประเด็นรอง รวมถึงสาระสำคัญและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันเพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของผู้เรียน ได้อย่างชัดเจน

4.2 ความหมายของผังกราฟิก

ผังกราฟิกมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น แผนผังความคิด แผนผังแนวคิด ผังความคิด แผนผังมโนทัศน์ แผนผังประสบการณ์ ผังมโนคติ ผังมโนทัศน์ หรือ กรอบมโนทัศน์ ได้มีนักการศึกษา หลายท่านได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2552: 76) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิด (Mind Map) ไว้ว่า เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเขียนแผนผังความคิดนั้น เกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง หรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือสมองซีกซ้าย และสมองซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่วิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ระบบ ลำดับ ความเป็น เหตุผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาคจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาท คอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม

ธราเทพ แสงทับทิม (2556: 9) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ว่า เป็นการจดบันทึกแบบที่ไม่ได้จัดเป็นบรรทัด แต่เป็นการจดโดยใช้จินตนาการและการเชื่อมโยงเข้ามาช่วย เพื่อกระตุ้นระบบความจำของสมอง และช่วยให้สมองเรียกข้อมูลออกมาใช้งานได้รวดเร็วมากขึ้น

ทิตินา แคมมณี (2557: 389) ได้ให้ความหมายของผังกราฟิกว่า เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระ หรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่าง จากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิตและภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

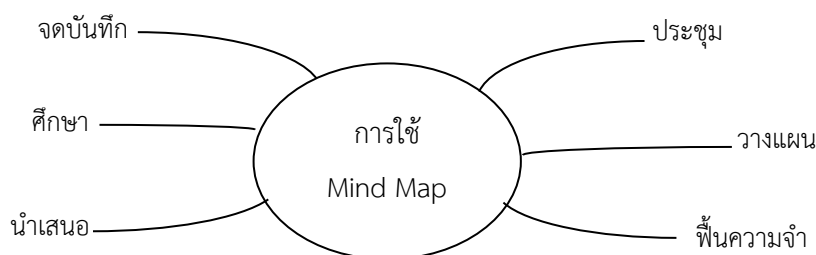
พิมพ์ันท์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2560: 130) ได้ให้ความหมายของผังความคิดว่า คือแบบของการสื่อความหมายเพื่อใช้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบมีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน โดยใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ

สรุปได้ว่า ผังกราฟิก คือ แผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์และถ่ายทอดระหว่างความคิดหลักกับความคิดรองอย่างเป็นระบบ โดยใช้เส้น คำ สี สัญลักษณ์ ภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดนั้น ๆ เข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระเบียบ เข้าใจง่ายและชัดเจน

4.3 ขั้นตอนการเขียนผังกราฟิก

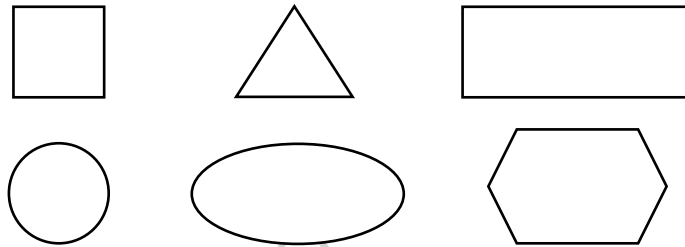
ผังความคิด (A Mind Map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ โดยมีขั้นตอนหลักที่สำคัญดังนี้ (ทิตินา แคมมณี, 2557: 389-392) ได้อธิบายขั้นตอนของการเขียนแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ ดังนี้

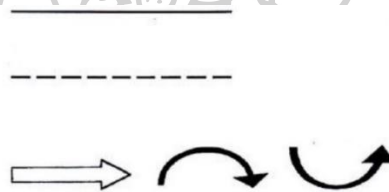
แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างผังความคิดเรื่องการใช้ MIND MAP โดย ทิตินา แคมมณี (2557: 389)

2. เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้น ๆ ลงไป และใช้รูปทรงเรขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกัน ใช้รูปทรงเรขาคณิตเดียวกันล้อมกรอบคำนั้น รูปทรงเรขาคณิตที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมีดังนี้

แผนภาพที่ 3 รูปทรงเรขาคณิตที่ใช้ในผังความคิด โดย ทิศนา แคมมณี (2557: 390)

3. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ เส้นที่ใช้อาจเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรืออาจใช้ลูกศร แสดงความเชื่อมโยงของความคิดต่าง ๆ ตัวอย่างการใช้เส้นมีดังนี้

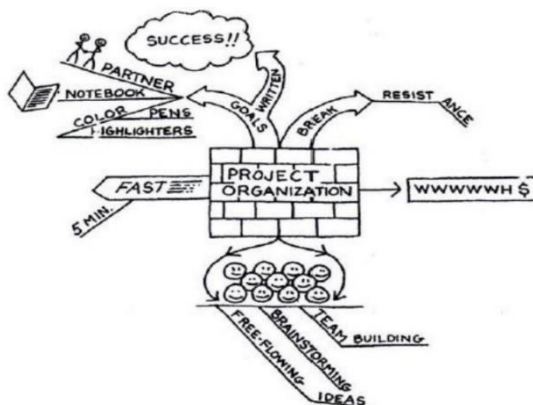
แผนภาพที่ 4 ลักษณะของเส้นที่ใช้ในผังความคิด โดย ทิศนา แคมมณี (2557: 390)

4. ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ เช่น

แผนภาพที่ 5 ตัวอย่างภาพสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย โดย ทิศนา แคมมณี (2557: 391)

5. สร้างผังความคิดให้สมบูรณ์ตามความเข้าใจของตน

แผนภาพที่ 6 ตัวอย่างผังความคิดเรื่อง Project Organization โดย วายคอฟ (Wycoff, 1991: 93)

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551: 80) ได้อธิบายขั้นตอนในการเขียนแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

1. การสร้างภาพศูนย์กลาง การทำภาพให้น่าสนใจ มีดังนี้

- 1.1 ภาพควรมีสีไม่น้อยกว่า 3 สี
- 1.2 ขนาดของภาพไม่ควรมีขนาดใหญ่จนเกินไป ประมาณ 2 ตารางนิ้ว
- 1.3 ภาพไม่จำเป็นต้องมีภาพเดียว อาจมีหลาย ๆ ภาพหรือหลาย ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้อง

กับเรื่องนั้น

- 1.4 ถ้าเป็นภาพที่มีลักษณะเป็นเคลื่อนไหวก็จะดี
- 1.5 ไม่ควรใส่กรอบภาพศูนย์กลางเพราะกรอบอาจจะเป็นการสกัดกั้นการไหลของ

ความคิด

2. การหาคำสำคัญ (Key Word) คำสำคัญควรมีลักษณะ ดังนี้

- 2.1 ควรเป็นคำเดียว วลี หรือข้อความสั้น ๆ
- 2.2 ควรเป็นคำที่สื่อความหมายได้ดี แสดงถึงจุดเน้น กระตุ้นความสนใจง่ายถึงการจำ

3. การหาความคิดรองหรือการแตกกิ่ง ควรทำดังนี้

- 3.1 เป็นคำสำคัญที่รองลงไป หรือเป็นส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ

เป็นการลงรายละเอียด

- 3.2 ควรเขียนบนเส้นที่ต่อออกไป แต่เส้นจะเรียวยาวไปเรื่อย ๆ
- 3.3 ถ้าต้องการเน้น อาจทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบหรือขีดเส้นใต้ เป็นต้น
- 3.4 คำ ภาพ เส้น บนสาขาเดียวกัน ควรใช้สีเดียวกัน

3.5 สำหรับการแตกกิ่งไม่ควรให้เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ควรแตกกิ่งเพื่อให้ได้ภาพแผนที่ความคิดที่สมดุล

3.6 การแตกกิ่ง ควรแตกทิศเฉียงมากกว่าแตก บน – ล่าง

ธราเทพ แสงทับทิม (2556: 48 - 57) ได้อธิบายขั้นตอนของการเขียนแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. เลือกข้อความหรือรูปที่จะใช้เป็นแนวคิดหลัก ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นรูปที่สวยงามเพียงแต่รูปร่างง่าย ๆ วาดให้เราเข้าใจก็เพียงพอ
 2. หาคำที่จะใช้แทนความหมายสำหรับแนวคิดลำดับพื้นฐาน โดยใช้คำสั้น ๆ เพื่อสื่อความหมาย
 3. วาดเส้นกิ่งแนวคิดลำดับพื้นฐาน กระจายออกจากแนวคิดหลักที่อยู่กลางหน้ากระดาษ และควรเริ่มวาดจากตำแหน่ง 1 นาฬิกา เพื่อเวลากวาดสายตาอ่านจะทำให้อ่านง่าย
 4. เขียนแนวคิดพื้นฐาน หรือวาดรูปร่าง ๆ แทนข้อความลงไปบนเส้นกิ่ง หากไม่รู้ว่าจะวาดอะไรดี ให้ลองหาจากเว็บไซต์ช่วยสืบค้นต่าง ๆ ได้
 5. แยกความคิดของแนวคิดพื้นฐานให้แยกย่อยลงไป พร้อมหาคำหรือภาพมาใช้สื่อความหมายแทนหัวข้อเหล่านั้น
 6. วาดเส้นกิ่งเตรียมใส่หัวข้อรอง
 7. เขียนหัวข้อรองลงไปในแต่ละเส้นกิ่ง
 8. ขั้นสุดท้ายและขั้นต่อ ๆ ไปให้แยกความคิดย่อยลงไปอีก
- สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างผังกราฟิก เริ่มต้นด้วยการเขียนความคิดหลัก ด้วยข้อความ สัญลักษณ์หรือรูปภาพ ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ เขียนคำสำคัญ แล้วโยงเส้น แยกประเด็น ความคิดรอง และความคิดย่อยต่อออกมา โดยใช้สี เส้น สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่าง ๆ ในการนำเสนอ

4.4 กฎเกณฑ์ของผังกราฟิก

กฎเกณฑ์ของการสร้างผังกราฟิก คือ เป็นการกระจายความคิดจากจุดศูนย์กลางหรือประเด็นหลักที่เขียนไว้กึ่งกลางภาพ ไปสู่ประเด็นรองและประเด็นย่อยตามลำดับ โดยมีผู้อธิบายถึงรายละเอียดของกฎเกณฑ์ผังกราฟิก เอาไว้ดังนี้

ธัญญา ผลอนันต์ และ ขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 40-44) ได้สรุปกฎเกณฑ์ของแผนผังความคิด (Mind Mapping) ไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยภาพสีตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่าคำพันคำ ซ้ำยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย ให้วางกระดาษตามแนวนอน
2. ใช้ภาพให้มากที่สุด ใน Mind Mapping ตรงไหนที่ใช้ภาพได้ ให้ใช้ก่อนคำหรือรหัส เป็นการช่วย การทำงานของสมอง ดึงดูดสายตาและช่วยจำ

3. ควรเขียนคำบรรจงตัวใหญ่ ๆ และถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เพื่อที่ว่าเมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่ จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่า ช่วยให้เราสามารถประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง

4. เขียนคำเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกันกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้ Mind Mapping มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5. คำควรมีลักษณะเป็นหน่วยคำ กล่าวคือ คำละเส้น เพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอ่านได้อย่างอิสระ เปิดทางให้ Mind Mapping คล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น

วิลลิตน์ สุนทรโรจน์ (2551: 82) ได้สรุปกฎการทำ Mind Mapping ไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยภาพสีตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพภาพเดียวมีค่ากว่าคำพันคำและยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย

2. ใช้ภาพให้มากที่สุด ใน Mind Mapping ก่อนคำสำคัญ (Key Word) หรือรหัส เพื่อเป็นการช่วยการทำงานของสมอง ดึงดูดสายตา และช่วยในการจำ

3. ควรเขียนคำสำคัญบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะทำให้ภาพชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่า การเขียนตัวใหญ่จะทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และจะช่วยให้สามารถประหยัดเวลาได้ เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง

4. เขียนคำสำคัญเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้ Mind Mapping มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5. คำสำคัญ ควรมีลักษณะเป็นหน่วย โดยคำสำคัญ 1 คำ ต่อเส้น 1 เส้น คำละเส้น เพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ เปิดทางให้ Mind Mapping คล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น

6. ระบายสีให้ทั่ว Mind Mapping เพราะสีจะช่วยยกระดับความจำ เพลลิตตา และกระตุ้นสมอง

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยให้หัวใจมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่าลังเลว่าจะเขียนลงตรงไหนดี หรือว่าจะใส่หรือไม่ใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะทำให้งานล่าช้า

สรุปได้ว่า ผังกราฟิกจะเริ่มต้นด้วยภาพสีตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ หากสามารถใช้ภาพได้ ให้ใช้ภาพก่อนคำหรือรหัส เน้นความสัมพันธ์ของประเด็นความคิดหลัก ความคิดรอง และประเด็นย่อย โดยอาศัย คำ กลุ่มคำ สี เส้น สัญลักษณ์ รูปภาพ เครื่องหมายต่าง ๆ ในการเชื่อมโยงความคิดที่ผู้เขียนสื่อออกมาโดยใช้รูปแบบที่แตกต่างกัน

4.5 รูปแบบของผังกราฟิก

แผนผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ (ทิตานา แคมมณี, 2557: 388) มีการนำมาใช้ช่วยในเรื่องบันทึกความจำ หรือช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งแผนผังกราฟิกมีอยู่หลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้แตกต่างกันไป ดังมีผู้อธิบายรายละเอียดของรูปแบบแผนผังกราฟิกเอาไว้ ดังนี้ต่อไปนี้

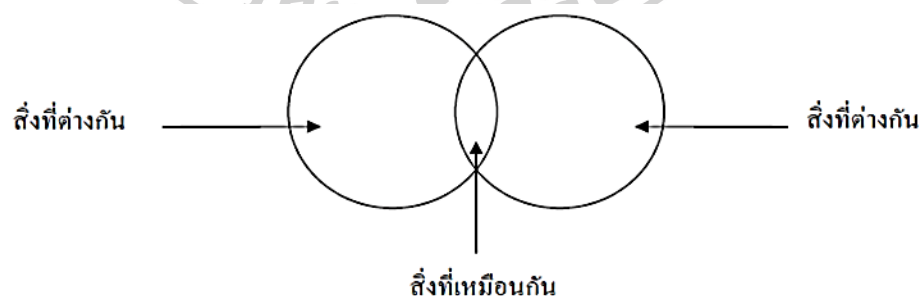
ชาตรี สำราญ (2544: 44-46) ได้อธิบายถึงแผนผังกราฟิกว่ามีหลายรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. แผนผังความคิดแบบ Tony Buzan ใช้ในการระดมพลังสมอง โดยบันทึกความคิดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดย่อย

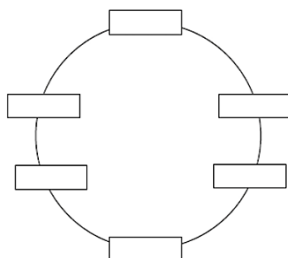
แผนภาพที่ 7 แผนผังความคิดแบบ Tony Buzan โดย ชาตรี สำราญ (2544: 44)

2. แผนผังวงกลมเหลื่อมซ้อน (Overlapping Circles Map) ใช้ในการนำเสนอสิ่งที่เหมือนกันและต่างกัน

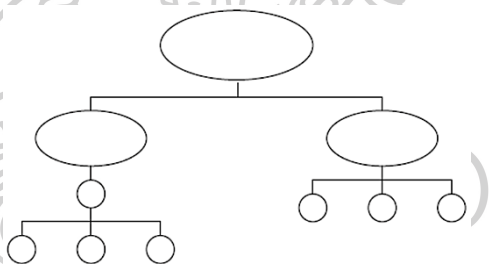
แผนภาพที่ 8 แผนผังวงกลมเหลื่อมซ้อน โดย ชาตรี สำราญ (2544: 45)

3. แผนผังวงกลม (A Circle Map) แผนผังความคิดชนิดนี้ใช้ในการเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์ เรียงตามลำดับเป็นวงกลม

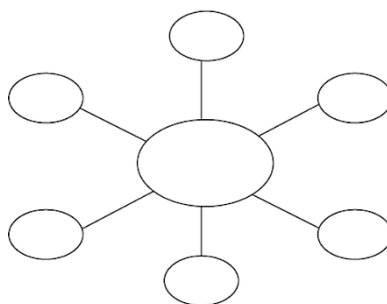
แผนภาพที่ 9 แผนผังวงกลม โดย ชาตรี สำราญ (2544: 45)

4. แผนผังความคิดรวบยอด (A Concept Map) แผนผังความคิดชนิดนี้ใช้ในการเขียน แสดงความคิด รวบยอดไว้กึ่งกลาง ลากเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไป หรือซับซ้อน

แผนภาพที่ 10 แผนผังความคิดแบบรวบยอด โดย ชาตรี สำราญ (2544: 45)

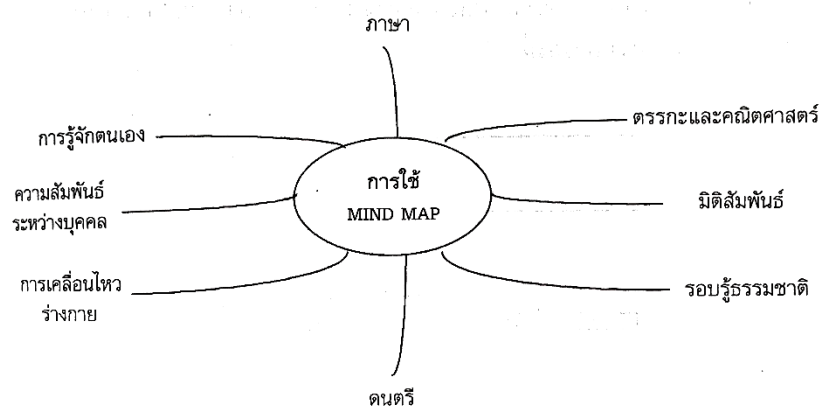
5. แผนผังรูปแมงมุม (A Spider Map) ใช้ในการเขียนแสดงความคิดรวบยอดที่สำคัญ ในกึ่งกลางแล้วแตกความคิดรวบยอดย่อยลงไป

แผนภาพที่ 11 แผนผังรูปแมงมุม โดย ชาตรี สำราญ (2544: 46)

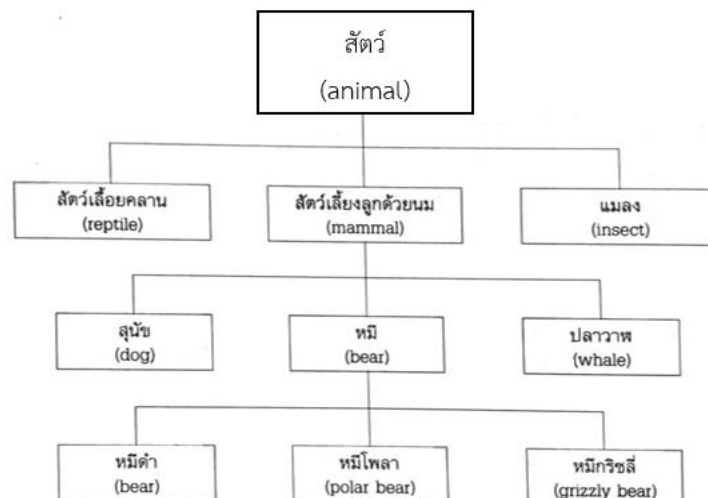
ทิสนา แคมมณี (2557: 389-400) กล่าวว่าผังกราฟิกที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมีจำนวนมาก และจะมีจำนวนมากเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากมีการค้นพบกราฟิกแบบใหม่ ๆ จากการปฏิบัติงาน อยู่เสมอ ในที่นี้ขอเสนอรูปแบบของผังกราฟิกที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในงานลักษณะต่าง ๆ กัน ได้ดังนี้

1. ผังความคิด (A Mind Map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และ ภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

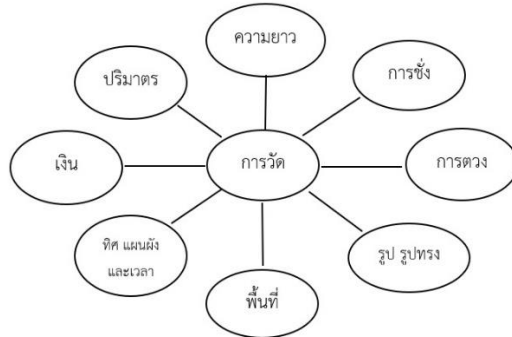
แผนภาพที่ 12 ผังความคิดเรื่องการใช้ Mind Map โดย ทิสนา แคมมณี (2557: 389)

2. ผังมโนทัศน์ (A Concept Map) เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลาง และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับชั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง ดังแสดงในภาพ

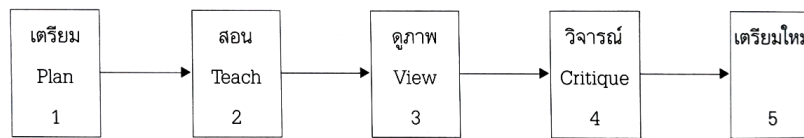
แผนภาพที่ 13 ผังมโนทัศน์เรื่องสัตว์ โดย ทิสนา แคมมณี (2557: 393)

3. ผังแมงมุม (A Spider Map) เป็นผังมโนทัศน์อีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายใยแมงมุม ดังภาพ

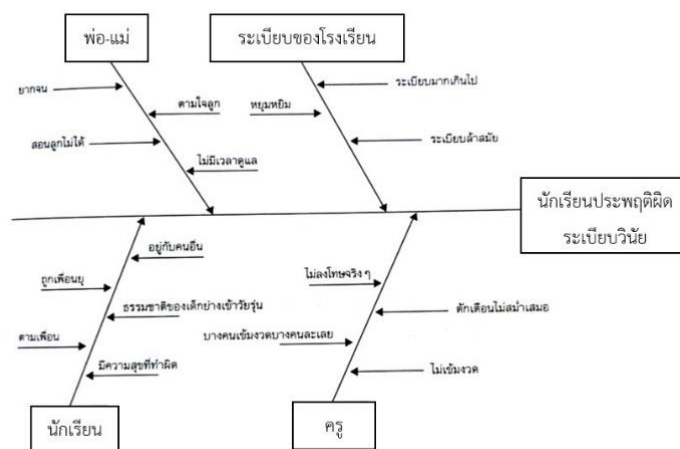
แผนภาพที่ 14 ผังแมงมุมเรื่องการวัด โดย ทิศนา แคมมณี (2557: 394)

4. ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map) เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่าง ๆ หรือกระบวนการต่าง ๆ ดังตัวอย่างเช่น

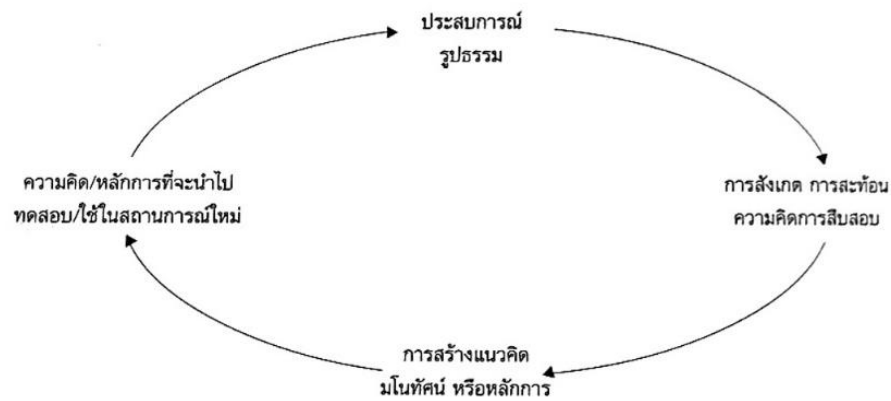
แผนภาพที่ 15 ผังลำดับขั้นตอนการสอนแบบจุลภาค โดย ทิศนา แคมมณี (2557: 394)

5. ผังก้างปลา (A Fishbone Map) เป็นผังที่แสดงสาเหตุของปัญหาซึ่งมีความซับซ้อน ผังก้างปลาจะช่วยให้เห็นสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยที่ชัดเจน

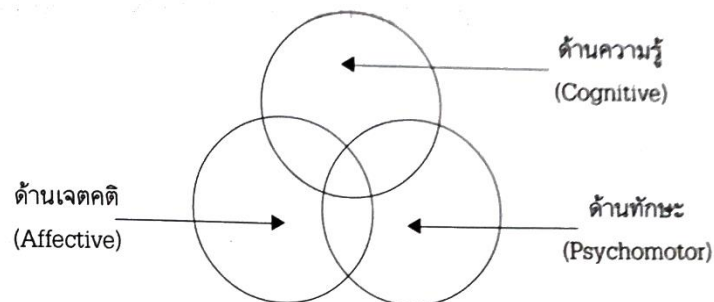
แผนภาพที่ 16 ผังก้างปลาหาสาเหตุของการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน (ทิศนา แคมมณี และคณะ, 2534: 68)

6. ผังวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map) เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน เป็นวงกลม หรือเป็นวัฏจักรที่ไม่แสดงจุดสิ้นสุด หรือจุดเริ่มต้นที่แน่นอน ดังตัวอย่างในภาพ

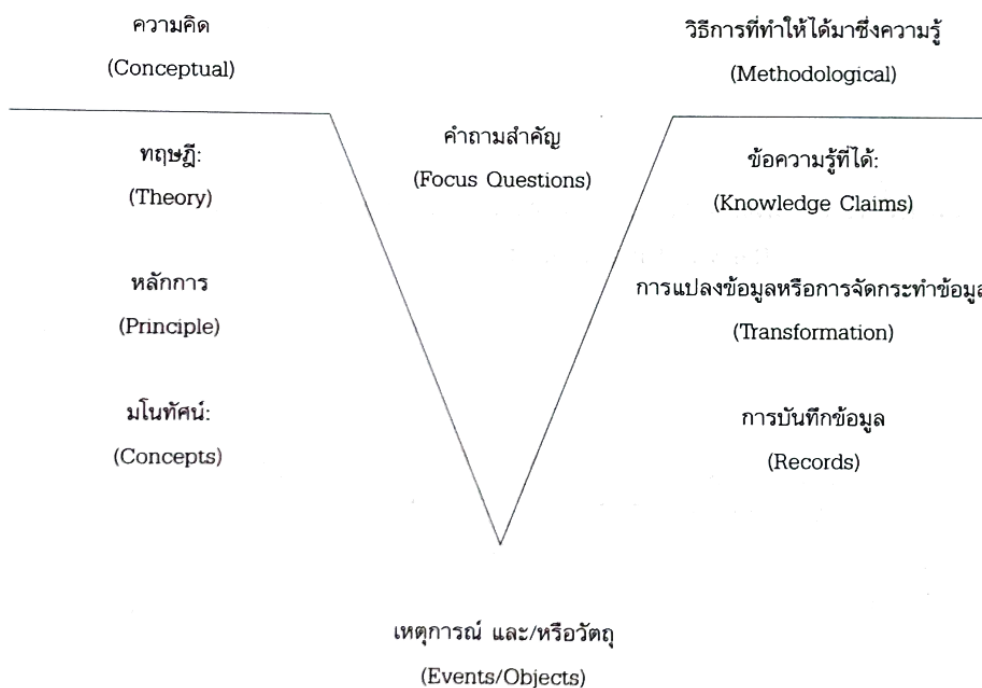
แผนภาพที่ 17 ผังวัฏจักรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning Cycle) ของ จอห์นสันและจอห์นสัน และปรับโดย (Arends, 1989: 56)

7. ผังวงกลมซ้อนหรือเวินไดอะแกรม (Ven Diagram) เป็นผังวงกลม 2 วง หรือมากกว่า ที่มีส่วนหนึ่งซ้อนกันอยู่ เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีทั้งความเหมือน และความต่างกัน

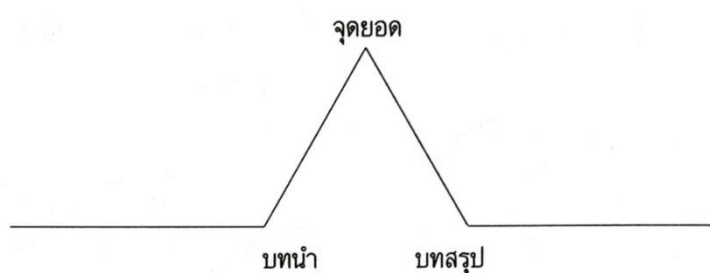
แผนภาพที่ 18 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ของแบร์รี่และคิง (Barry & King, 1992: 15)

8. ผังวีไดอะแกรม (Vee diagram) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาธรรมชาติความรู้ และผลผลิต ของความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ แผนผังรูปตัววีเป็นแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับวิธีการ ความคิดกับการสังเกต และวิธีการเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างกิจกรรมการทดลองกับเนื้อหาในตำราเรียน ลักษณะของแผนผังเป็นดังนี้

แผนภาพที่ 19 โครงสร้างของแผนผังรูปตัววี ของโนวัก (Novak & Gowin, 1984: 3)

9. ผังพล็อตไดอะแกรม (Plot Diagram) เป็นผังที่ช่วยในการอ่านเรื่องราวที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ยืดยาว เหมาะสำหรับการสอนอ่าน ผู้เรียนสามารถใช้ผังนี้ช่วยในการหาพล็อตเรื่อง ซึ่งก็คือเหตุการณ์สำคัญที่นำไปสู่จุดยอดของเรื่องและเมื่อเรื่องดำเนินไปสู่จุดยอดคือจุดสำคัญที่สุดของเรื่องแล้ว เหตุการณ์ก็จะคลี่คลายไปสู่บทสรุปของเรื่อง

แผนภาพที่ 20 ผังพล็อตไดอะแกรม (Plot Diagram) โดย ทิศนา แคมมณี (2557: 400)

สรุปได้ว่า แผนผังกราฟิกแบ่งได้หลายรูปแบบ เช่น แผนผังความคิดแบบของ Tony Buzan แบบก้างปลา แบบใยแมงมุม แบบความคิดรวบยอด แบบวงกลม เป็นต้น แต่ทุกประเภทอาศัยหลักการเดียวกัน คือ ใช้สี เส้น หรือเครื่องหมาย กระจายความคิดออกจาก ศูนย์กลาง สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ผังกราฟิก จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) ผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด (Mind map) ตามแนวคิดของ Tony Buzan นำมาใช้ในชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือชั้นจดบันทึก (R₂ – Record) เนื่องจากเป็นผังกราฟิกที่ช่วยจัดระบบความคิด โดยมีการจัดกลุ่มความคิดหลักและความคิดรอง มีการใช้ภาพ สี และเส้นร่วมกัน ทำให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละประเด็น ช่วยให้จดจำเนื้อหาที่อ่านได้ ตลอดจนมองเห็นภาพรวมของเรื่องที่อ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และ 2) ผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider Map) มีลักษณะเป็นวงกลม เขียนหัวข้อหลักไว้ตรงกลางและเขียนหัวข้อรองที่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อหลักไว้ตามแขนงของวงกลม ถ้ามีความคิดย่อยที่สัมพันธ์กันก็สามารถแตกย่อยไปได้อีก เหมาะสำหรับใช้ในการสรุปความคิดในชั้นสรุป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนมีพื้นฐานการทำผังกราฟิกทั้ง 2 รูปแบบอยู่แล้ว

4.6 ประโยชน์ของผังกราฟิก

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

สมศักดิ์ สีนธูรเวชญ์ (2544: 21) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) กับการใช้งานด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำแผนภาพความคิด (Mind Mapping) มาใช้สำหรับจดบันทึกความรู้ การสรุป การอภิปราย ทบทวนความรู้เดิม การจัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ ตลอดจน การวางแผนการทำงาน การเสนองาน และการเขียนรายงาน

2. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนสามารถนำแผนภาพความคิด (Mind Mapping) มาใช้เป็นเครื่องมือในการ วางแผนการสร้างหลักสูตร แผนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินโครงการ การเตรียมบทเรียน การเสนอผลงาน การบันทึกการประชุม การสรุป การอภิปรายใช้ในการระดมความคิด การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนและให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากบทเรียน

น้ำผึ้ง มีนิล (2545: 30) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แผนภาพความคิดไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่ใช้สำรวจความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการสอน ของครู

2. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดและแสดงแบบการคิดที่เข้าใจง่าย สามารถอธิบาย และมองเห็นได้อย่างเป็นระบบชัดเจน

3. เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ โดยใช้ผังกราฟิกสรุปสิ่งที่เรียนเพื่อจะก่อให้เกิดความคงทนของการเรียนรู้เพราะผู้เรียนจะเห็นถึงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนไปทั้งหมด

ทวีศักดิ์ ภาวนานันท์ (2545: 27) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แผนภาพความคิด ดังนี้

1. สำหรับข้อมูลที่ซับซ้อนหากเขียนด้วยแผนภาพความคิดจะช่วยให้เกิดความรวดเร็วมากกว่า การเขียนเป็นคำหรือประโยค
2. เนื่องจากแผนภาพความคิดเป็นวิธีการคิดที่ต้องใช้สมองทั้งสองข้างซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม
3. ช่วยทำให้ระลึกถึงข่าวสารต่าง ๆ ในรูปของโครงสร้างความสัมพันธ์
4. ช่วยจัดการกับข่าวสารต่าง ๆ ในรูปของโครงสร้างความสัมพันธ์
5. สมองด้านขวาที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือแนวคิดใหม่ ๆ จะถูกพัฒนาและใช้งานมากขึ้น

อมรศรี แสงส่องฟ้า (2545: 47) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แผนภาพความคิดไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ของการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 1.1 ช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีวิจารณญาณ
 - 1.2 สามารถใช้ประสบการณ์เดิมเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เรื่องใหม่หรือรับรู้ข้อมูลใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 - 1.3 ช่วยพัฒนาการทำงานของสมองทั้งสองข้าง โดยที่สมองซีกซ้ายทำงานเกี่ยวกับภาษา ตรรกะ การตัดสินใจบนพื้นฐานของหลักฐาน การวิเคราะห์ การแยกประเภท การจัดเรียงลำดับ สมองซีกขวาทำงานเกี่ยวกับการมองเห็นภาพรวม จินตนาการ สี สัน มิติการใช้ความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4 ช่วยให้นักเรียนสามารถดึงข้อมูลจากระบบความคิดได้ง่ายขึ้น เพราะข้อมูลได้มีการบันทึกโครงสร้างอย่างเป็นระบบ
2. ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครู
 - 2.1 ช่วยให้ครูสามารถฝึกฝนทักษะปัญญาให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ง่ายขึ้น ทำให้นักเรียนอ่านได้ด้วยตนเองเพราะได้รับการฝึกให้คิด ประเมินข้อเขียน ถ่ายโอนข้อมูลในขณะอ่านอย่างต่อเนื่อง
 - 2.2 ช่วยให้ครูเข้าใจกระบวนการคิดของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.3 ช่วยให้ครูสามารถประเมินพัฒนาการทักษะการคิดของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่องจากแผนภาพความคิดของนักเรียน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547: 80) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ว่า แผนภาพความคิด สามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตส่วนตัวและการงานจริงโดยเฉพาะผู้มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ ศาสตร์และศิลปะด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ธัญญา ผลอนันต์ และ ขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 50 - 52) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้สำรวจความรู้เดิมของผู้เรียน ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดที่เป็นระบบชัดเจน พร้อมทั้งสามารถสรุปสิ่งที่เรียนออกมาเป็นแผนผังเพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ และยังช่วยพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาของผู้เรียนได้อีกด้วย

ทิตนา แคมมณี (2557: 388) ได้อธิบายเกี่ยวกับประโยชน์ผังกราฟิกไว้ว่า สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหานั้นง่ายขึ้น เร็วขึ้นและจำได้นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปที่อธิบายให้เข้าใจ และจดจำได้ง่าย นอกจากนี้ใช้ประมวลความรู้ หรือจัดความรู้ดังกล่าว ในหลายกรณีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่ม หรือสร้างความคิดขึ้น แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือในการคิดได้ดี เนื่องจากสร้างความคิด ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม จำเป็นต้องมีการแสดงออกมาให้เห็นในรูปธรรม แผนผังความคิดเป็นรูปแบบการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและอย่างประหยัดเวลาด้วย

พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียวร์ ยินดีสุข (2560: 130) ได้นำเสนอประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ว่า

1. เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูง
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำได้เป็นความจำแบบถาวร
4. ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย เช่น ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านความคิดและคณิตศาสตร์และปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

สรุปได้ว่า ผังกราฟิก สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ทั้งขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นตอนของการสรุปความรู้ ผู้เรียนสามารถสรุปประเด็นความรู้ทั้งหมด โดยใช้ผังกราฟิก ทำให้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน รู้จักการลำดับความสำคัญ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย จดจำความรู้ได้ดีและสามารถจำได้นานอย่างถาวร มีความน่าสนใจเนื่องจากมีสีสันสดใสและเป็นระบบ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

งานวิจัยภายในประเทศ

ภูมิินทร์ เหลลาอำนาจ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ วิธีสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษชั้น ปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

มยุรี นางาม (2555) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนรูปแบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิด ต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 28 คนซึ่งกำลังเรียนในปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ขั้นตอนการเรียนรู้แบบ SQ4R ตามแนวคิดของ Walter Pauk เสริมด้วยแผนผังความคิดในชั้นการจดบันทึก (Record) 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนถาวรานุกุล 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน โดยกลุ่มทดลองเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R และกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R 2) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยวิธีสอนแบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พิชชา เสนามนตรี (2556) ได้ศึกษาเรื่องผลการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์

และ 3) แบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการ การเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.23/85.69 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 0.75 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 75 3) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมเห็นว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

เมขลา ลือโสภาก (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน จับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขี้เหล็กเขี้ยวไพรวัลย์วิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความและ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทยด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.75/87.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.75 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

โหมนา นาทันตอง (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน เชิงวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

75/75 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดินทรายอ่อน จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 3 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.08/78.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.5798 คิดเป็นร้อยละ 57.98 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก

กานต์ชนก ต้วงตะกั่ว (2557) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วย การเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด และ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 หลังการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนภูวิทยา จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนจากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด นักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 17.33 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนตรนภิส ตันเทอดทิตย์ (2557) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดสื่อประสมกับการสอนแบบ SQ4R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดสื่อประสมเรื่องการอ่าน

จับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนี ประสิทธิภาพของชุดสื่อประสม เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ที่เรียนด้วย ชุดสื่อประสม ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน 5) เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างการสอน โดยใช้ ชุดสื่อประสมกับการสอนแบบ SQ4R 6) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอน โดยใช้ชุดสื่อประสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนชุมชนวังทอง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดสื่อประสม 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 4) แบบวัดการคิดวิเคราะห์ 5) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ และ 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนโดยชุดสื่อประสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วย Hotelling T2 Dependent Samples, The Wilcoxon Signed Ranks Test, The Mann-Whitney U Test และ t-test Independent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดสื่อประสม เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 82.25/80.83 2) ดัชนีประสิทธิผลของชุดสื่อประสมเรื่อง การอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.55 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดสื่อประสมมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 4) นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์โดย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดสื่อประสม และการสอนแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดสื่อประสมมีการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียน ด้วยการสอนแบบ SQ4R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทักษะการอ่านจับใจความสูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบ SQ4R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) นักเรียนที่เรียน ด้วยชุดสื่อประสมมีความพึงพอใจโดยรวมในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

พรนภัทร รุสวานัน (2558) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก โดยมี วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัด การเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก 2) เปรียบเทียบ ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษจาก

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 37 คน โรงเรียนนรมย์บุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก 2) แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านและการเขียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

วรชยา สำราญรัมย์ (2558) ได้ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านสักแห้ง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเฉลี่ยเท่ากับ 23.38 คิดเป็นร้อยละ 77.96 2) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยเท่ากับ 23.30 คิดเป็นร้อยละ 77.67 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อ้อมจิตร เหล่าทองสาร (2558) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาและการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาและการจัดการเรียนรู้

แบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) หาดัชนีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาและการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) เปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้อภิปัญญากับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 41 คน และ 38 คนตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญา และแผนจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 2) แบบทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานด้วย F-test (One-way MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาและแผนจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.03/86.83 และ 82.20/84.34 ตามลำดับ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาและแผนจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8048 และ 0.7763 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญามีค่าคะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

สิริพร รัตนมุง (2559) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม จำนวน 46 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Ghaith, Shaaban, and Halal (2000) ได้ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเทคนิคที่ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านกับผู้เรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงที่เป็นชาวอาหรับทั้งหมด 45 คน ผู้เรียนได้รับเทคนิค การสอนความเข้าใจในการอ่านทั้งหมด 3 วิธี คือ SQ4R DRTA และ PreP ผลการวิจัยพบว่า เทคนิค SQ4R เป็นเทคนิคการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด

Bradshaw (2002) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีสอนแบบการสร้างเรื่องใหม่และการสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตำราเรียนของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เรียนในระดับมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยมีกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มและกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ผลการศึกษาปรากฏว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Hedberg (2002) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาศาสนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SQ4R กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 3 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนทั้ง 3 คนมีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น มีการใช้ทักษะและกระบวนการคิดในการอ่านโดยการตั้งคำถาม ผู้เรียนสามารถจำรายละเอียดบทเรียนได้มากขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์

Miner (2005) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการอ่านด้วย SQ4R ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นคู่และฝึกอ่านเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอ่านด้วยวิธี SQ4R

Pandjaitan and Palandeng (2011) ได้ศึกษาวิธีการแบบ SQ4R และการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในกลุ่มนักเรียนสาขาธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีแบบ SQ4R 2) อภิปรายประโยชน์และข้อบกพร่องของวิธีแบบ SQ4R กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนสาขาธุรกิจจำนวน 16 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อหา Independent data เครื่องมือทั้งสองนี้ได้มาจากแบบทดสอบของ TOEFL มีจำนวน 50 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนใช้วิธีแบบ SQ4R ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการหาใจความสำคัญของบทความ 2) วิธีแบบ SQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Sihaloho and Siregar (2013) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอน SQ3R การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอน SQ3R กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนจำนวน 30 คน ดำเนินการทดลอง โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค

SQ4R และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการสอนอ่านเพื่อ ความเข้าใจโดยใช้วิธีสอน SQ3R สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Rahmawati (2013) ได้ศึกษาผลของการใช้ SQ3R เป็นวิธีสอนในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 8 ของโรงเรียน MTS N KLIRONG ในปีการศึกษา 2012/2013 วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 8 ของโรงเรียน MTS N KLIRONG กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนจำนวน 64 คนดำเนินการทดลอง โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ เทคนิค SQ3R และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอน SQ3R สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Kasyulita (2015) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียน ปี 2 ในมหาวิทยาลัย Pasir Pengaraian วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ4R และนักเรียนที่สอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน โดยเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุม 15 คน เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้ t-test นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ4R มีคะแนนเฉลี่ย 15.96 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ย 11.66 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า เทคนิค SQ4R มีประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

Bulut (2017) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 4 ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในขั้นก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังการเรียนหรือไม่ 2) เพื่อศึกษาวิธีการใช้ SQ3R ของนักเรียนเป็นกลยุทธ์ในการอ่าน 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในการใช้วิธีแบบ SQ3R ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ 10 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 3 คาบ ซึ่งการวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกรายวันของคุณครู แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ 20 ข้อ การสัมภาษณ์นักเรียนและแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ผลการวิจัยสรุปว่า การใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ทำให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลในการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์บทความ มีทักษะการคาดเดา และการจดบันทึกพัฒนาขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่สามารถพัฒนาทักษะในการอ่านของผู้เรียนทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และเป็นวิธีการสอนอ่านที่ดีมีขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง นอกจากนี้ในแต่ละขั้นตอนยังกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดตลอดเวลา ถ้าแสดงความคิดเห็น นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และสามารถทำให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยผังกราฟิก

งานวิจัยในประเทศ

อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสาร (2554) ได้ศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แผนที่ความคิดตามแบบของโทนี บูซาน (Tony Buzan) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดตามแบบโทนี บูซาน 2) หาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ 3) เปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แผนที่ความคิดตามแบบของโทนี บูซาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 52 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ 2) แบบฝึกทักษะการเขียนและการอ่านอย่างสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์แบบปรนัย 4) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ตามแบบฉบับของโทนี บูซาน แบบอัตโนมัติ ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.39/86.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบฉบับของโทนี บูซาน มีทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พชรมณท์ หมวดนุ่น (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงระบบ เพื่อเชื่อมโยงการเขียน โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชิงระบบเพื่อเชื่อมโยงการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนวัดศาลาแดง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 34 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อน และหลังทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก 2) โปรแกรมสร้างผังกราฟิก XMind 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงระบบ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก โดยมีความเห็นว่าการเรียนรู้ด้วยการสร้างผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เนื้อหาที่เรียนมากขึ้น คิดเป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเองได้ และคิดอย่างมีขั้นตอน เกิดทักษะการคิดเชิงระบบ

วันวิสาข์ มาสุตร์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการบอกระบวนการความคิดและผังกราฟิก สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการบอกระบวนการความคิดและผังกราฟิก 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักศึกษาก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ 3) ศึกษาการใช้กลวิธีระหว่างการอ่านของนักศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำ 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 081103 English Skill Development ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน โดยประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 78.65/80.92 มีประสิทธิภาพดีมาก ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนใช้มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นักศึกษามีความสามารถในการอ่านสูงโดยการใช้กลวิธีระหว่างการอ่านสูงกว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านต่ำคิดเป็นร้อยละ 53.75 และ 28.08 และนักศึกษามีความคิดเห็นที่ดีมากต่อแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

มนธิรา ภูมิลี (2556) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค การตั้งคำถามและแผนผังความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน เชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยที่เรียนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามและแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามและแผนผังความคิด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามและแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านร่องคำ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสหคามวิทยาการ รวม 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3) แบบวัดเจตคติของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ Hotelling's T^2 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน เชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยที่เรียนโดยใช้เทคนิคตั้งคำถามและแผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.79/81.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน เชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6044 และ 0.6286 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 60.44 และ 62.86 และ 3) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกับกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

สุพัตรา มุลละออง (2557) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ การอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน สระยาไสยวิทยา อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระยาไสยวิทยา อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ได้มาจากการสุ่มห้องเรียนอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีค่าเท่ากับ 81.63/85.08 2) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก

ถิรนนท์ ปานศุภวัชร (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
- 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึก และ
- 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการใช้แบบฝึก การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาปฐมวัยและสาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 8 บท 2) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจหลังใช้แบบฝึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test แบบจับคู่ ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความร่วมกับผังกราฟิก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.35/78.13 2) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบฝึก การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความร่วมกับผังกราฟิก

สกุลรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัด การเรียนรู้โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 โรงเรียนราชินีบูรณะที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
- 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้ กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด
- 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิดหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า

ก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Katayama (2000) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความคงทนของการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 117 คน เป็นเพศหญิง 65 คน และเพศชาย 52 คน แบ่งเป็น 6 กลุ่มการทดลอง คือ 1) ใช้แบบสรุปความโดยย่อซึ่งมีข้อมูลให้อย่างสมบูรณ์ 2) ใช้แบบสรุปความโดยย่อซึ่งมีข้อมูลให้บางส่วน 3) ใช้แบบสรุปความโดยย่อซึ่งไม่มีข้อมูลให้ มีแต่เพียงเค้าโครงที่เป็นหัวเรื่องเท่านั้น 4) ใช้ผังกราฟิกแบบก้างปลาซึ่งมีข้อมูลให้อย่างสมบูรณ์ 5) ใช้ผังกราฟิกแบบก้างปลาซึ่งมีข้อมูลให้บางส่วน 6) ใช้ผังกราฟิกแบบก้างปลาซึ่งไม่มีข้อมูลให้ มีเพียงแต่เค้าโครงที่เป็นหัวเรื่องเท่านั้น ทำการทดลองโดยให้นักเรียนทั้ง 6 กลุ่มทดลองจดบันทึกภายหลังจากการอ่านตามแบบที่ได้รับ จากนั้นเมื่อเวลาผ่านไป 2 วันให้ทบทวนอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบที่เหมือนเดิม และแบบทดสอบที่มีการประยุกต์ไป จากเดิม ผลการวิจัยพบว่าผลคะแนนที่ได้ของทั้ง 6 กลุ่ม เมื่อใช้แบบทดสอบที่เหมือนเดิมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แต่ผลคะแนนที่ได้จาก แบบทดสอบที่มีการประยุกต์ไปจากเดิมของนักเรียนที่ใช้ ผังกราฟิกจะสูงกว่านักเรียนที่ใช้แบบสรุปความโดยย่ออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

Taricani (2002) ได้ศึกษาผลการใช้ข้อมูลป้อนกลับผสมผสานกับการสร้างแนวความคิดเกี่ยวกับแผนผังหรือแผนที่ความคิดที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์และความเข้าใจคำศัพท์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยใหญ่ทางตอนเหนือของสหรัฐอเมริกา จำนวน 150 คน จำแนกเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 79 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 71 คน โดยมีวิชาเอกวิทยาศาสตร์ 55 คน และวิชาเอกอื่น ๆ อีก 95 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ใช้แผนที่ความคิดกับนักศึกษาที่ไม่ใช้แผนที่ความคิด มีความรู้ความเข้าใจด้านการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ไม่ได้รับข้อมูลป้อนกลับมีความรู้ ความเข้าใจ สูงกว่านักศึกษาที่ใช้ข้อมูลป้อนกลับ นักศึกษาที่ใช้การสร้างแผนที่ความคิดและได้รับข้อมูลป้อนกลับมีความสามารถในเรื่องคำศัพท์ดีกว่ากลุ่มอื่น และนักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์สามารถทำคะแนนทดสอบความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ได้สูงกว่านักศึกษาวิชาเอกอื่น ๆ

Lin (2003) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจผลการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนแผนผังความคิด โดยใช้การสอนการเขียนเรียงความแบบจูงใจ การศึกษาครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลองที่ออกแบบเพื่อนำไปใช้กับโรงเรียนขนาดกลาง เมืองไอดาโฮ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับศิลปะทางภาษาในระดับ เกรด 8 จำนวน 319 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่สอนแผนผังความคิดโดยใช้คอมพิวเตอร์ และกลุ่มควบคุมที่มีการประเมินผลการเขียนก่อนการทดลองการสอนนั้น เน้นการใช้แผนผังความคิด

ซึ่งเป็นยุทธวิธีในการเขียนเรียงความแบบจูงใจ นักเรียนกลุ่มควบคุมจะสร้างแผนผังความคิดโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับแผนผังความคิดกับคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า การสอนแผนผังความคิดโดยใช้คอมพิวเตอร์มีประโยชน์สำหรับการรวบรวมแนวคิดแต่ ไม่ส่งผลต่อการเขียนของนักเรียน อย่างไรก็ตามคุณภาพของเนื้อหาของแผนผังความคิดมีความสัมพันธ์กับ เจตคติต่อการเขียนของนักเรียน และยิ่งพบอีกว่าเวลาที่มีความสัมพันธ์กับการเขียนในทางลบ เมื่อใช้แผนผังความคิดด้วยคอมพิวเตอร์ นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีการใช้แผนผังความคิดไม่แตกต่างกัน

Wang (2003) ได้ศึกษาการทดสอบนักเรียนก่อนเรียนโดยการใช้ผังความคิดในการจำแนกผลสัมฤทธิ์ตามความแตกต่างของจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ยุทธวิธีผังความคิด ได้แก่ การจับคู่ การจำแนกบุพบท และการให้นักเรียนรวบรวมผังความคิด สื่อการสอน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ยุทธวิธีการใช้ผังความคิดทั้ง 3 แบบ ให้ผลในการจำแนกผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน รวมกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 290 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 182 คน ได้แก่ กลุ่มที่จับคู่โดยใช้ผังความคิด 50 คน กลุ่มที่ใช้ผังความคิดในการจำแนกบุพบท 44 คน และกลุ่มที่ใช้ผังความคิดในการรวบรวมแนวคิดจำนวน 46 คน และจัดเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 42 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ยุทธวิธีการใช้ผังความคิดทั้ง 3 แบบให้ผลในการจำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เท่าเทียมกันตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่าความแตกต่างกันระหว่างการใช้ผังความคิดในการรวบรวมแนวคิดในการจำแนกบุพบทและกลุ่มควบคุมที่ใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ทุกชนิด 2) ยุทธวิธี การใช้ผังความคิดทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่แตกต่างกัน 3) ความรู้ก่อนสอนและใช้ผังความคิดไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

Ozturk (2012) ได้ศึกษาการใช้แผนผังกราฟิกในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ศึกษาผลของการใช้แผนผังกราฟิกในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับกลาง (Intermediate Level) จำนวน 50 คน ที่กำลังศึกษาในชั้นต้นของโรงเรียนสอนภาษาในมหาวิทยาลัย Dokuz Eylul โดยการสุ่มแบบง่ายซึ่งแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test independent ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังกราฟิก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าการสอนโดยใช้แผนผังกราฟิกในการอ่านช่วยนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

Toha (2013) ได้ศึกษาการใช้แผนผังกราฟิกในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลของการใช้แผนผังกราฟิกในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน 30 คน ของโรงเรียน SMK Gudang ได้มาจากการเลือก

กลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุมจะใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิมและกลุ่มทดลองใช้แผนผังกราฟิกในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนผังกราฟิกและแบบดั้งเดิม 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้ใช้แผนผังกราฟิก มีการพัฒนาคำถามเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความ และนักเรียนมีความคิดเห็นในการใช้แผนผังกราฟิกในระดับมาก

Putranti (2015) ได้ศึกษาการวิจัยร่วมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนผังกราฟิกสำหรับนักเรียนเกรด 8 ที่ SMP N1 Berbah ปีการศึกษา 2014/2015 การวิจัยเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 2 กระบวนการ คือ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการสังเกตในห้องเรียนระหว่างการเรียนการสอน สัมภาษณ์นักเรียนและคุณครูผู้สอน และแบบสอบถามข้อมูลเชิงปริมาณได้จากคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์แบบเชิงคุณภาพและคะแนนแบบทดสอบวิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า แผนผังกราฟิกช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน และจากข้อมูลการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่านักเรียนเข้าใจบทความที่ได้อ่านดีขึ้นโดยการใช้แผนผังกราฟิก มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยนักเรียนให้ความสนใจในกระบวนการเรียนการสอนจากการใช้แผนผังกราฟิกพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จากคะแนนทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจคะแนนรวมและคะแนนเฉลี่ยของการสอบหลังเรียนครั้งที่หนึ่งสูงขึ้น 10% เมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนสอบก่อนเรียน ในขณะที่คะแนนรวมและคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังเรียนครั้งที่สองมีคะแนนสูงขึ้น 9% จากการสอบหลังเรียนครั้งที่หนึ่ง ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์สนับสนุนข้อมูลจากคะแนนสอบว่าแผนผังกราฟิกสามารถใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ทำให้นักเรียน มีผลการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ช่วยฝึกความสามารถในการสร้างผังกราฟิก หรือความสามารถในการนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภาพของนักเรียน เพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น ผังกราฟิกจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ผู้อ่านสามารถสรุปสาระของเรื่องได้ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ วิเคราะห์ ประเมินความน่าเชื่อถือของเรื่องได้ดี

ช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องจากที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่ได้รวดเร็ว จดจำเรื่อง
ตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ในด้านการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งผังกราฟิกยังช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ เพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน
ทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ จากประโยชน์ของวิธีสอนแบบ SQ4R และผังกราฟิกที่ได้สรุป
มานั้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้วิธีนี้ในการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนราชินีบูรณะ โดยการใช้การจัดการเรียนรู้ตามวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เปรียบเทียบทักษะ การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม มีนักเรียนจำนวน 34 คน เป็นการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-Experimental design) โดยใช้ แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One Group Pretest - Posttest Design)

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์
- 1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอน SQ4R และผังกราฟิก
- 1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 ห้อง รวมทั้งสิ้น 470 คน ซึ่งโรงเรียนจัดห้องเรียนแบบละความสามารถของนักเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

1.2 แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

2. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชินีบูรณะ

2.2.2 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2.3 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอน SQ4R และผังกราฟิก

2.2.4 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ และคัดเลือกสื่อนำมาเป็นบทอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบันทึกเหตุการณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข้อความโฆษณา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี

2.2.5 ผู้วิจัยนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้) ดังรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง

แผน ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
1	ท 1.1 ม.2/2 ท 1.1 ม.2/3 ท 1.1 ม.2/4 ท 1.1 ม.2/5 ท 1.1 ม.2/7	1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 4. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 5. ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากข่าว เรื่อง นำห้วงบุลลีในไทย ติดอันดับ 2 โลก สังคมเปราะบาง คนได้กลับรุนแรง	2
2	ท 1.1 ม.2/2 ท 1.1 ม.2/3 ท 1.1 ม.2/4 ท 1.1 ม.2/5 ท 1.1 ม.2/7	1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 4. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 5. ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบันทึกเหตุการณ์ เรื่อง แพทย์ประจำ เมือง	2
3	ท 1.1 ม.2/2 ท 1.1 ม.2/3 ท 1.1 ม.2/4 ท 1.1 ม.2/5 ท 1.1 ม.2/7	1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 4. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 5. ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากข้อความโฆษณา เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริม อาหาร Miya	2

ตารางที่ 6 การกำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง (ต่อ)

แผน ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
4	ท 1.1 ม.2/2 ท 1.1 ม.2/3 ท 1.1 ม.2/4 ท 1.1 ม.2/5 ท 1.1 ม.2/7	1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 4. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 5. ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทความ เรื่อง อาหารคลีน Clean Food	2
5	ท 1.1 ม.2/2 ท 1.1 ม.2/3 ท 1.1 ม.2/4 ท 1.1 ม.2/5 ท 1.1 ม.2/7 ท 5.1 ม.2/2 ท 5.1 ม.2/4	1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 4. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ 5. ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้ 6. วิเคราะห์วรรณคดีที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ 7. วิเคราะห์คุณค่าหรือข้อคิดจากวรรณคดีที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตได้	การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากวรรณคดี เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก	2
รวม				10

2.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการวัดประเมินผล

2.2.7 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านเนื้อหา 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา
วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการวัดประเมินผล

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา
วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการวัดประเมินผล

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา
วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการวัดประเมินผล

การคำนวณหาค่า IOC โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องกัน
ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177) ซึ่งผลจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยได้ปรับแก้ไขรายละเอียดเกณฑ์
การประเมินผลแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกและเกณฑ์การประเมินผลแบบสรุป
การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 2 แผนไปใช้ทดลองกับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ที่เรียนภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2563 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะไม่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแผนการจัด
การเรียนรู้

2.2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สรุปลงได้ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 สรุปลงขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชินีบูรณะ

2.2.2 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลการวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2.3 จัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ (Test Blueprint) ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom ดังตารางที่ 7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom

เนื้อหา	มาตรฐาน การจัด การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม					รวม
			ความเข้าใจ	การนำไปใช้	วิเคราะห์			
					ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	
1. การอ่าน เชิง วิเคราะห์ จากข่าว	ท 1.1 ม.2/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	1	-	2	-	-	3
	ท 1.1 ม.2/3	เขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/4	อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้	-	-	-	1	-	1
	ท 1.1 ม.2/5	จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/7	ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	-	1	-	-	1	2
รวม			1	1	2	1	1	6

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย
ของ Bloom (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐาน การจัด การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม					รวม
			ความเข้าใจ	การนำไปใช้	วิเคราะห์			
					ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	
2. การอ่าน เชิง วิเคราะห์ จากบันทึก เหตุการณ์	ท 1.1 ม.2/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ย่านได้	1	-	1	1	-	3
	ท 1.1 ม.2/3	เขียนผังความคิดจากเรื่องที่ย่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/4	อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่ย่านได้	-	1	-	1	-	2
	ท 1.1 ม.2/5	จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ย่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/7	ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่อง ที่ย่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	-	-	-	-	1	1
รวม			1	1	1	2	1	6
3. การอ่าน เชิง วิเคราะห์ จาก ข้อความ โฆษณา	ท 1.1 ม.2/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ย่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/3	เขียนผังความคิดจากเรื่องที่ย่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/4	อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่ย่านได้	-	1	1	-	-	2
	ท 1.1 ม.2/5	จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ย่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/7	ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่อง ที่ย่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	1	-	-	1	2	4
รวม			1	1	1	1	2	6

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย
ของ Bloom (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐาน การจัด การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม					รวม
			ความเข้าใจ	การนำไปใช้	วิเคราะห์			
					ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	
4. การอ่าน เชิง วิเคราะห์ จาก บทความ	ท 1.1 ม.2/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ อ่านได้	-	-	1	1	-	2
	ท 1.1 ม.2/3	เขียนผังความคิดจากเรื่องที่ได้ อ่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/4	อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้	-	1	-	1	-	2
	ท 1.1 ม.2/5	จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ได้ อ่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/7	วิเคราะห์คุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	1	-	-	-	1	2
รวม			1	1	1	2	1	6
5. การอ่าน เชิง วิเคราะห์ จาก วรรณคดี	ท 1.1 ม.2/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ อ่านได้	1	-	-	1	-	2
	ท 1.1 ม.2/3	เขียนผังความคิดจากเรื่องที่ได้ อ่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/4	อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้	-	1	-	-	-	1
	ท 1.1 ม.2/5	จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ได้ อ่านได้	-	-	-	-	-	-
	ท 1.1 ม.2/7	ประเมินคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้	-	-	-	-	1	1
	ท 5.1 ม.2/2	วิเคราะห์วรรณคดีที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	-	-	1	-	-	1
	ท 5.1 ม.2/4	วิเคราะห์คุณค่าหรือข้อคิดจาก วรรณคดีที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตได้	-	-	-	-	1	1
รวม			1	1	1	1	2	6

2.2.4 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เนื้อหา

2.2.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านเนื้อหา 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์ การประเมิน 3 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 117) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะยอมรับได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177) ซึ่งผลจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงภาษา ที่ใช้ในแบบทดสอบให้มีความชัดเจนมากขึ้น จึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.2.7 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินีบูรณะ ที่เคยเรียนเรื่องการอ่าน เชิงวิเคราะห์มาแล้ว จำนวน 1 ห้อง 39 คน และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อเพื่อหา ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 186-188) เพื่อคัดเลือกข้อสอบ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.38 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21 – 0.53

2.2.8 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder and Richardson (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 182) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.70

2.2.9 นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ที่ได้ ประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้กับ กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เป็นข้อสอบชุดเดียวกันแต่มีการสลับ ตัวเลือก กำหนดเวลาการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สรุปได้ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราประมาณค่าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักการของ Likert ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนในช่วงคะแนนตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและภาษา

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านเนื้อหา 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบ

ความถูกต้อง และ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177) ดังนี้

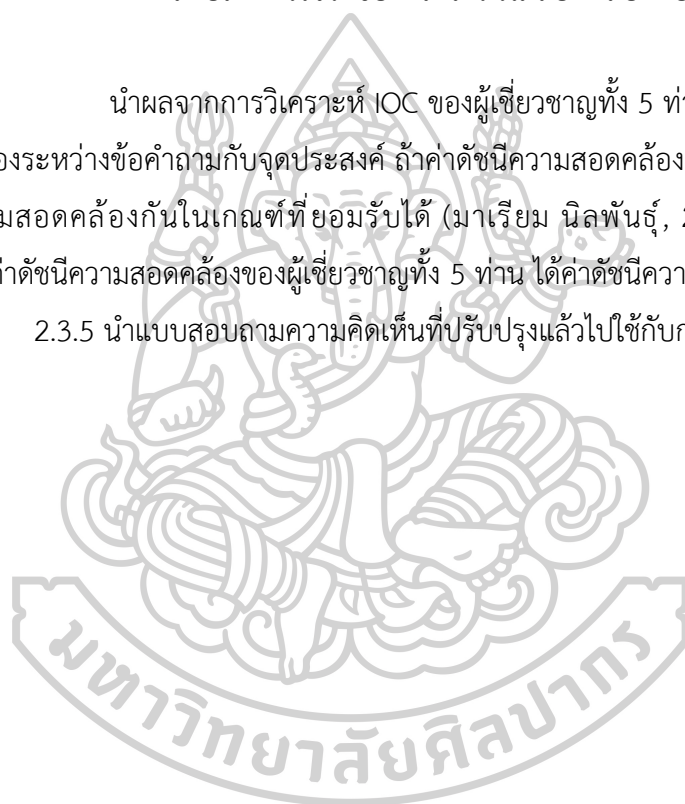
+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

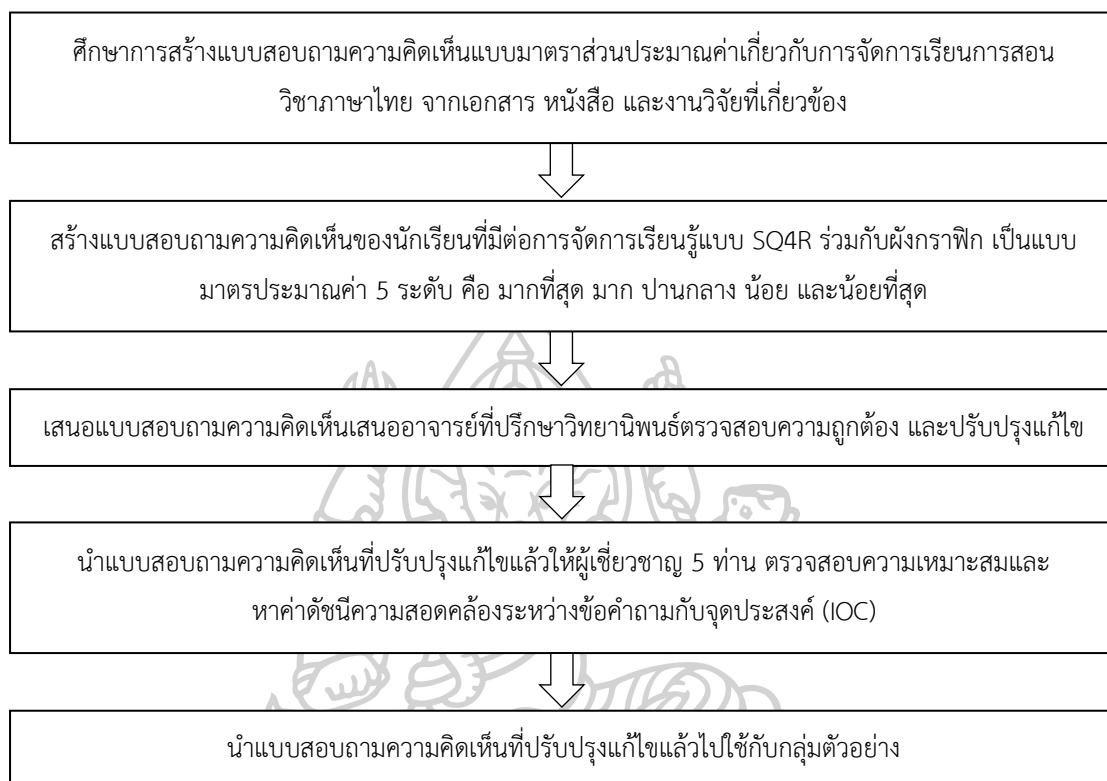
-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

นำผลจากการวิเคราะห์ IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ถือว่า มีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177) ซึ่งผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre Experimental Research) มีแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest – Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 144) ดังนี้

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด

2. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนน

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

3. หลังทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับก่อนการจัดการเรียนรู้ แต่นำมาสลับข้อและตัวเลือก ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง และนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกไปสอบถามนักเรียน

4. ตรวจให้คะแนนและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้มาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย โดยใช้สถิติวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแผน การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

1.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

1.2.1 แบบทดสอบปรนัย หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

1.3.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบปรนัย โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder and Richardson มีเกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 วิเคราะห์ทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนจากแบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก 2. แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม จำนวน 34 คน โดยทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามในการวิจัย โดยผู้วิจัย ขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

ตอนที่ 2 ผลศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ทดสอบก่อนเรียน	34	30	15.94	2.52	-35.14	.00
ทดสอบหลังเรียน	34	30	25.06	2.04		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 25.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.04 สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 15.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.52 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
1	เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง ไม่สับสน	4.44	0.75	มาก	3
2	ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	4.53	0.79	มากที่สุด	2
3	ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็น ระบบ	4.44	0.82	มาก	4
4	เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและหาคำตอบ ด้วยตนเอง	4.65	0.69	มากที่สุด	1
5	ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่าน	4.41	0.70	มาก	5
รวมด้านกิจกรรมการเรียนรู้		4.49	0.75	มาก	3
ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
6	ทำให้นักเรียนมีความสุข และสนุกในการทำ กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.59	0.74	มากที่สุด	2
7	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม	4.71	0.58	มากที่สุด	1
8	ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.50	0.75	มาก	4
9	ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผล ประกอบที่หลากหลาย	4.53	0.79	มากที่สุด	3
10	ทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.50	0.79	มาก	5
รวมด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.56	0.73	มากที่สุด	2

ตารางที่ 10 ผลศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11	ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้วยตนเองได้	4.62	0.60	มากที่สุด	2
12	ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์	4.65	0.60	มากที่สุด	1
13	ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	4.59	0.61	มากที่สุด	3
14	ทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น	4.44	0.86	มาก	5
15	ทำให้นักเรียนนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้	4.59	0.74	มากที่สุด	4
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ		4.58	0.69	มากที่สุด	1
รวมทุกด้าน		4.55	0.72	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก พบว่า นักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณา ความคิดเห็นรายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.73) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.69) ลำดับที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.79) ลำดับที่ 3 เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง ไม่สับสน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.75) ลำดับที่ 4 ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.82) และลำดับที่ 5 ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะ การอ่าน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.70)

ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 เปิดโอกาสให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.58) ลำดับที่ 2 ทำให้นักเรียนมีความสุข และสนุกในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.74) ลำดับที่ 3 ทำให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.79) ลำดับที่ 4 ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.75) และ ลำดับที่ 5 ทำให้นักเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.79)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่าน วิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.60) ลำดับที่ 2 ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้วยตนเองได้ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.60) ลำดับที่ 3 ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.61) ลำดับที่ 4 ทำให้นักเรียนนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ และ ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.74) และ ลำดับที่ 5 ทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.86)

จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ภายหลังจากจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก พบว่า นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1. การตั้งคำถามก่อนอ่านเนื้อเรื่อง แบบละเอียด ทำให้เข้าใจและจับประเด็นได้ง่ายขึ้น 2. การเรียนด้วยวิธีนี้ทำให้มีความคิดเป็นระบบ ขึ้นตอน 3. ชอบที่ให้นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เปรียบเทียบทักษะการอ่าน เชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียน ราชนิบุรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก จำนวน 5 แผน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 2. แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.38 - 0.79 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21 - 0.53 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 และ 3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre Experimental Research) มีแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest – Posttest Design) ดำเนินการทดลองโดยการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้ว เมื่อดำเนินการทดลองครบ 5 แผน จำนวน 10 ชั่วโมง จึงทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำผลการทดลองมาเปรียบเทียบทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยเป็นของตนเอง โดยขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน มีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้ดูภาพหรือวิดีโอที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน เกมทางการศึกษา การใช้คำถาม ขั้นที่ 2 ชี้นำสอน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ให้นักเรียนสำรวจ (Survey-S) บทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ ขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียนมองเห็นภาพรวมและขอบเขตของเรื่องราวว่ากล่าวถึงสิ่งใด อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนสามารถเรียบเรียงความคิด 2) นักเรียนร่วมกันตั้งคำถาม (Question-Q) จากบทอ่าน การตั้งคำถามนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทอ่านมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมและเข้าใจเรื่องได้เร็ว ซึ่งผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามตามความสนใจของนักเรียนเอง ซึ่งการตั้งคำถามนั้นสามารถระบุระดับของความคิดได้ว่า จะตั้งคำถามที่ถามถึงความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ หรือการวิเคราะห์ และหากคำถามที่นักเรียนตั้งเป็นคำถามที่ยังไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะช่วยเสริมคำถาม โดยถามเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นนั้นจะมีน้ำหนักน่าเชื่อถือหรือไม่ขึ้นอยู่กับทำให้เหตุผลในการสนับสนุนความคิดเห็นของนักเรียนและการตั้งคำถามยังเป็นการให้นักเรียนมีเป้าหมายหรือมีแนวทางในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสคูนส์ สตินธพานนท์ และคณะ (2545: 290) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน

แบบ SQ4R สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้ การอ่านไม่มีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน อ่านแล้วจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจับอะไร ไม่รู้ว่าได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถาม และพยายามหาคำตอบ ดังนั้นการใช้คำถามในขั้น Question จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ อีกทั้งมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน 3) นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read-R₁) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) นักเรียนจดบันทึก (Record-R₂) ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกด้วยผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด ตามแนวคิดของ Tony Buzan ตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ การจดบันทึกโดยใช้ผังกราฟิก จะทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และสามารถถ่ายทอดความคิดออกมา ช่วยให้นักเรียนจดจำในสิ่งที่เรียนได้ดี มีความน่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน เกิดจินตนาการและสร้างสรรค์ผลงานได้มากกว่า สอดคล้องกับ ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 50-52) ที่กล่าวถึงหลักการของแผนผังความคิดไว้ว่า สอดคล้องกับการทำงานตามธรรมชาติของสมอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดที่เป็นระบบชัดเจน พร้อมทั้งสามารถสรุปสิ่งที่เรียนออกมาเป็นแผนผังเพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2557: 388) ที่ได้กล่าวไว้ว่าผังกราฟิกสามารถนำไปใช้ใน การเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหานั้นง่ายขึ้น เร็วขึ้นและจำได้นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนประมวลมานั้นอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบอยู่ในรูปที่อธิบายให้เข้าใจ และจดจำได้ง่าย 5) นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ (Recite-R₃) จากคำถามในขั้น Question ตามผังกราฟิกแบบแผนผังความคิด โดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อเป็นการย้ำความคิดของตนเองอีกครั้ง และ 6) นักเรียนทบทวน (Reflect-R₄) วิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น ครูจะทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหายไปให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำจากบทอ่านอีกครั้ง และขั้นที่ 3 ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ด้วยผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider map) ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยคำถาม ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้สรุปความคิดรวบยอดด้วย ผังกราฟิกอีกครั้ง ซึ่งจากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนเป็นระบบ ผูกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และฝึกทักษะด้วยตนเอง โดยเฉพาะขั้น Question-Q นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามจากบทอ่าน การตั้งคำถามจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเพิ่มความสนใจ และเข้าใจใน ตัวบทอ่านมากยิ่งขึ้น เพราะคำถามจะช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถาม และพยายามหาคำตอบ ทำให้นักเรียนอ่านเนื้อหาที่อยู่ในขอบเขต เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556: 51-52) ที่กล่าวถึงวิธีสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า เป็นวิธีการสอนที่มีระบบที่ชัดเจน

ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้ การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพร รัตนมุง (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในขณะเดียวกันการใช้ผังกราฟิกแบบแผนผังความคิดเข้ามาประกอบในชั้นจดบันทึก (Record-R₂) ตามแนวคิดของ Tony Buzan และขั้นสรุปด้วยผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider map) ทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิด ลำดับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและสามารถ ถ่ายทอดความคิดออกมา ช่วยให้ผู้เรียนจดจำในสิ่งที่เรียนได้ดี มีความน่าสนใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการได้มากกว่า สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2560: 130) ที่กล่าวว่าผังความคิดคือแบบของการสื่อความหมาย เพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม อย่างเป็นระบบมีความเข้าใจง่าย ชัดเจน โดยใช้ทักษะการคิด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสาร (2554) ที่วิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและการเขียน อย่างสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แผนที่ความคิดตามแบบของ โทนี บูซาน (Tony Buzan) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและ การเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่มีทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรหมณท์ หมวดนุ่น (2555) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงระบบเพื่อเชื่อมโยงการเขียน โดยใช้เทคนิคกราฟิก ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการคิดเชิงระบบของ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมี คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สามารถ พัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ชนก ดั่งดวงแก้ว (2557) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วย การเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด สรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อสังเกต

เพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการวิจัยว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากบทอ่านที่ให้ผู้เรียนอ่าน เป็นเรื่องที่ค่อนข้างใกล้ตัว และสามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็น และเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ ด้วยสาเหตุนี้จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้น

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ รองลงมา คือ ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้ ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ทำให้นักเรียนนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้ และทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับนำมาพัฒนาทักษะการอ่าน เพราะเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติโดยการตั้งคำถาม แล้วนำไปสู่การอ่านวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ เพื่อหาคำตอบโดยสามารถแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งวิธีการดังกล่าวผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการอ่านบทเรียนรายวิชาอื่น ๆ หรือการอ่านเพื่อรับสารในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2555: 52) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านวิเคราะห์ไว้ว่า ทำให้นักเรียนสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ว่าดีหรือไม่ดี ควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ ทำให้เฉลียวฉลาด ไม่ถูกครอบงำจากข้อมูลในเชิงโน้มมน้าวใจ

ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รองลงมา คือ ทำให้นักเรียนมีความสุข และสนุกในการทำกิจกรรม การเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำและคอยให้ความช่วยเหลือ บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกันเอง มีความสนุกสนาน เพราะทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ฝึกการอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งเรื่องราว

ที่นำมาเป็นบทอ่านเป็นเรื่องราวใกล้ตัว สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จึงส่งผลให้บรรยากาศไม่เคร่งเครียดจนเกินไป สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546: 215) ที่กล่าวว่า ีว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งนักเรียนอาจวิเคราะห์ด้วยการพูดหรือการเขียน ครูควรจัดเตรียมเรื่องราว เนื้อหาหรือข้อความต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยเนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์นั้นต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและ หาคำตอบด้วยตนเอง รองลงมา คือ ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง ไม่สับสน ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีขั้น Question (Q) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกันตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาคำตอบจากการอ่าน ภายหลังจากที่ผู้เรียนได้อ่านอย่างสำรวจคร่าว ๆ แล้ว ซึ่งการตั้งคำถามจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียน ทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบ เมื่อถึงขั้น Read (R₁) ที่จะต้องอ่านอย่างละเอียด จะทำให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบของคำถามได้ อีกทั้งบทอ่านที่นำมาให้ผู้เรียนอ่านมาจากสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ในขั้น Record (R₂) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกแบบผังกราฟิกแบบแผนผังความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan ตามความเข้าใจของตนเอง และขั้นสรุป นักเรียนสรุปด้วยผังกราฟิกแบบใยแมงมุม (Spider map) ซึ่งการจดบันทึกโดยใช้ผังกราฟิก ทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิด ลำดับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและสามารถถ่ายทอดความคิดออกมา และเมื่อถึงขั้น Reflect (R₄) นักเรียนทบทวนวิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น ครูจะทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน ขณะที่ความคิดเห็นอื่น ๆ ของผู้เรียน กล่าวว่า การตั้งคำถามก่อนอ่านเนื้อเรื่องแบบละเอียด ทำให้เข้าใจและจับประเด็นได้ง่ายขึ้น การเรียนด้วยวิธีนี้ทำให้มีความคิดเป็นระบบ ขั้นตอน และชอบที่ให้นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจน ผู้เรียนเข้าใจได้และสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษยา เสนามนตรี (2556) ที่วิจัยเรื่อง ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สรุปผลการวิจัยได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัชยา สาราณมย์ (2558) ที่วิจัยเรื่อง ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการอภิปรายผลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ ผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้สูงขึ้นได้ และเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่สามารถสร้างความพึงพอใจที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ผู้สอนควรเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และความยาวไม่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน
2. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก อย่างละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้แรก เพราะผู้เรียนอาจยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป ผู้เรียนจะสามารถทำได้เองโดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ
3. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ในขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้สอนอาจมีส่วนร่วมช่วยผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์มากขึ้น
4. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นบรรยากาศที่ท้าทาย ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการเสริมแรงทางบวกผ่านสีหน้า คำพูด เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกระตือรือร้นและความพยายามที่จะทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก เป็นรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านขั้นสูง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยกับตัวแปรตามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านขั้นสูง เช่น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านเพื่อประเมินค่า เป็นต้น
2. การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก กับวิธีสอนทักษะการอ่านตามแนวคิดอื่น ๆ เช่น วิธีสอนแบบ SQ5R วิธีสอนแบบ SQP2RS วิธีสอนแบบ DR-TA เป็นต้น
3. การวิจัยครั้งนี้เลือกเนื้อหาจากบทอ่านร้อยแก้วและร้อยกรองบางประเภท ดังนั้นในการวิจัย ครั้งต่อไป ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ไปใช้พัฒนาทักษะในการอ่านเนื้อหา อื่น ๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2546). **การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับและสงวนสินค้าและพัสดุครุภัณฑ์.
- _____. (2546). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานต์ชนก ดั่งตะกั่ว. (2557). “การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและ วรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. (2555). **การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงจันทร์การพิมพ์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ซัคเซสมิเดีย.
- จรรยา ศรีบัวหลวง. (2559). “การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชนาธิป พรกุล. (2552). **การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวาลย์ แพร์ตกุล. (2552). **เทคนิคการวัดผล**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชาตรี สำราญ. (2544). **หลากหลายวิธีสอนที่ไม่หลอกหลอนวิธีเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2542). **ภาษาไทยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). **การสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ถิรนนท์ ปานศุภวัชร. (2559). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.” *Viridian E-Journal, Silpakorn University* 9, 3 (กันยายน-ธันวาคม): 453-466.
- ทวีศักดิ์ ภาวนานันท์. (2545). “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอด้วยเทคนิคการเขียนแผนที่ความคิดเรื่องการเพาะเลี้ยงปลา กัด.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- ทัศนีย์ หนูนาถ. (2550). “ผลการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ทิพย์สุนทร อนันต์บุตร. (2542). **การอ่านเพื่อวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โทนี่ บูซาน. (2551). **ใช้หัวคิด**. แปลโดย ธัญญา ผลอนันต์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ขวัญข้าว.
- ธราเทพ แสงทับทิม. (2556). **เพิ่มพลังการจดและจำของสมอง Magic Mind Map**. นนทบุรี: พราวโพเอท
- ธัญญา ผลอนันต์ และ ขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). **Mind Map กับการศึกษาและการจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'94.
- น้ำผึ้ง มีนิล. (2545). “ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกในการเรียนการสอนวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์กับคุณภาพชีวิตที่มีต่อการใช้ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาศึกษาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

- นิลวรรณ ชูวิวัฒน์รัตนกุล. (2554). “การพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์และเขียนสื่อความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับ ชุดกิจกรรม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เนตรนภิส ต้นเทอดทิตย์. (2557). “การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอน โดยใช้ชุดสื่อประสมกับการสอน แบบ SQ4R.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บันลือ พงกษวัน. (2545). **แนวทางการพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ. (2545). **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษา ปีที่ 4-6**. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- _____. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). **การพัฒนาการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค พรินต์ติ้ง.
- ประเวศ วะสี. (2542). “วิสัยทัศน์ของกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” **วารสารวิชาการ** 2, 1: 8 - 11.
- ปิยดา พงศ์สุชาติ. (2556). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ PANORAMA ร่วมกับเทคนิค KWLH Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2552). “การอ่าน ภาควิชาภาษาไทยและภาคตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.” (อัดสำเนา)
- พชรมนต์ หมวดนุ้ม. (2555). “ความสามารถในการคิดเชิงระบบเพื่อเชื่อมโยงการเขียน โดยใช้เทคนิค ผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรนภัทร ธุสววัน. (2558). “การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก.” **ประชุมวิชาการ มอบ.วิจัย**, 9 กรกฎาคม: 188-198.
- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). **การใช้เทคนิค เอสคิวโฟร์อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษ และการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักการทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิชยา เสนามนตรี (2556). “ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2560). **ทักษะ 7C ของครู 4.0**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิรุณเทพ เพชรบุรี. (2559). **การวิจัยและพัฒนาชุดการสอนตามแนวคิดอุปมา/เปรียบเทียบ (Analogy) โดยใช้เทคนิค SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). **การประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์วิสุทธิ.
- ภูมินทร์ เหลลาอำนาจ. (2555). **งานวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์**. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- มนธิรา ภูมิลี. (2557). “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มยุรฉัตร ฉัตรพุดิษฐ์. (2559). “ผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสระกะเทียมวิทยาคม "สังวรเจษฎ์ประชาคมอุปถัมภ์" จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มยุรี นางาม. (2555). “ผลการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟร์ อาร์ เสริมด้วยแผนผังความคิดต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เมขลา ลือโสภา. (2556). “การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนภรณ์ เลิศคำฟู. (2547). “การใช้วิธีการสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลาวัญญ์ สังข์พันธานนท์ และคณะ. (2549). **การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณภา บัวเกิด. (2541). **แนวคิดในการอ่านวิเคราะห์ วิจัยสาร**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรษยา สำราญรัมย์. (2558). “การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด.” **วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น** 9, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม): 146-156.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2552). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรวิ บูรณสิงห์ และ นิรมล ศตวุฒิ. (2542). **การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2552). **การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน**. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วันวิสาข์ มาสุตร. (2556). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการบอกระบอบการคิดและผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการใช้กลวิธีการอ่าน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” **ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). **การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน**. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิธร ไชยเทศ. (2554). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และการยอมรับนับถือตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (อึดสำเนา).

- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2543). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม. (2561). “การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สกุรัตน์ พันทวีศักดิ์. (2563). ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนราชินีบูรณะ. สัมภาษณ์, 6 มีนาคม.
- สนธญา พลดี. (2548). “ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2538). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์. (2548). **กลเม็ดการอ่านให้เก่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
ห้องพัฒนการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สีนธระเวชญ์. (2544). **Mind Mapping กับคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช.
- สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียน
การสอนตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน”**.
กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2558). **การอ่าน คิดวิเคราะห์ตามแนวทางประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิริพร รัตนมุง. (2559). “การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2563). ครูชำนาญการโรงเรียนราชินีบูรณะ. สัมภาษณ์, 6 มีนาคม.
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์. (2545). **การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ. (2552). **พัฒนาทักษะการคิด...พิชิตการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์เลียงเชียง.

- สุนทร อุตมหาราช. (2547). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา มุลละออง. (2557). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2547). **21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ไหมนา นาทันตอง. (2556). “การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรศรี แสงส่องฟ้า. (2545). “การเปรียบเทียบความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทะเลบก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี KWL- Plus กับการสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อ้อมจิตร เหล่าทองสาร. (2558). “การเปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่าง การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอภิปัญญาและการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.” *Journal of Environmental Education* 5, 9 (2014): 509-519.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร. (2554). “ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและการเขียนอย่างสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แผนที่ความคิดตามแบบของโทนี บูซาน (Tony Buzan) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาต่างประเทศ

- Bradshaw, G. J. (2002). **Text Reconstruction Or SQ3R?: An Investigation into the Effectiveness of Two Teaching Methods for Developing Textbook Comprehension in College Students: UMI.**
- Bulut, A. (2017). "Improving 4th Grade Primary School Students' Reading Comprehension Skills." **Universal Journal of Educational Research** 5, 1: 23-30.
- Buzan, T. (2010). **Mind maps for business: revolutionise your business thinking and practice.** New York, NY: Pearson BBC Active.
- Ghaith, G. M., Shaaban K. A., & Halal N.A. (2005). **The relative effectiveness of pre-reading strategies on the comprehension of ELS readers.** Available from http://www.lb.aub.edu.lb/~webpubof/research/21report/education_projects.html.
- Hedberg, K. (2002). **Using SQ4R method with fourth grade ESOL student.** Available from <http://gse.gmu.edu/research/tr/articles/SQ4R%20method/SQ4R.html>.
- Kasyulita, E. (2015). "The Effect of SQ4R Technique toward Reading Comprehension at the Second Years of English Students in University of Pasir Pengaraian." **Proceedings of the Third International Seminar on English Language and Teaching (ISELT-3)** 3 (May): 147-152.
- Katayama, A. D. & Robinson, D. H. (2000). "Getting students "partially" involved in note-taking using graphic organizers." **Journal of Experimental Education** 68, 2: 199-133.
- Lin, S.-Y. (2003). **The effects of computer-based concept mapping as a prewriting strategy on the persuasive writing of eighth-graders at a middle school in southeastern Idaho.**
- Lupton, E. (2011). **Graphic design thinking: beyond brainstorming.** New York: Princeton Architectural Press; Baltimore: Maryland Institute College of Art.
- Miner, W. (2005). **The impact of the SQ4R, as a strategy for retelling expository text, on student comprehension.** Available from <http://www.src.truman.edu>
- Ozturk, O. (2012). "The Effect of Graphic Organizers on Reading comprehension Achievement of EFL Learning." **Pamukkale University Journal of Education** 32, 2: 37-45.

- Pandjaitan, N. & Palandeng, R. (2011). "SQ4R Method and Reading Comprehension Development Among the Sophomore Business Students." **Journal of Language Pedagogy** 1, 2: 1-13.
- Pauk, W. (1984). "The New SQ4R." **Journal of Reading Word** 23, 3. Available from <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/19388078409557775>
- Putranti, D. (2015). **Improving the students' reading comprehension skill by using the graphic organizers for grade VIII at SMP N1 Berbah in the academic year of 2014/2015**. Available from <https://core.ac.uk/display/33538303>
- Rahmawati, E. (2013). "The Effectiveness of Using SQ3R as a Method to Improve Students' Reading Comprehension on the Eighth Grade Students of MST N KLIRONG in the Academic Year 2012/2013." **English Department Journal** 1, 2: 25-37.
- Sihaloho, P. R. & Siregar, M. (2013). "Effect of Applying SQ3R Method on Student's Achievement in Reading Comprehension." **Journal of English Language Teaching of FBS Untimed** 2, 2: 1-16.
- Taricani, E. M. (2002). **Effects of the level of generativity in concept mapping with knowledge of correct response feedback on learning** (3051749 Ph.D.), The Pennsylvania State University, Ann Arbor. Available from <https://search.proquest.com/docview/305522959?accountid=50150> ProQuest Dissertations & Theses Global database.
- Toha, Z. B. M. (2013). **Influence of Graphic Organizers on Students' Text Comprehension**. Available from <http://www.fp.utm.my/epusatsumber/pdf/fail/ptkghdfwP2/Zakiah%20Hanim%20Binti%20Mohamad%20Toha.TP.pdf>
- Wang, C. X. (2003). **The instructional effects of prior knowledge and three concept mapping strategies in facilitating achievement of different educational objectives**. (3109980 Ph.D.), The Pennsylvania State University, Ann Arbor. Available from <https://search.proquest.com/docview/305310137?accountid=50150> ProQuest Dissertations & Theses Global database.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร.มาลัย ทองสีมา

วุฒิการศึกษา : ประ.ด. (พัฒนศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ (เกษียณอายุราชการ)
 สถานที่ทำงาน : -

2. อาจารย์วราภรณ์ ธรรมทิพย์สกุล

วุฒิการศึกษา : ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม

3. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

วุฒิการศึกษา : กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ตำแหน่ง : รองศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงาน : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. อาจารย์สกว สันติเทวกุล

วุฒิการศึกษา : ศษ.ม. (วัดผลและวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ (เกษียณอายุราชการ)
 สถานที่ทำงาน : -

5. อาจารย์ ดร.วิจิตรา ตะโกพร

วุฒิการศึกษา : ประ.ด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์
- แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

(แผนรายชั่วโมง)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัส/รายวิชา ท22102 ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ (บันทึกเหตุการณ์) เวลา 2 ชั่วโมง
 ผู้สอน นางสาวนริศรา ชยธวัช โรงเรียนราชินีบูรณะ

1. มาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ
 แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท 1.1: ม. 2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1: ม. 2/3 เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่าง ๆ ที่อ่าน
- ท 1.1: ม. 2/4 อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1: ม. 2/5 วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความ
 ที่อ่าน
- ท 1.1: ม. 2/7 อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่า
 หรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องแพทย์ประจำเมืองได้ถูกต้อง
- 2.2 นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องแพทย์ประจำเมืองได้ถูกต้อง
- 2.3 นักเรียนเล่าเรื่องย่อของเรื่องแพทย์ประจำเมืองได้ถูกต้องครบถ้วน
- 2.4 นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องแพทย์ประจำเมืองได้ถูกต้อง
- 2.5 นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องแพทย์ประจำเมืองได้ถูกต้อง
- 2.6 นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องแพทย์ประจำเมืองได้ถูกต้อง

3. สารสำคัญ

บันทึกเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เป็นงานเขียนประเภทการเขียนบันทึกขนาดยาวที่ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงมีการบรรยายละเอียดของเหตุการณ์อย่างครบถ้วน ว่าใครทำอะไร เกิดอะไรขึ้นที่ใด เมื่อใด อย่างไร เพราะเหตุใด ซึ่งล้วนแต่ให้สาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นหลัง การศึกษาวิเคราะห์งานเขียนประเภทนี้จะทำให้ผู้เรียนรู้จักความเป็นมาและมูลเหตุของเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ในอดีตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ต่อไป

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความรู้

- 4.1.1 บทอ่านบันทึกเหตุการณ์ เรื่อง แพทย์ประจำเมือง
- 4.1.2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์โดยใช้การอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

4.2 ทักษะ/กระบวนการ

- 4.2.1 ทักษะการอ่าน
- 4.2.2 ทักษะการเขียน
- 4.2.3 ทักษะการพูด
- 4.2.4 ทักษะการฟัง
- 4.2.5 ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 4.3.1 มีวินัย
- 4.3.2 ใฝ่เรียนรู้
- 4.3.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

5. สมรรถนะที่สำคัญ

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 6.1 นักเรียนทำแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- 6.2 นักเรียนทำแบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- 7.1.1 ทำแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- 7.1.2 ทำแบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์
- 7.1.3 สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

7.2 เครื่องมือการประเมิน

- 7.2.1 แบบประเมินบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- 7.2.2 แบบประเมินสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์
- 7.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

แบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
การอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์ เรื่อง แพทย์ประจำเมือง

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	การตั้งคำถาม				การบันทึกเนื้อหาด้วยผังกราฟิก				การสรุปประเด็นสำคัญจากคำถาม				การใช้สัญลักษณ์ ลูกศร ในการเขียนผังกราฟิก				รวม	ผล การประเมิน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวนริศรา ชยธวัช)

เกณฑ์การประเมินผลแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การตั้งคำถาม	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ จำนวน 9 – 10 ข้อ	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ จำนวน 7 – 8 ข้อ	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 – 6 ข้อ	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ น้อยกว่า 5 ข้อ
2. การบันทึกเนื้อหาด้วยผังกราฟิก	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิก สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง มีประเด็นที่สำคัญครบถ้วน มีข้อมูลสนับสนุนชัดเจน มีการลำดับความคิดได้ดี	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิกสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง แต่ขาดประเด็นที่สำคัญ 1 ประเด็น มีข้อมูลสนับสนุนขาดไป 1 ประเด็น มีการลำดับความคิดได้ดี	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิก สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง แต่ขาดประเด็นที่สำคัญ 2 ประเด็น มีข้อมูลสนับสนุนขาดไป 2 ประเด็น การลำดับความคิดไม่ชัดเจน 1 แห่ง	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิก ไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ขาดประเด็นที่สำคัญมากกว่า 2 ประเด็น ไม่มีข้อมูลสนับสนุน การลำดับความคิดค่อนข้างสับสน
3. การสรุปประเด็นสำคัญจากคำถาม	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม จำนวน 9 – 10 ข้อ	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม จำนวน 7 - 8 ข้อ	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม จำนวน 5 – 6 ข้อ	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม น้อยกว่า 5 ข้อ
4. การใช้สัญลักษณ์ ลูกศร ในการเขียนผังกราฟิก	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรองชัดเจน มีภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ 3 ภาพ ขึ้นไป	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรองยังไม่ชัดเจน ยังไม่ชัดเจน 1 – 2 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ 2 ภาพ	ใช้สี 2 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 3 – 4 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ 1 ภาพ	ใช้สีเพียงสีเดียว ใช้สัญลักษณ์ไม่ชัดเจนในการแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรอง ขาดภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ

เกณฑ์การประเมินผล

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
14 - 16	ดีมาก
10 - 13	ดี
7 - 9	พอใช้
4 - 6	ควรปรับปรุง

แบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์
เรื่อง แพทย์ประจำเมือง

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	การสรุปเนื้อหา ด้วยผังกราฟิก				การใช้ภาษา				การใช้สี สัญลักษณ์ ลูกศร ในการเขียน ผังกราฟิก				รวม	ผล การประเมิน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวนริศรา ชยธวัช)

เกณฑ์การประเมินผลแบบสรุปรายการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์

เกณฑ์ การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การสรุปเนื้อหา ด้วยผังกราฟิก	สรุปเนื้อหาในผัง กราฟิกสัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง มีประเด็นสำคัญ ครบถ้วน มีข้อมูล สนับสนุนชัดเจน มี การลำดับความคิดได้ดี	สรุปเนื้อหาในผัง กราฟิกสัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง แต่ขาดประเด็น สำคัญ 1 ประเด็น และ ขาดข้อมูลสนับสนุนไป 1 ประเด็น มีการลำดับ ความคิดได้ดี	สรุปเนื้อหาในผัง กราฟิกสัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง แต่ขาดประเด็น สำคัญ 2 ประเด็น และ ขาดข้อมูลสนับสนุนไป 2 ประเด็น การลำดับ ความคิดไม่ชัดเจน 1 แห่ง	บันทึกเนื้อหาในผัง กราฟิกไม่สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง ขาดประเด็น สำคัญมากกว่า 2 ประเด็น ไม่มีข้อมูล สนับสนุน การลำดับ ความคิดค่อนข้าง สับสน
2. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและประโยค ถูกต้องสอดคล้องกับ เนื้อหา สะกดคำ ถูกต้องทุกคำ มีการใช้ ภาษาอย่างสร้างสรรค์	ใช้ภาษาและประโยค ถูกต้องสอดคล้องกับ เนื้อหา แต่สะกดคำผิด 1-2 คำ	ใช้ภาษาและประโยค ถูกต้องสอดคล้องกับ เนื้อหา แต่สะกดคำผิด 3-4 คำ	ใช้ภาษาและประโยค ไม่ถูกต้อง ไม่ สอดคล้องกับเนื้อหา หรือสะกดคำผิด 5 คำขึ้นไป
3. การใช้สี สัญลักษณ์ ลูกศร ในการ เขียนผังกราฟิก	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดหลัก กับความคิดรองชัดเจน มีภาพน่าสนใจแทนคำ สำคัญ 3 ภาพ ขึ้นไป	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดหลัก กับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 1 - 2 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำ สำคัญ 2 ภาพ	ใช้สี 2 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดหลัก กับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 3 - 4 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำ สำคัญ 1 ภาพ	ใช้สีเพียงสีเดียว ใช้สัญลักษณ์ไม่ชัดเจน ในการแสดงให้เห็น ความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดหลักกับ ความคิดรอง ขาดภาพ น่าสนใจแทนคำสำคัญ

เกณฑ์การประเมินผล

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
11 - 12	ดีมาก
8 - 10	ดี
5 - 7	พอใช้
3 - 4	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้.....

คาบเรียนที่.....

เรื่อง.....

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องให้คะแนนที่เห็นสมควรตามความเป็นจริง

เลขที่	พฤติกรรม ชื่อ-นามสกุล	มีความ รับผิดชอบ				การให้ความ ร่วมมือ				มีวินัยและมี มารยาทใน ชั้น เรียน				ความตรงต่อเวลา				รวม		
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางสาวนริศรา ชยธวัช)

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง: เกณฑ์การประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยพิจารณาพฤติกรรมของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายทุกงาน	ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย 1 งาน	ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย 2 งาน	ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย 3 งาน
2. การให้ความร่วมมือ	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างดีทุกครั้งด้วยความเต็มใจและมีความกระตือรือร้น	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้งแต่ขาดความกระตือรือร้น	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้งแต่ต้องมีการเตือน	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม 1 – 2 ครั้งและต้องมีการเตือน
3. มีวินัยและมีมารยาทในชั้นเรียน	มีวินัยและมารยาทในชั้นเรียนและปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างเคร่งครัด ทุกข้อ	มีวินัยและมารยาทในชั้นเรียนแต่ละเมิต ข้อตกลง 1 ข้อ	มีวินัยและมารยาทในชั้นเรียนแต่ละเมิต ข้อตกลง 2-3 ข้อ	ขาดวินัย ไม่มีมารยาทในชั้นเรียนและไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงมากกว่า 3 ข้อ
4. ความตรงต่อเวลา	เข้าชั้นเรียน ตรงเวลา	เข้าชั้นเรียนช้า 1 – 10 นาที	เข้าชั้นเรียนช้า 11 – 15 นาที	เข้าชั้นเรียนช้าเกิน 15 นาที แต่ไม่เกิน 30 นาที

เกณฑ์การประเมินผล

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
14 - 16	ดีมาก
10 - 13	ดี
7 - 9	พอใช้
4 - 6	ควรปรับปรุง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการสอน	SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	การจัดกิจกรรม
1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน		นักเรียนดูภาพการรักษาโรคแบบต่าง ๆ เช่น การฝังเข็ม การกายภาพบำบัด การผ่าตัด เป็นต้น จากนั้นครูซักถามนักเรียนว่ารู้จักการรักษาโรควิธีใดบ้าง โดยสุ่มเรียกนักเรียนถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องการรักษาโรคในอดีตของประเทศไทย โดยสามารถเรียนรู้ได้จากบันทึกเหตุการณ์
2. ขั้นสอนประกอบด้วยกระบวนการ 6 ขั้นตอน	2.1 Survey (S) สำรวจบทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ	2.1.1 นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนบันทึกเหตุการณ์จากใบความรู้ และครูอธิบายเพิ่มเติม 2.1.2 ครูแจกบทอ่านบันทึกเหตุการณ์ เรื่องแพทย์ประจำเมือง 2.1.3 นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ สังเกต ชื่อเรื่อง คำสำคัญ และตอนสรุปท้ายเรื่อง เพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษาเนื้อเรื่อง
	2.2 Question (Q) นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามจากบทอ่าน	2.2.1 นักเรียนตั้งคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องจากบันทึกเหตุการณ์ เรื่องแพทย์ประจำเมือง โดยใช้รูปแบบคำถามที่พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เช่น - การแพทย์ในอดีตเป็นอย่างไร - ตำแหน่งแพทย์ประจำเมืองตั้งขึ้นเพื่ออะไร - เหตุการณ์ใดเป็นจุดเปลี่ยนของตำแหน่งแพทย์ประจำเมือง - ใจความสำคัญของบันทึกเหตุการณ์คืออะไร - ทศนคติของผู้แต่งที่มีต่อแพทย์เป็นอย่างไร - จากบันทึกเหตุการณ์นี้ ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น - เรื่องนี้ให้คุณค่าด้านวัฒนธรรมและสังคมอย่างไร 2.2.2 ครูสุ่มนักเรียน 4 - 5 คน ออกมาเขียนคำถามบนกระดาน คนละ 2 คำถาม หากคำถามใดเหมือนหรือคล้ายกันให้ตัดออก และเลือกคำถามที่ตรงประเด็นและมีใจความสมบูรณ์ที่สุด จำนวน 8 - 10 คำถาม แล้วเขียนคำถาม ลงในแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกช่อง Question

ชั้นการสอน	SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	การจัดกิจกรรม
	2.3 Read (R_1) อ่านบทอ่านอย่าง ละเอียด และค้นหา คำตอบสำหรับคำถาม ที่ตั้งไว้	2.3.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด จากบันทึก เหตุการณ์ เรื่อง แพทย์ประจำเมือง อีกครั้ง โดยให้ นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความในเรื่องที่คิดว่าเป็นคำตอบหรือ สามารถสนับสนุนคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ได้
	2.4 Record (R_2) จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ แบบผังกราฟิก แบบ แผนผังความคิดตาม แนวคิดของ Tony Buzan	2.4.1 นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการ อ่านโดยบันทึกแบบผังกราฟิก แบบแผนผังความคิดตาม แนวคิดของ Tony Buzan ตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ลงในแบบ บันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ช่อง Record
	2.5 Recite (R_3) สรุปประเด็นสำคัญ จากคำถามในชั้น Question ตามผัง กราฟิก โดยใช้ภาษา ของตนเอง	2.5.1 นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ จากคำถามในชั้น Question ตามผังกราฟิก โดยใช้ภาษาของตนเอง ลงใน แบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ช่อง Recite
	2.6 Reflect (R_4) ทบทวน วิเคราะห์ บทอ่าน แสดงความคิดเห็น	2.6.1 นักเรียนทบทวน วิเคราะห์บทอ่าน และแสดง ความคิดเห็น ครูทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบท อ่าน หากมีข้อมูลที่สำคัญหายไปให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำ จากบทอ่านอีกครั้ง
3. ชั้นสรุป		นักเรียนสรุปเนื้อหาทั้งหมดที่ได้จากการอ่านเป็นผัง กราฟิก แบบใยแมงมุม (Spider map) โดยกำหนด ประเด็นจากคำถามและคำตอบที่ตั้งไว้ หลังจากนั้นครูสุ่ม นักเรียนนำเสนอผลงานการสรุปด้วยผังกราฟิก ครูพิจารณาความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง การเขียนบันทึกเหตุการณ์
2. บทอ่านบันทึกเหตุการณ์ เรื่อง แพทย์ประจำเมือง
3. แบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
4. แบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์

10. เอกสารประกอบการเรียน

ใบความรู้เรื่อง การเขียนบันทึกเหตุการณ์

การเขียนบันทึกเหตุการณ์ เป็นการเขียนบันทึกขนาดยาวเป็นการเขียนเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง เช่น บันทึกการเดินทาง บันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ บันทึกเรื่องราวในชีวิตของผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งอาจเป็นประวัติชีวิตทั้งหมด หรือเหตุการณ์สำคัญบางตอนในชีวิตก็ได้ บันทึกประวัติชีวิตที่เจ้าของประวัติเขียนเอง เรียกว่า อัตชีวประวัติ

ตัวอย่างการเขียนบันทึกเหตุการณ์ มีดังนี้

1. การเขียนบันทึกการเดินทาง

การเขียนบันทึกประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นการเขียนขนาดยาว ผู้บันทึกจะเล่าเรื่องราวการเดินทางของตนถ่ายทอดแก่ผู้อ่านที่ไม่ได้เดินทางไปด้วย ผู้บันทึกจะบอกว่าเดินทางเมื่อใด ไปที่ใด ได้เห็นอะไร ได้พบใครประทับใจเรื่องใดบ้าง ดังตัวอย่างการบันทึกการเสด็จประพาสทั่วโลกใต้ของสมเด็จพระรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงเล่าว่า ทรงประทับใจถ้ำน้ำแข็งที่ขั้วโลกใต้มาก บันทึกการเดินทางที่ดี คือบันทึกที่บรรยายความได้ชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้อ่านติดตามการเดินทางได้ตลอด พรรณนาสิ่งใดก็ละเอียดลออ ทำให้เห็นภาพได้แจ่มชัด

2. การเขียนบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์

การเขียนบันทึกประเภทนี้มักมีลักษณะเป็นบันทึกขนาดยาว ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมว่า เกิดอะไรขึ้น ที่ใด เมื่อใด อย่างไร เพราะเหตุใด

3. การเขียนบันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต

การเขียนบันทึกประเภทนี้ผู้เขียนจะเล่าประสบการณ์ที่ประทับใจเป็นเหตุการณ์สำคัญบางตอนในชีวิต และเป็นอุทาหรณ์เตือนใจผู้อ่านบันทึก ความสั้นยาวของบันทึกอยู่ที่ผู้เขียนว่าจะบรรยายหรือพรรณนาเหตุการณ์ละเอียดลออเพียงใด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4. การเขียนบันทึกประวัติชีวิต

การเขียนประวัติชีวิต มีทั้งเจ้าของประวัติเป็นผู้เขียนเอง และผู้อื่นเป็นผู้เขียน บันทึกประวัติชีวิตที่เจ้าของเขียนเอง เรียกว่า อัตชีวประวัติ ไม่ว่าจะเขียนแบบใด ผู้เขียนมักเลือกบันทึกเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าประทับใจ หรือที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านบันทึก คุณค่าของบันทึกประวัติชีวิต นอกจากจะใช้เตือนความจำแล้ว ยังเป็นหลักฐานอ้างอิงด้วย บันทึกประวัติชีวิตที่เขียนได้ดี อ่านสนุก แทรกข้อคิดที่น่าสนใจ อาจจัดเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งได้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Record

Recite

.....

.....

.....

.....

.....

.....

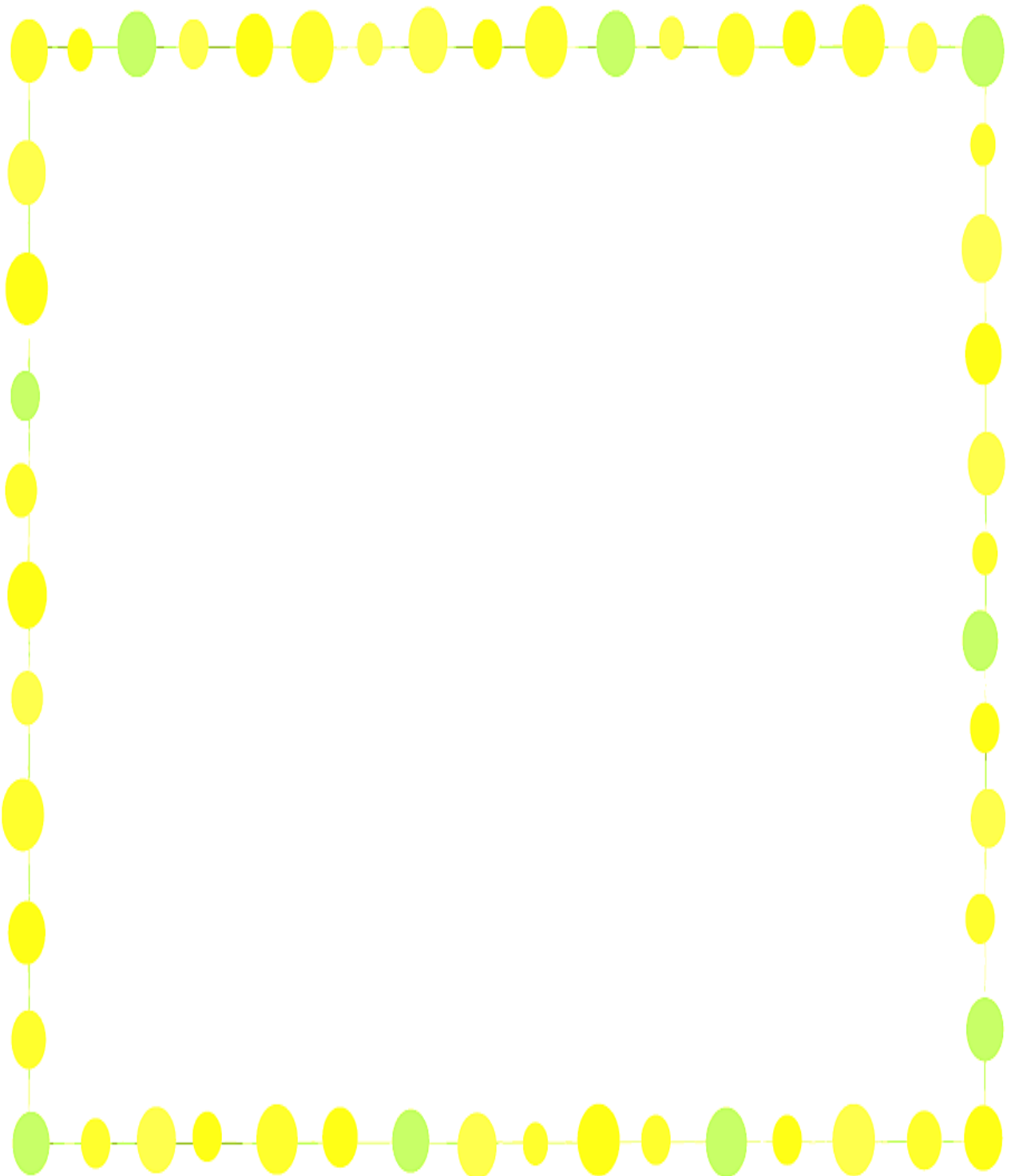
.....

.....

ชื่อ.....
ชั้น.....เลขที่.....

แบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์

แพทย์ประจำเมือง

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

แต่ก่อนมา เจ้าเมืองกรมการมักเป็นชาวเมืองนั่นเอง เจ็บไข้ก็ใช้หมอในพื้นที่ที่เคยรักษากัน มาเป็นปรกติ ครั้นเมื่อจัดหัวเมืองเป็นมณฑลเทศาภิบาล ส่งข้าราชการในกรุงเทพฯ ออกไปรับราชการ ประจำอยู่ตามหัวเมืองมากขึ้นเป็นลำดับมา ต้องปรารถนถึงความปลอดภัยของข้าราชการที่ไปอยู่แปลก ถิ่นตามหัวเมือง จึงให้มีหมอล่วงประจำเมืองขึ้นจังหวัดละคนหนึ่ง ให้สมุหเทศาภิบาลเลือกหาหมอ ที่มีความรู้พอวางใจได้ ตั้งเป็นแพทย์ประจำเมือง มีหน้าที่สำหรับรักษาข้าราชการตลอดจนครอบครัว ในเวลาป่วยเจ็บอย่างหนึ่ง ตรวจจอนามัยและรักษาไข้เจ็บให้นักโทษในเรือนจำอย่างหนึ่ง ทำกิจการ พิเศษอันเกิดขึ้นเนื่องกับอนามัยอย่างหนึ่ง เป็นอย่างนั้นมาจนถึง พ.ศ. 2441 มีเหตุเกิดขึ้นเมื่อฉันไป ตรวจราชการมณฑลพายัพ ฉันไปครั้งนั้นเลือกข้าราชการ หนุ่ม ๆ ที่กำลังเป็นนักเรียนศึกษาการปกครอง เอาไปใช้ 4 คน เพื่อจะให้รู้เห็นการปกครองตามหัวเมือง เวลานั้นยังไม่มีทางรถไฟสายเหนือ จึงลงเรือพวง เรือไฟไปจากกรุงเทพฯ จนถึงเมืองอุดรดิตถ์ พวกนักเรียน 4 คนนั้นไปในเรือลำเดียวกัน เมื่อพ้นเมือง พิษณุโลกขึ้นไปแผ่นดินดอนพอเดินบกได้ เขาจึงชวนกันหาคนนำทางขึ้นเดินบกแต่เวลาเช้า เที้ยวเล่น และยิงนกไปพลาง จนบ่ายจึงไปตักทางลงเรือ เพราะเรือไปทางลำน้ำอ้อมค้อมมาก เที้ยวเล่นเช่นนั้น มาหลายวัน วันจะถึงเมืองอุดรดิตถ์ เมื่อพวกนักเรียน 4 คนกลับลงเรือแล้วต่างคนต่างล้างปิ่นตามเคย ปิ่นของนักเรียนคนหนึ่งยังมีปัสตันอยู่ในลากล่องนัด 1 เจ้าของสำคัญว่าได้เอาออกหมดแล้ว ทำปิ่นล้น ถูกขาเพื่อนนักเรียนอีกคนหนึ่งใกล้ ๆ ลูกปรายเข้าไปจมเนื้ออยู่ในขาทั้งหมด พอเรือไปถึง ฉันรู้ก็ตกใจ

จะหาหมอรักษา พระประสิทธิ์วิฑูรยา (สร เทชะแพทย์) หมอสำหรับตัวฉัน เป็นหมอมือชื่อเสียงก็รักษาได้ แต่ ทางยา ไม่ได้หัดรักษาบาดเจ็บ สืบถามหาหมออื่นก็ได้ความว่าทั้งเมืองอุดรดิตถ์ ไม่มีใครจะรักษาได้ เขาบอกว่าหมอรักษาบาดเจ็บได้ มีแต่หมอมิชชันนารีอเมริกันอยู่ที่เมืองพิษณุโลก ฉันต้องให้จัดเรือลำหนึ่งมีคนแจว 2 ผลัด รีบพาคนเจ็บล่องจากเมืองอุดรดิตถ์แจวลงมาตลอดคืนจึงถึงหมอ แต่เดชะบุญ หมอรักษาหายได้ไม่เป็นอันตราย เหตุครั้งนั้นทำให้ฉันเห็นประจักษ์ใจ ว่าคนตามหัวเมืองที่ตายด้วยบาดเจ็บเพราะไม่มีหมอรู้จักรักษาเห็นจะมีมาก จำจะต้องให้มีหมอหลวงสำหรับรักษาบาดเจ็บขึ้นตามหัวเมือง ถึงคราวประชุมเทศาภิบาล ฉันจึงเสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า แพทย์ประจำเมืองต่อไปควรต้องให้รู้จักรักษาบาดเจ็บด้วยทั้งนั้น แต่จะให้เป็นอย่างนั้นโดยเร็วไม่ได้ เพราะหมอไทยที่รู้วิชาตัดผ่ารักษาบาดเจ็บยังมีน้อย และหมอยาที่เป็นตำแหน่งแพทย์ประจำเมืองทำการติดอยู่ จะไล่ออกก็ไม่ควร จึงเห็นควรจะกำหนดแต่อย่างหนึ่งว่าผู้จะเป็นแพทย์ประจำเมืองต่อไปต้องรู้วิชาตัดผ่าด้วย เช่นแพทย์ประกาศนียบัตรของโรงเรียนแพทย์ในกรมพยาบาลจึงจะเป็นได้ ที่ประชุมเทศาภิบาลเห็นชอบด้วยลงมติตั้งว่านั้น แต่นั้นมากระทรวงมหาดไทยก็หาหมอประกาศนียบัตรที่เรียนตลอดหลักสูตรในโรงเรียนแพทย์มาตั้งเป็นแพทย์ประจำเมือง เป็นเหตุให้พวกหมอประกาศนียบัตรที่ต้องไปหากินด้วยการอื่น กลับหาตำแหน่งในราชการได้โดยวิชาหมอ มีคนสมัครเรียนวิชาแพทย์มากขึ้น เลยเป็นปัจจัยให้โรงเรียนแพทย์กลับรุ่งเรืองดังกล่าวมาแล้ว

(กรมพระยาดำรงราชานุภาพ: นิทานโบราณคดี)

11. บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

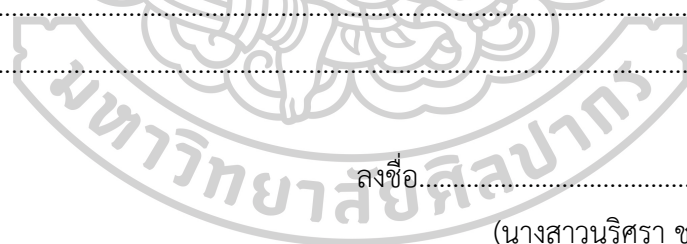
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอน

(นางสาวนริศรา ชยวัช)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

(แผนรายชั่วโมง)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รหัส/รายวิชา ท22102 ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ (บทความ)		เวลา 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวนริศรา ชยธวัช		โรงเรียนราชินีบูรณะ

1. มาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1: ม. 2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1: ม. 2/3 เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่าง ๆ ที่อ่าน

ท 1.1: ม. 2/4 อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1: ม. 2/5 วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน

ท 1.1: ม. 2/7 อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่า หรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 นักเรียนบอกประเภทของบทความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

2.2 นักเรียนสรุปใจความสำคัญของบทความที่กำหนดให้ได้ถูกต้องครบถ้วน

2.3 นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

2.4 นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นสำคัญจากบทความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

2.5 นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้รับจากบทความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

2.6 นักเรียนบอกประโยชน์ที่ได้รับจากบทความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

3. สารสำคัญ

บทความเป็นงานเขียนที่นำเสนอเนื้อหาสาระและความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีลักษณะเป็นความเรียงที่เขียนขึ้นจากข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของผู้เขียน การอ่านบทความจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้และความเพลิดเพลิน นอกจากนี้บทความยังมีแง่คิดที่น่าสนใจ ดังนั้นบทความจึงเป็นงานเขียนที่ต้องอาศัย การอ่านวิเคราะห์เพื่อพิจารณาถึงทัศนคติของผู้เขียน สารสำคัญ การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเพื่อจะได้รับความรู้และนำข้อคิดที่ได้จากบทความไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความรู้

- 4.1.1 บทความ เรื่อง อาหารคลีน Clean Food
- 4.1.2 การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความโดยใช้การอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

4.2 ทักษะ/กระบวนการ

- 4.2.1 ทักษะการอ่าน
- 4.2.2 ทักษะการเขียน
- 4.2.3 ทักษะการพูด
- 4.2.4 ทักษะการฟัง
- 4.2.5 ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 4.3.1 มีวินัย
- 4.3.2 ใฝ่เรียนรู้
- 4.3.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

5. สมรรถนะที่สำคัญ

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 6.1 นักเรียนทำแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- 6.2 นักเรียนทำแบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- 7.1.1 ทำแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- 7.1.2 ทำแบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ
- 7.1.3 สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

7.2 เครื่องมือการประเมิน

- 7.2.1 แบบประเมินบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
- 7.2.2 แบบประเมินสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ
- 7.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

แบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก
การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ เรื่อง อาหารคลีน Clean Food

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	การตั้งคำถาม				การบันทึกเนื้อหาด้วย ผังกราฟิก				การสรุปประเด็นสำคัญจากคำถาม				การใช้สัญลักษณ์ ลูกศร ในการเขียน ผังกราฟิก				รวม	ผลการประเมิน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวนริศรา ชยธวัช)

เกณฑ์การประเมินผลแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การตั้งคำถาม	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ จำนวน 9 – 10 ข้อ	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ จำนวน 7 – 8 ข้อ	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 – 6 ข้อ	ใช้ภาษาในการตั้งคำถามได้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ น้อยกว่า 5 ข้อ
2. การบันทึกเนื้อหาด้วยผังกราฟิก	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิก สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง มีประเด็นที่สำคัญครบถ้วน มีข้อมูลสนับสนุนชัดเจน มีการลำดับความคิดได้ดี	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิกสัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง แต่ขาดประเด็นที่สำคัญ 1 ประเด็น มีข้อมูลสนับสนุนขาดไป 1 ประเด็น มีการลำดับความคิดได้ดี	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิก สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง แต่ขาดประเด็นที่สำคัญ 2 ประเด็น มีข้อมูลสนับสนุนขาดไป 2 ประเด็น การลำดับความคิดไม่ชัดเจน 1 แห่ง	บันทึกเนื้อหาในผังกราฟิก ไม่สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง ขาดประเด็นที่สำคัญมากกว่า 2 ประเด็น ไม่มีข้อมูลสนับสนุน การลำดับความคิดค่อนข้างสับสน
3. การสรุปประเด็นสำคัญจากคำถาม	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม จำนวน 9 – 10 ข้อ	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม จำนวน 7 - 8 ข้อ	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วนชัดเจน จากคำถาม จำนวน 5 – 6 ข้อ	สรุปประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน จากคำถาม น้อยกว่า 5 ข้อ
4. การใช้สัญลักษณ์ ลูกศร ในการเขียนผังกราฟิก	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรอง ชัดเจน มีภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ 3 ภาพ ขึ้นไป	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 1 – 2 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ 2 ภาพ	ใช้สี 2 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 3 – 4 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ 1 ภาพ	ใช้สีเพียงสีเดียว ใช้สัญลักษณ์ไม่ชัดเจนในการแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรอง ขาดภาพน่าสนใจแทนคำสำคัญ

เกณฑ์การประเมินผล

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
14 - 16	ดีมาก
10 - 13	ดี
7 - 9	พอใช้
4 - 6	ควรปรับปรุง

แบบสรูปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ
เรื่อง อาหารคลีน Clean Food

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	การสรุปเนื้อหา ด้วยผังกราฟิก				การใช้ภาษา				การใช้สี สัญลักษณ์ ลูกศร ในการเขียน ผัง กราฟิก				รวม	ผลการ ประเมิน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			12

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวนริศรา ชยธวัช)

เกณฑ์การประเมินผลแบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

เกณฑ์ การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การสรุปเนื้อหา ด้วยผังกราฟิก	สรุปเนื้อหาในผัง กราฟิกสัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง มีประเด็นสำคัญ ครบถ้วน มีข้อมูล สนับสนุนชัดเจน มี การลำดับความคิดได้ดี	สรุปเนื้อหาใน ผังกราฟิกสัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง แต่ขาด ประเด็นสำคัญ 1 ประเด็น และขาด ข้อมูลสนับสนุนไป 1 ประเด็น มีการ ลำดับความคิดได้ดี	สรุปเนื้อหาใน ผังกราฟิกสัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง แต่ขาด ประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น และขาด ข้อมูลสนับสนุนไป 2 ประเด็น การลำดับ ความคิดไม่ชัดเจน 1 แห่ง	บันทึกเนื้อหาใน ผังกราฟิกไม่สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง ขาดประเด็นสำคัญ มากกว่า 2 ประเด็น ไม่มีข้อมูลสนับสนุน การลำดับความคิด ค่อนข้างสับสน
2. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและประโยค ถูกต้องสอดคล้องกับ เนื้อหา สะกดคำ ถูกต้องทุกคำ มีการใช้ ภาษาอย่างสร้างสรรค์	ใช้ภาษาและประโยค ถูกต้องสอดคล้องกับ เนื้อหา แต่สะกดคำผิด 1-2 คำ	ใช้ภาษาและประโยค ถูกต้องสอดคล้องกับ เนื้อหา แต่สะกดคำผิด 3-4 คำ	ใช้ภาษาและประโยค ไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับ เนื้อหา หรือสะกด คำผิด 5 คำขึ้นไป
3. การใช้สี สัญลักษณ์ ลูกศร ในการ เขียนผังกราฟิก	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดหลัก กับความคิดรองชัดเจน มีภาพน่าสนใจแทนคำ สำคัญ 3 ภาพ ขึ้นไป	ใช้สี 3 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดหลัก กับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 1 - 2 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำ สำคัญ 2 ภาพ	ใช้สี 2 สีขึ้นไป มีสัญลักษณ์ที่ใช้แสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดหลัก กับความคิดรอง ยังไม่ชัดเจน 3 - 4 จุด มีภาพน่าสนใจแทนคำ สำคัญ 1 ภาพ	ใช้สีเพียงสีเดียว ใช้สัญลักษณ์ไม่ชัดเจน ในการแสดงให้เห็น ความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดหลักกับ ความคิดรอง ขาดภาพ น่าสนใจแทนคำสำคัญ

เกณฑ์การประเมินผล

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
11 - 12	ดีมาก
8 - 10	ดี
5 - 7	พอใช้
3 - 4	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้.....

คาบเรียนที่.....

เรื่อง.....

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องให้คะแนนที่เห็นสมควรตามความเป็นจริง

เลขที่	พฤติกรรม	มีความ รับผิดชอบ				การให้ความ ร่วมมือ				มีวินัยและมี มารยาทใน ชั้น เรียน				ความตรงต่อเวลา				รวม
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
ชื่อ-นามสกุล																		16

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางสาวนริศรา ชยรัช)

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง: เกณฑ์การประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยพิจารณาพฤติกรรมของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายทุกงาน	ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย 1 งาน	ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย 2 งาน	ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย 3 งาน
2. การให้ความร่วมมือ	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างดีทุกครั้งด้วยความเต็มใจและมีความกระตือรือร้น	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้งแต่ขาดความกระตือรือร้น	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกครั้งแต่ต้องมีการเตือน	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม 1 - 2 ครั้งและต้องมีการเตือน
3. มีวินัยและมีมารยาทในชั้นเรียน	มีวินัยและมารยาทในชั้นเรียนและปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างเคร่งครัดทุกข้อ	มีวินัยและมารยาทในชั้นเรียนแต่ละเมต ข้อตกลง 1 ข้อ	มีวินัยและมารยาทในชั้นเรียนแต่ละเมต ข้อตกลง 2-3 ข้อ	ขาดวินัย ไม่มีมารยาทในชั้นเรียนและไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงมากกว่า 3 ข้อ
4. ความตรงต่อเวลา	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา	เข้าชั้นเรียนช้า 1 - 10 นาที	เข้าชั้นเรียนช้า 11 - 15 นาที	เข้าชั้นเรียนช้าเกิน 15 นาที แต่ไม่เกิน 30 นาที

เกณฑ์การประเมินผล

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
14 - 16	ดีมาก
10 - 13	ดี
7 - 9	พอใช้
4 - 6	ควรปรับปรุง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการสอน	SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	การจัดกิจกรรม
1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน		นักเรียนอ่านข้อความตัวอย่างจากข่าวและบทความที่ครูกำหนดให้ จากนั้นครูซักถามนักเรียนว่าข้อความที่อ่านเป็นงานเขียนประเภทใดบ้าง นักเรียนเคยอ่านงานเขียนประเภทนี้หรือไม่ ลองยกตัวอย่างเรื่องที่นักเรียนเคยอ่านโดยสุ่มเรียกนักเรียนถามเป็นรายบุคคล และช่วยอธิบายเพิ่มเติม
2. ขั้นสอน ประกอบด้วย กระบวนการ 6 ขั้นตอน	2.1 Survey (S) สำรวจบทอ่าน และ อ่านเนื้อเรื่องอย่าง คร่าว ๆ	2.1.1 นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทความจากใบความรู้ และครูอธิบายเพิ่มเติม 2.1.2 ครูแจกบทความเรื่อง “อาหารคลีน Clean Food” 2.1.3 นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องแบบผ่าน ๆ สังเกตชื่อเรื่อง คำสำคัญ และตอนสรุปท้ายเรื่อง เพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษาเนื้อเรื่อง
	2.2 Question (Q) นักเรียนร่วมกันตั้ง คำถามจากบทอ่าน	2.2.1 นักเรียนตั้งคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องจากบทความ “อาหารคลีน Clean Food” โดยใช้รูปแบบคำถามที่ พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เช่น - บทความที่กำหนดให้มีลักษณะอย่างไร - บทความที่กำหนดให้เป็นบทความประเภทใด - ใจความสำคัญของบทความกล่าวถึงเรื่องอะไร - มีการนำเสนอข้อมูลในบทความอย่างไร - นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อบทความนี้ - จุดประสงค์ของผู้นำเสนอบทความนี้คืออะไร - จากบทความส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น - นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้าง จากการอ่านบทความนี้ - บทความดังกล่าวมุ่งนำเสนอกับบุคคลช่วงวัยใด เพราะเหตุใด - การใช้ภาษาในบทความมีความเหมาะสมหรือไม่

ชั้นการสอน	SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	การจัดกิจกรรม
		- จากกระแสที่เกิดขึ้นในบทความ ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน หรือบุคคลใกล้ชิดหรือไม่ แล้วนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากบทความ มาประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ อย่างไร 2.2.2 ครูสุ่มนักเรียน 4 - 5 คน ออกมาเขียนคำถามบนกระดาน คนละ 2 คำถาม หากคำถามใดเหมือนหรือคล้ายกันให้ตัดออก และเลือกคำถามที่ตรงประเด็นและมีใจความสมบูรณ์ที่สุด จำนวน 8 - 10 คำถาม แล้วเขียนคำถาม ลงในแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ช่อง Question
	2.3 Read (R₁) อ่านบทอ่านอย่างละเอียด และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้	2.3.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด จากบทความ “อาหารคลีน Clean Food” อีกครั้ง โดยให้นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความในเรื่องที่คิดว่าเป็นคำตอบหรือสามารถสนับสนุนคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ได้
	2.4 Record (R₂) จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ แบบผังกราฟิก แบบแผนผังความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan	2.4.1 นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกแบบผังกราฟิก แบบแผนผังความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ลงในแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ช่อง Record
	2.5 Recite (R₃) สรุปประเด็นสำคัญจากคำถามในชั้น Question ตามผังกราฟิก โดยใช้ภาษาของตนเอง	2.5.1 นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ จากคำถามในชั้น Question ตามผังกราฟิก โดยใช้ภาษาของตนเอง ลงในแบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ช่อง Recite
	2.6 Reflect (R₄) ทบทวนวิเคราะห์ บทอ่าน แสดงความคิดเห็น	2.6.1 นักเรียนทบทวน วิเคราะห์บทอ่าน และแสดงความคิดเห็น ครูทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน หากมีข้อมูลที่สำคัญหายไปให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำจากบทอ่านอีกครั้ง

ชั้นการสอน	SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก	การจัดกิจกรรม
3. ชั้นสรุป		นักเรียนสรุปเนื้อหาทั้งหมดที่ได้จากการอ่านเป็นผังกราฟิก แบบใยแมงมุม (Spider map) โดยกำหนดประเด็น จากคำถามและคำตอบที่ตั้งไว้ หลังจากนั้นครูสุ่มนักเรียนนำเสนอผลงานการสรุปด้วยผังกราฟิก ครูพิจารณาความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทความ
2. บทความ เรื่อง อาหารคลีน Clean Food
3. แบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับตามผังกราฟิก
4. แบบสรุปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

10. เอกสารประกอบการเรียน

ใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทความ

บทความ หมายถึง รูปแบบการเขียนประเภทหนึ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารข้อเท็จจริง และหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยเนื้อหาเสนอจากข้อเท็จจริงไม่ใช่เรื่องแต่งหรือคิดขึ้นเองจากจินตนาการ

ประเภทของบทความ แบ่งตามเนื้อหาของบทความ ได้เป็น 11 ประเภท ดังนี้

1. **บทบรรณาธิการ** เป็นบทความแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอแนวคิดหลักของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. **บทความสัมภาษณ์** เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง หรือเกี่ยวกับชีวิตของบุคคล หรือจากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคนในหัวข้อเดียวกัน

3. **บทความแสดงความคิดเห็นทั่วไป** มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น หยิบยกปัญหา เหตุการณ์ หรือเรื่องที่ประชาชนสนใจมาแสดงความคิดเห็น หรือผู้เขียนเสนอความคิดเห็นสนับสนุน หรือคัดค้าน หรือทั้งสนับสนุนและคัดค้านความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันของคนอื่น ๆ เป็นต้น

4. **บทความวิเคราะห์** เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เผยแพร่มาแล้วอย่างละเอียด โดยแยกแยะให้เห็นส่วนต่าง ๆ ของเรื่องนั้น

5. **บทความวิจารณ์** เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผลและหลักวิชาเป็นสำคัญ

6. **บทความสารคดีท่องเที่ยว** มีเนื้อหาแนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีทัศนียภาพสวยงามหรือมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ เพื่อแนะนำให้ผู้่านรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ชักชวนให้สนใจไปพบเห็นสถานที่นั้น ๆ

7. **บทความกึ่งชีวประวัติ** เป็นการเขียนบางส่วนของชีวิตบุคคลเพื่อให้ผู้อ่านทราบโดยเฉพาะคุณสมบัติ หรือผลงานเด่นที่ทำให้บุคคลนั้นมีชื่อเสียงประสบความสำเร็จในชีวิต เพื่อชื่นชม ยกย่องเจ้าของประวัติ และชี้ให้ผู้อ่านได้แง่คิดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ

8. **บทความครบรอบปี** มีเนื้อหาแนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ พิธีการ ในเทศกาลหรือวันสำคัญ เป็นสิ่งที่ประชาชนสนใจเมื่อโอกาสนั้นมาถึง เช่น วันวิสาขบูชา เป็นต้น

9. **บทความให้ความรู้ทั่วไป** ผู้เขียนจะอธิบายให้ความรู้คำแนะนำในเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น มารยาทการเข้าสังคม การแต่งกายให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคลิกภาพ เป็นต้น

10. บทความเชิงธรรมะ จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านทั่ว ๆ ไปเข้าใจได้ง่าย หรือให้คติให้แนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวพุทธศาสนา เสนอหนทางแก้ปัญหาตามแนวพุทธปรัชญา

11. บทความวิชาการ มีเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่งในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้เขียนอาจจะเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระทางวิชาการหรือเสนอทั้งเนื้อหาสาระข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หรืออาจเสนอผลการวิจัย

ที่มา: www.academic.hcu.ac.th

ลักษณะของบทความที่ดี บทความที่ดี ควรมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีเอกภาพ กล่าวคือ เนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีทิศทางของเนื้อหาเป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่ประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอ

2. มีการเน้นข้อความสำคัญ กล่าวคือ ผู้เขียนต้องเน้นย้ำประเด็นสำคัญให้ชัดเจน ว่าต้องการนำเสนอแนวคิดสำคัญอะไร ด้วยประโยคใจความสำคัญ หรือสาระสำคัญที่โดดเด่น

3. มีสัมพันธภาพ กล่าวคือ มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด ทั้งในด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ และการจัดลำดับเรื่องทุกประโยคในแต่ละย่อหน้า และทุกย่อหน้าในแต่ละเรื่องต้องเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ด้วยการใช้อ้างอิงข้อความ

4. มีความกระชับ กล่าวคือ มีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหา มีเนื้อความชัดเจนกระชับแจ่มชัด อธิบายได้ครอบคลุมความคิดหลักที่ต้องการนำเสนอ นอกจากนี้ต้องมีความสมบูรณ์ด้านการใช้ภาษา คือ ต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการเขียนประเภทของบทความ เนื้อหาบทความ และกลุ่มผู้อ่านนั่นเอง

ที่มา: www.เขียนบทความ.com/บทความที่ดีเป็นยังไง

หลักการอ่านและพิจารณาบทความ ควรพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

1. ข้อเท็จจริง ควรพิจารณารายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อเท็จจริงในบทความ เป็นข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยและน่าเชื่อถือหรือไม่

1.2 ผู้เขียนนำข้อมูลมาจากแหล่งใด

1.3 มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลให้ผู้อ่านสืบค้นต่อไปหรือไม่ และแหล่งข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่

2. ข้อคิดเห็น ควรพิจารณารายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อคิดเห็นของผู้เขียนสอดคล้องกับข้อเท็จจริงหรือไม่

2.2 ผู้เขียนเสนอข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์หรือไม่

2.3 ข้อคิดเห็นของผู้เขียนมีความเป็นไปได้หรือไม่

2.4 ข้อคิดเห็นของผู้เขียนสามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่

3. กลวิธีนำเสนอ ควรพิจารณารายละเอียดดังนี้

3.1 ผู้เขียนนำเสนอบทความได้น่าสนใจหรือไม่ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทความ

3.2 องค์ประกอบต่าง ๆ ของบทความมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงต่อเนื่องกันหรือไม่

3.3 การนำเสนอของผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย หรือเกิดความสับสน

3.4 ผู้เขียนนำเสนอเรื่องด้วยถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจง่าย และชัดเจนหรือไม่

4. ประโยชน์ที่ได้รับ ควรพิจารณารายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านบทความนี้มากน้อยเพียงใด

4.2 ข้อคิดหรือทรรศนะของผู้เขียนสามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่

4.3 บทความนี้มีประโยชน์กับบุคคลเฉพาะกลุ่มหรือบุคคลส่วนใหญ่ในสังคม

ที่มา: <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/1034>

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบบันทึกการอ่าน SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

The form consists of a decorative border with various colorful shapes like stars, diamonds, and leaves. Inside the border, there is a light blue banner with the word 'Question' written on it. Below the banner is a large rectangular area filled with horizontal dotted lines, intended for students to write their questions.

Record

Recite

.....

.....

.....

.....

.....

.....

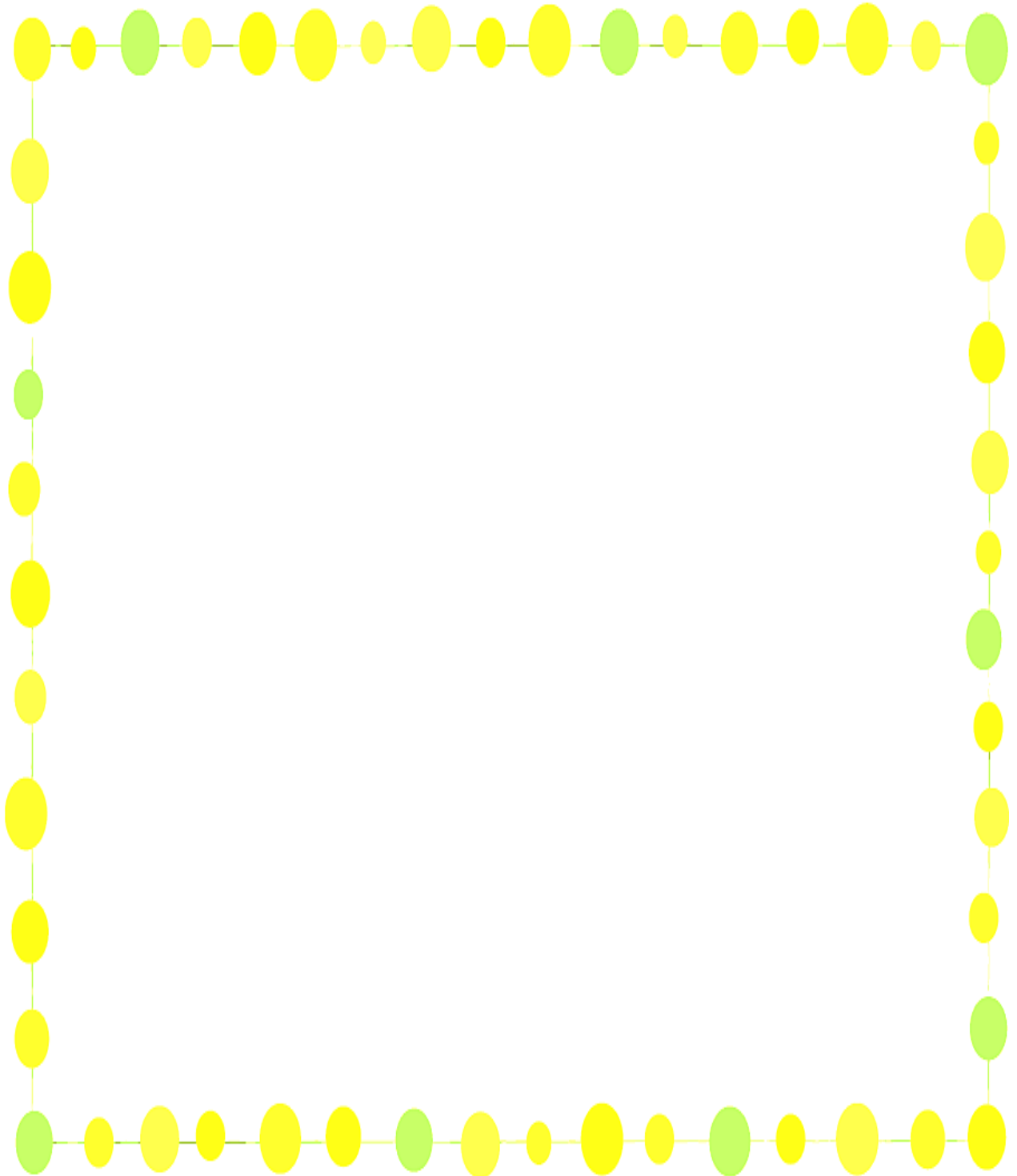
.....

.....

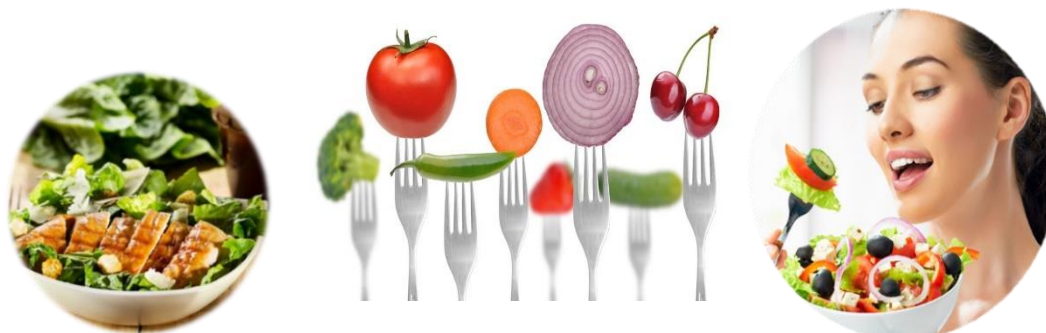

ชื่อ.....
ชั้น.....เลขที่.....

แบบสรูปการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

อาหารคลีน Clean Food

กระแสการหันมาดูแลสุขภาพในยุคนี้ นับวันจะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เห็นว่าคนไทยใส่ใจในการดูแลตัวเองยิ่งขึ้น ทั้งการออกกำลังกายแบบ 25 นาที ที่ฮิตกันทั่วบ้านทั่วเมือง รวมถึงเรื่องอาหารการกินที่หากเอ่ยถึงอาหารคลีนหรือคลีนฟู้ด (Clean Food) คงจะชินหูและคุ้นเคยเป็นอย่างดีของกลุ่มคนรักสุขภาพ

ซึ่งในปัจจุบัน คนรุ่นใหม่เริ่มหันมาใส่ใจในเรื่องสุขภาพกันมากขึ้น จึงมีกระแสการกินอาหารเพื่อสุขภาพเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งหลายคนคงเคยได้ยินคำว่า “อาหารคลีน” ซึ่งเป็นลักษณะการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพในอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ผลดีต่อสุขภาพและร่างกาย ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากผู้คนในปัจจุบันเป็นจำนวนมากในขณะนี้

อาหารคลีน คืออะไร

อาหารคลีน (Clean Food) หรือที่คนส่วนใหญ่พูดกันติดปากกว่า กินคลีน นั่นคือ การทานอาหารที่สดและสะอาดเน้นการทานอาหารแบบธรรมชาติไม่ผ่านการปรุงแต่ง รวมไปถึงอาหารขยะและอาหารสำเร็จรูป ที่มีปริมาณของแป้ง ผงชูรสและโซเดียมในปริมาณสูง ซึ่งอาหารคลีนนั้นอาจผ่านการปรุงแต่งบ้างเล็กน้อยหรืออาจจะไม่ผ่านการปรุงแต่งเลยก็ได้ เช่นใช้เกลือในการปรุงอาหารเพียงเล็กน้อยแทนน้ำปลา หรืออาจจะเป็นซีอิ๊วขาวชนิดที่ไม่มีผงชูรสเจือปน และจะไม่ใช้ผงชูรสในการปรุงอาหาร เป็นต้น

บางคนเข้าใจผิด คิดว่าการรับประทานอาหารคลีนต้องเน้นบริโภคผักในปริมาณมาก ๆ แต่จริง ๆ แล้ว คือการรับประทานอาหารทุกหมู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย เมนูอาหารคลีน ทำได้เองที่บ้านง่าย ๆ แต่ต้องใส่ใจตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกวัตถุดิบ สำหรับในส่วนของการปรุงอาหารคลีนนั้น ไม่ควรปรุงให้มีรสจัดจนเกินไป และในทุก ๆ มื้อควรมีสารอาหารให้ครบ 5 หมู่อีกด้วย

อาหารคลีนเหมาะกับใคร

อาหารคลีนเป็นอาหารเพื่อสุขภาพที่มีประโยชน์ และได้คุณค่าจากสารอาหารครบถ้วนทั้ง 5 หมู่ ในปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย และยังเป็นอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งน้อยที่สุดหรือไม่ผ่านการปรุงแต่งเลย จึงทำให้ร่างกายได้รับประโยชน์จากอาหารเต็มที่ ส่งผลดีต่อสุขภาพ อาหารคลีนจึงเหมาะสำหรับคนที่ลดน้ำหนักและรักสุขภาพเป็นอย่างยิ่ง

อาหารคลีนกับการลดน้ำหนัก

อาหารคลีนเป็นอีกหนึ่งตัวเลือกของคนที่ยากผอม เพราะนอกจากจะเป็นอาหารเพื่อสุขภาพแล้วยังช่วยลดน้ำหนักได้อีกด้วย ซึ่งถ้าเลือกทานอาหารคลีนในปริมาณที่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการออกกำลังกาย นอกจากจะช่วยลดน้ำหนักแล้วยังช่วยให้สุขภาพดีอีกด้วย นอกจากนี้ อาหารคลีนยังเป็นอาหารที่อุดมไปด้วยไฟเบอร์ ซึ่งเป็นสารที่พบมากในอาหารที่ไม่ผ่านการขัดสี โดยมีส่วนช่วยให้ระบบขับถ่ายสามารถทำงานได้ดีนั่นเองจะเห็นได้ว่าอาหารคลีนนั้นเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้น ๆ ของคนรักสุขภาพ และการรับประทานอาหารที่ดีไม่จำเป็นต้องแพงเสมอไป เพียงเป็นอาหารที่มีคุณค่าสารอาหารครบถ้วน ถูกต้องตามหลักโภชนาการ สุขภาพแข็งแรงก็อยู่คู่ตัวเราได้ไม่ยาก

ที่มา: Memage Online <https://www.memagazine.co.th/1776/>

11. บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

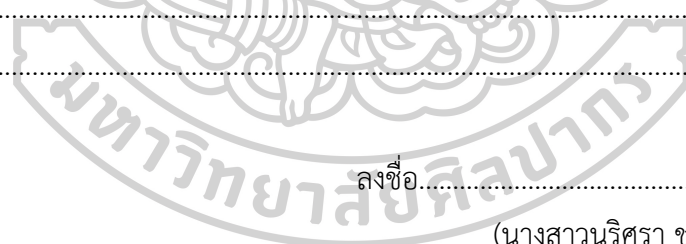
ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอน

(นางสาวนริศรา ชยวัช)

...../...../.....

แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์

- คำชี้แจง:**
1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ
 2. เวลาสอบ 1 ชั่วโมง
 3. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในข้อสอบ
 4. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความข้างต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 5

เผย 3 ระดับติดเกม - จีพ่อกแม่ใส่ใจลูก

ดร.อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ รองคณบดีคณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต เปิดเผยถึงกรณีเด็กนักเรียน ม.5 ติดเกมกริดเลือดบูซาซาตานแล้วผูกคอตายว่า เป็นข่าวสลดที่สะท้อนให้สังคมต้องตระหนักเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง หากวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ แบ่งการติดเกมออนไลน์เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับปกติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เด็กชอบเล่นตามเพื่อน อยากรู้ อยากเห็น และเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน
2. ชั้นหลงใหลหรือคลั่งไคล้ เป็นขั้นที่เด็กเมื่อเล่นเกมจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความภูมิใจเมื่อชนะหรือผ่านด่านที่ยากขึ้น มักจะคบเพื่อนที่เล่นด้วยกัน แต่ยังมีชีวิตที่ปกติ ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษา แต่เวลาที่ใช้ในการเล่นเกมจะมากขึ้นกว่าระดับปกติ และ
3. ชั้นติดเกม เป็นขั้นที่เด็กจะหมกมุ่น สนใจแต่เกมอย่างเดียว ไม่สนใจทำกิจกรรมอย่างอื่น ไม่สามารถควบคุมเวลาเล่นเกมได้ จะเล่นเกมในแต่ละวันหลายชั่วโมง เมื่อถูกบังคับให้เลิกเล่นเกมจะมีปฏิกิริยาต่อต้าน หรือหงุดหงิด มีพฤติกรรมก้าวร้าวกับพ่อแม่หรือคนรอบข้าง ไม่สนใจการเรียน

ดร.อารณีย์ กล่าวด้วยว่า หากพิจารณากรณีเด็กนักเรียนที่ติดเกมอย่างหนักถึงขั้นทำร้ายตัวเอง จำเป็นต้องวิเคราะห์ทบทวนว่าเหตุใดจึงมีพฤติกรรมติดเกม ซึ่งต้องพิจารณาไปถึงภูมิหลังของครอบครัวว่าเป็นอย่างไร เช่น การเลี้ยงดู การให้ความรักความอบอุ่น การสร้างระเบียบวินัยภายในครอบครัวเป็นอย่างไร รวมทั้งการคบเพื่อน ตลอดจนสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นอย่างไร ดังนั้น พ่อแม่ บุคคลในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องมีการดูแลกันและกันอย่างใกล้ชิด ให้ความรัก ความอบอุ่นกันภายในครอบครัว ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อไม่ให้ลูกหมกมุ่นอยู่กับการเล่นเกมมากเกินไป หากลูกต้องการเล่นเกมก็ควรกำหนดกติกาว่าจะเล่นภายในกี่ชั่วโมง หรือกำหนดเงื่อนไขในการเล่น สิ่งสำคัญเมื่อลูกทำความดี พ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดควรให้ความชื่นชม เพื่อให้ลูกรู้สึกมีความภาคภูมิใจในตนเอง จะเห็นได้ว่าเด็กที่เล่นเกมเมื่อชนะหรือเล่นเกมที่ยากได้ได้ ก็จะรู้สึกภาคภูมิใจ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเด็กไม่เคยได้รับคำชมจากคนในครอบครัว อย่างไรก็ตาม หากสังเกตว่าลูกมีอาการติดเกม ควรพาไปพบจิตแพทย์เพื่อบำบัดรักษา นอกจากนี้ ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ อย่างจริงจัง ส่งเสริมการให้องค์ความรู้ด้านการเลี้ยงดูบุตร การสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง การเสริมพลังบวกให้กับประชาชน ตลอดจนมาตรการการควบคุมการผลิตสื่อ การจำหน่ายอย่างจริงจัง

ที่มา <https://www.thairath.co.th/news/local/1838314> 7 พฤษภาคม 2563

1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กติดเกม
 - ก. มุกเล่นเกมจนเลยเวลาเข้าเรียน
 - ข. โม่เล่นเกมจนลืมทานอาหารกลางวัน
 - ค. มินเล่นเกมเพื่อให้เพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม
 - ง. มายด์เล่นเกมจนถึงเช้า ทำให้ไม่มีเวลาทำงานส่งครู

2. หากน้องของนักเรียนมีพฤติกรรมติดเกม นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. อยู่เฉย ๆ ไม่ยุ่งกับน้องเลย
 - ข. ฟ้องพ่อแม่ทุกครั้งที่น้องเริ่มเล่นเกม
 - ค. ตั้งกติกาและเวลาการเล่นเกมกับน้อง
 - ง. ร่วมเล่นเกมไปกับน้องด้วย เพื่อที่น้องจะได้มีเพื่อนเล่น

3. ข้อใดคือสาระสำคัญของข่าวนี้
 - ก. การติดเกมเป็นผลเสียอย่างมาก
 - ข. พ่อแม่ควรเอาใจใส่ ดูแลลูกอย่างใกล้ชิด
 - ค. พ่อแม่ควรพาลูกไปพบจิตแพทย์เมื่อลูกมีอาการติดเกม
 - ง. ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กติดเกม

4. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กติดเกม
 - ก. ปุู้รู้สึกภูมิใจมากทุกครั้งเมื่อเล่นเกมชนะ
 - ข. ปีมต้องการประชดเพื่อนที่ไม่ยอมเล่นด้วย
 - ค. ป้อมต้องการรู้ว่าตนมีดวงในการเล่นหรือไม่
 - ง. ป่านอยู่บ้านเบื่อ ๆ ไม่รู้จะทำอะไรจึงเล่นเกมฆ่าเวลา

5. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในการนำเสนอข่าวอย่างไร
 - ก. เพื่อให้ความรู้
 - ข. เพื่อยกตัวอย่าง
 - ค. เพื่อเตือนสติให้คิด
 - ง. เพื่อแนะนำสั่งสอน

ให้นักเรียนอ่านข้อความข้างต่อไป แล้วตอบคำถามข้อ 6

เตือนจัดฟันแฟชั่น เสี่ยงติดเชื้อ อันตรายถึงชีวิต

เตือนวัยรุ่นที่อยากหล่อ - สวยด้วยการจัดฟันออนไลน์ แนะนำเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายและอันตราย ทั้งจากการติดเชื้อ เกิดแผลอักเสบ และถึงแก่ชีวิตจากวัสดุที่ไม่ได้มาตรฐานทางการแพทย์

นายแพทย์สมศักดิ์ อรรฆศิลป์ อธิบดีกรมการแพทย์ กล่าวถึงการจัดฟันว่าเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่อง การสบฟันผิดปกติ ฟันซ้อนเก ฟันห่าง ฟันยื่น โดยต้องมีทันตแพทย์ดูแลอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน จะช่วยให้มีสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้น เพิ่มความมั่นใจและเสริมบุคลิกภาพ แต่ในการจัดฟันแฟชั่นที่กำลังระบาดอยู่ในขณะนี้มีรูปแบบพัฒนาไปจากเดิมมาก มีแหล่งขายรีเทนเนอร์ขนาดใหญ่ และร้านที่ลักลอบให้บริการติดอุปกรณ์ลวดดัดฟันแฟชั่นผิดกฎหมาย เช่น เปิดร้านเช่าเล็ก ๆ และมีพนักงาน 1-2 คน ให้บริการ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน นักศึกษา คิดค่าบริการในราคาถูก ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้อง และอาจทำให้เกิดอันตรายได้ ดังนั้นควรได้รับการรักษาจาก ทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ มีการประเมินก่อนการรักษา เพราะการจัดฟันเป็นการรักษาที่ต่อเนื่องและใช้ระยะเวลานาน เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ต้องผ่านขั้นตอนการฆ่าเชื้อ มีการบรรจุในซองอย่างดี รวมไปถึงขั้นตอน ในการติดตั้งอุปกรณ์ในการจัดฟันต้องใช้น้ำยาทำความสะอาดที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์ ทั้งนี้หากเกิดปัญหาจาก การจัดฟันแฟชั่นหรือร้านที่ไม่ได้มาตรฐาน ต้องรีบพบทันตแพทย์ทันทีเพื่อทำการรักษาและแก้ไขได้ทันเวลา

ทันตแพทย์อำนาจ ลิขิตกุลธนพร ผู้อำนวยการสถาบันทันตกรรม กรมการแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า การจัดฟันแฟชั่นจากร้านหรือคลินิกเถื่อน ส่งผลร้ายต่อสุขภาพฟันและสุขภาพช่องปาก ทำให้เหงือกอักเสบ เป็นแผล มีเลือดไหล เกิดแผลในช่องปาก เนื่องจากลวดและพลาสติกอาจกดเหงือกหรือทิ่มเหงือก สารอันตราย เช่น ปรอท สารหนู ตะกั่ว อาจดูดซึมเข้าสู่ร่างกาย เนื่องจากการใช้เครื่องมือที่ไม่ได้คุณภาพ ไม่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ อาจเกิดการติดเชื้อ เนื่องจากขั้นตอนในการทำสกปรก ไม่มีการล้างมือด้วยน้ำยากำจัดเชื้อ เครื่องมือที่ใช้ไม่มีการฆ่าเชื้อโรค ทำให้เกิดฟันผุหรือปวดฟันจากการใส่ลวดในช่องปาก ทำให้ประสิทธิภาพในการทำทำความสะอาดฟันลดลง เศษอาหารติดได้ง่าย และที่สำคัญอาจถึงแก่ชีวิตโดยไม่รู้ตัวจากการใส่ลวดเส้นเล็ก ถ้าไม่แน่นหรือหลวมขยับได้จะเกิดอันตรายอย่างมาก ยิ่งใส่นอนหรือขณะรับประทานอาหาร ลวดขนาดเล็กกรวมถึงอุปกรณ์ชิ้นเล็ก ที่ติดไม่แน่นอาจหลุดเข้าคอได้

ที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/884487> 10 มิถุนายน 2563

6. ข้อใดคือสาระสำคัญของข่าวนี้

- ก. การจัดฟันต้องมีทันตแพทย์ดูแลทุกขั้นตอน
- ข. การจัดฟันจากคลินิกเถื่อนมีอันตรายส่งผลถึงชีวิต
- ค. การจัดฟันในขณะนี้มีรูปแบบที่พัฒนาไปจากเดิมมาก
- ง. มีร้านที่ลักลอบให้บริการติดอุปกรณ์ลวดดัดฟันแฟชั่นราคาถูก

ให้นักเรียนอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7 – 9

สยามคมไทยอย่างโบราณ

เวลาฉันไปเที่ยวตามบ้านเรือนราษฎร ไถ่ถามถึงการทำมาหากินและประเพณีที่ปกครองบ้านเรือน ได้ฟังคำพวกชาวบ้านในมณฑลอุดรอธิบาย ยิ่งรู้ก็ยิ่งคิดพิศวง ด้วยเห็นว่าชนชาติไทยได้เคยถึงวัฒนธรรม Civilization มาแล้วหลายอย่างตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ จะพรรณนาถึงหมู่บ้านในตำบลซึ่งฉันได้ไปแห่งหนึ่งให้เห็นเป็นตัวอย่าง แต่เรียกชื่อว่าบ้านอะไรลืมไปเสียแล้ว อยู่ในระหว่างเมืองชนบทกับเมืองขอนแก่น เป็นตำบลมีบ้านกว่า 100 หลังคาเรือนด้วยกัน ราษฎรในตำบลนั้น คราวหนึ่งก็มีบ้านอยู่แห่งหนึ่ง เรือนโรงในบ้านล้วนทำด้วยไม้มุงแฝก มีรั้วล้อมรอบบริเวณบ้าน ลานบ้านตอนในรั้วทำสวนปลูกผักพริกแพงที่กินเป็นอาหาร กับคอกเลี้ยงหมูเลี้ยงไก่ ลานบ้านนอกรั้วออกไปทำไร่ฝ้ายและสวนกล้วยสวนพลู สวนปลูกต้นหม่อนสำหรับเลี้ยงไหม กับคอกเลี้ยงวัวควาย ต่อหมู่บ้านออกไปถึงทุ่งนา พวกชาวบ้านต่างมีนาทำทุกครัวเรือน และถือกันเป็นธรรมเนียมว่าใครทำงานได้ต้องทำงานทุกคน ผู้ชายทำงานหนัก เช่น ทำนา และเลี้ยงสุสัตว์ ทั้งทำการปลูกสร้างและแบกขนต่าง ๆ ผู้หญิงทำงานเบาอยู่กับบ้าน เช่น ทำสวนทำไร่ เลี้ยงไหมและไก่หมู ตลอดจนปั่นฝ้ายซักไหมและทอผ้า ทุกครัวเรือนสามารถหาอาหารและ สิ่งซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ในการเลี้ยงชีพได้โดยกำลังลำพังตนเพียงพอไม่อัตคัด ฉันทถามว่าสิ่งของที่ทำไมได้เอง เช่น มีดพริกและซิดไฟ เป็นต้น หาได้ด้วยอย่างไร เขาบอกว่าสัตว์ที่เขาเลี้ยงเช่นวัวควายไก่หมู ย่อมออกลูกมีเหลือใช้เสมอ ถึงปีก็มีคนพวกค้าขายสัตว์ เช่นพวกที่ส่งหมูลงมาขายกรุงเทพฯ เป็นต้น ไปเที่ยวหาซื้อเขาขายสัตว์ที่เหลือใช้ได้เงินพอซื้อของที่ต้องการทุกอย่าง ส่วนการปกครองนั้น ใครเป็นพ่อบ้านก็ปกครองผู้คนในบ้านของตน หมู่บ้านอันหนึ่ง มีผู้ใหญ่ที่คนนับถือเป็น “จำบ้าน” ดูแล้วกล่าวผู้คนในหมู่บ้านนั้น และที่สุตมี “ตาแสง” เป็นนายตำบล ซึ่งเจ้าเมืองเลือกคนในตำบลนั้นที่ผู้คนนับถือมากตั้งเป็นหัวหน้าคนหนึ่ง เพราะฉะนั้นเมื่อตั้งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่มีกำหนดผู้ใหญ่บ้าน จึงปรับเข้ากับวิธีปกครองอย่างโบราณที่เป็นอยู่แล้วได้โดยง่าย ว่าต่อไปถึง คติธรรม ก็มีวัดซึ่งราษฎรช่วยกันสร้างแล้วนิมนต์พระภิกษุสงฆ์ไปอยู่สั่งสอนศีลธรรม และวิชาความรู้แก่ชาวบ้าน ให้สมบูรณ์ประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมทุกตำบล ลักษณะสยามคมของไทยแต่โบราณ ถ้าว่าโดยย่อก็คือคนในตำบลนั้นมีที่อยู่และมีที่ทำมาหากินพอกันไม่มีใครอดอยาก แต่ใครทำงานได้ต้องทำงานทุกคนทั้งชายหญิง ไม่มีคนสำราญอยู่เปล่า หรือเที่ยวขอรานใครกิน ทั้งตำบลไม่มีเศรษฐีและไม่มีคนจนเข็ญใจ จึงมีใครมีใครเป็นโจรผู้ร้าย เพราะอยู่เย็นเป็นสุขสบายด้วยกันหมด จึงเห็นควรนับว่าถึงวัฒนธรรมอย่างสูงตามสมควรแก่ท้องถิ่นด้วยประการฉะนี้

เมื่อคิดถึงความรู้สึกของฝรั่งพวกโซเซียลลิสม์ ซึ่งเห็นว่าต้องเฉลี่ยทรัพย์และสิทธิต่าง ๆ ให้มนุษย์มี เสมอภาคกันจึงจะเป็นสุขนั้น หากสำเร็จดังนั้นก็จะเป็นอย่างเช่นชาวมณฑลอุดรนี้เอง ถ้าจะอวดว่าสยามคม โซเซียลลิสม์มีมาในเมืองไทยหลายร้อยปีแล้ว ก็จะได้กระมัง

นิทานโบราณคดี: สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

7. ข้อใดแสดงถึงลักษณะของคนที่มีความเจริญ (Civilization)
- ก. ครอบครัวของเอออยู่ในหมู่บ้านที่มีมากกว่า 100 หลังคาเรือน
 - ข. ครอบครัวของบีมีบ้านที่ทำด้วยไม้มุงแฝก และมีรั้วล้อมรอบบริเวณบ้าน
 - ค. ครอบครัวของซีอยู่ในหมู่บ้านที่มี “จำบ้าน” และ “ตาแสง” เป็นผู้ปกครองดูแลคนในหมู่บ้าน
 - ง. ครอบครัวของดีมีที่อยู่และที่ทำมาหากินพอ ๆ กัน ไม่มีเศรษฐกิจหรือคนจน แต่อยู่สุขสบายด้วยกันทั้งหมด
8. จากบันทึกเหตุการณ์ เรื่องสมาคมไทยอย่างโบราณ **ไม่ได้**กล่าวถึงเรื่องใด
- ก. ค่านิยม
 - ข. วิถีชีวิต
 - ค. ความเชื่อ
 - ง. สังคมและวัฒนธรรม
9. ผู้ที่เป็น “จำบ้าน” เทียบได้กับตำแหน่งใดในปัจจุบัน
- ก. ผู้ปกครองบ้าน
 - ข. กำนัน
 - ค. นายอำเภอ
 - ง. ผู้ว่าราชการจังหวัด
-

ให้นักเรียนอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10 – 12

คนคิดผิด

เมื่อฉันผ่านไปในช่วงเมืองกมุทวาปี ถึงตำบลบ้านสองเปลือย ผู้นำทางเขาบอกว่าในตำบลนั้นมีพวก “ลาว” (ไทยลานช้าง) ชาวเมืองนครนายกที่อพยพกลับมาจากเวียงจันทน์ แต่หมดกำลังไม่สามารถจะลงไปได้ถึง เมืองนครนายกได้ ยังต้องตั้งทำมาหากินอยู่ที่บ้านสองเปลือยหลายครัว ฉันได้ยืนแหบจะออกปากว่า “สมน้ำหน้า” แต่หากละอายใจด้วยความสงสาร เพราะฉันเคยรู้เรื่องของคนพวกนั้นมาแต่ต้น ด้วยในหนังสือสัญญาที่ไทยทำกับฝรั่งเศสเมื่อ ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) มีความข้อหนึ่งว่า “ถ้าลาวเชื้อสายของชาวเวียงจันทน์ที่ไทยกวาดเป็นเชลยมา (เมื่อรัชกาลที่ 3) ออกจากกลับไปบ้านเมืองเดิม รัฐบาลไทยจะยอมให้ไปไม่ขัดขวาง” ดังนี้ แต่แรกไม่มีใครอยากไป ต่อมาฝรั่งเศสแต่งให้กรมการชาวเมืองเวียงจันทน์คนหนึ่งเป็นพระยา แต่ชื่อไรฉันลืมไปเสียแล้ว จะสมมติเรียก ในนิทานนี้ว่า “พระยาเมือง” กับพรรคพวกลงมาเที่ยวเกลี้ยกล่อมพวกเชื้อสายชาวเวียงจันทน์ มีพวกที่อยู่ เมืองนครนายกสมัครจะไปเมืองเวียงจันทน์ราวสัก 200 คน เพราะพระยาเมืองมาสัญญาว่าเมื่อขึ้นไปถึง เมืองเวียงจันทน์ รัฐบาลฝรั่งเศสจะให้ที่ไรนา กับทั้งบ้านเรือนวัวควายไถคราด และเงินทุน ให้พอทำมาหากินเป็นสุขทุกคน ฉันให้เจ้าเมืองกรมการชี้แจงว่าไม่จริงได้ตั้งว่าดอกก็ไม่เชื่อ พวกกันขายเหี้ยเรือนไรนาแล้วอพยพไป ต่อมา ฉันได้ยินว่ามีพวกเวียงจันทน์ลงมาเกลี้ยกล่อมคนอื่น ฉันนึกขึ้นถึงคำที่เขาพรรณนาว่านิสัยแฉฉนั้น ถ้าใครดิ่ง หนึ่งท้องมันก็โก่งหลังถ้าใครดิ่งหลังมันก็แอ่นท้อง จึงเปลี่ยนอุบายใหม่ คราวนี้สั่งอย่าให้ห้ามปราม ถ้าใครอยากไปให้เจ้าเมืองกรมการสงเคราะห์ ช่วยหาคนซื้อไรนาวัวควายเร่งให้มันไปตามใจสมัคร ก็กลายเป็นอย่างแฉฉได้จริง ๆ ไม่มีใครไป ฝ่ายพวกที่อพยพไปคราวแรกนั้น ไปถึงเมืองเวียงจันทน์ก็ไม่ได้ลาภผลตามสัญญา ทั้งไปได้รับความรู้ว่า นาทาลานช้างทำไม่ได้ผลมากเหมือนนาทางช้างได้ ก็พากันอพยพกลับมา ที่ยังมีทุนกลับมาได้ถึงเมืองนครนายกก็มี ที่หมดทุนก็ต้องตกค้างอยู่ที่บ้านสองเปลือย แต่เรื่องนี้ยังมีข้อต่อไปอีก เมื่อวันฉันไปถึงเมืองอุดรธานี เขาระชิบบอกให้ดูชายคนหนึ่งซึ่งยืนรับอยู่ที่ซุ้มคร่อมถนนที่ทำรับฉัน สังเกตดูเป็นคนกลางคนอายุราวสัก 50 ปี เขาบอกว่าคนนั้นแหละคือพระยาเมือง ที่ได้ลงไปเกลี้ยกล่อมคนที่เมืองนครนายก เมื่อกลับไปอยู่เมืองเวียงจันทน์ไปเกิดผิดใจกับฝรั่งเศสขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่ง จึงอพยพครอบครัวของตนข้ามมาขอพึ่งไทย พระยาศรีสุริยราชวรานุวัตรรับไว้ให้อยู่ในเมืองอุดรธานี แล้วเลยให้เป็นนายงานทำซุ้มรับฉัน จึงยืนรับอยู่ที่ซุ้มนั้น

นิทานโบราณคดี: สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

10. หากนักเรียนเป็นชาวลาวเชื้อสายชาวเวียงจันทน์ นักเรียนจะเชื่อคำสัญญาของ “พระยาเมือง” หรือไม่
- เชื่อ เพราะ พระยาเมืองอ้างถึงรัฐบาลฝรั่งเศส
 - เชื่อ เพราะ พระยาเมืองเป็นชาวลาวเชื้อสายชาวเวียงจันทน์เช่นเดียวกับตน
 - ไม่เชื่อ เพราะ พระยาเมืองไม่มีสิ่งใดเป็นหลักฐานในการยืนยันคำพูด
 - ไม่เชื่อ เพราะ เจ้าเมืองกรมการชี้แจงว่าจะไม่ได้จริงตามที่พระยาเมืองสัญญา

11. การกระทำของพระยาเมือง ตรงกับสำนวนใด

- ก. ชักศึกเข้าบ้าน
- ข. ชักแม่น้ำทั้งห้า
- ค. ชักใบให้เรือเสีย
- ง. ชักหน้าไม่ถึงหลัง

12. ผู้บันทึกมีจุดประสงค์ในการนำเสนออย่างไร

- ก. เพื่อให้ความรู้
- ข. เพื่อยกตัวอย่าง
- ค. เพื่อเตือนสติให้คิด
- ง. เพื่อแนะนำสั่งสอน

ให้นักเรียนอ่านข้อความโฆษณาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13 – 14

ประโยชน์ของ วิตามินบี ปริมาณสูง

- ✓ **ลดอาการเครียดได้**
ช่วยผ่อนคลายความเครียด การตอบสนองต่อฮอร์โมน ที่เกี่ยวข้องกับความเครียด ช่วย สร้างสารสื่อประสาทและการ ควบคุมอารมณ์ต่างๆ
- ✓ **ช่วยในร่างกายนอนหลับ**
ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การขาดวิตามินบี 12 อาจทำให้ นอนหลับไม่สนิท
- ✓ **ช่วยในการทำงาน ของสมอง**
สร้างสารสื่อประสาท ที่เกี่ยวกับความจำ และการรับรู้ของระบบประสาท
- ✓ **นอนหลับได้ดีขึ้น**
ช่วยในการสร้างสื่อประสาท ที่ควบคุมการทำงานของนอนหลับได้ดีขึ้น

วิตามินบี 12 (Vitamin B12) ช่วยในการสร้างสื่อประสาท ที่ควบคุมการทำงานของนอนหลับได้ดีขึ้น

MEGA We care NAT B

สถานที่ตัวอย่าง

MEGA We care

13. นักเรียนจะซื้อผลิตภัณฑ์ข้างต้นให้แก่บุคคลที่มีลักษณะใดมากที่สุด

- ก. เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา อยู่ในช่วงการเรียนรู้
- ข. เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่กำลังเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย
- ค. ผู้ใหญ่วัยทำงานที่ประสบปัญหาภาวะเครียด
- ง. ผู้สูงอายุวัยหลังเกษียณที่พักผ่อนอยู่บ้าน

14. บทโฆษณาข้างต้นมีเจตนาใด

- ก. แนะนำการใช้ผลิตภัณฑ์
- ข. เชิญชวนให้ซื้อผลิตภัณฑ์
- ค. ชี้แจงสรรพคุณของผลิตภัณฑ์
- ง. บอกความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์

ให้นักเรียนอ่านข้อความโฆษณาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 15 – 16

BLACKMORES®
THE BEST OF HEALTH
blackmores.com.au

NUTRITIONAL OIL
ODOURLESS
FISH OIL MINI CAPS
NATURAL SOURCE OF OMEGA-3

- สูดน้ำมันปลาเม็ดเล็ก ง่าย
ไร้กลิ่นคาว
- ผ่านการตรวจสอบปริมาณสาร
ปรอทและตะกั่ว

30 Capsules

10-3-08338-5-0002

15. หากนักเรียนรับประทานผลิตภัณฑ์นี้ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง จะมีผลอย่างไร

- ก. ช่วยให้สมองทำงานดีขึ้น
- ข. ช่วยให้อาการปวดท้องประจำเดือนดีขึ้น
- ค. ช่วยบำรุงสายตา ทำให้มองเห็นชัดเจนขึ้นในเวลากลางคืน
- ง. ช่วยเสริมสร้างแคลเซียมในร่างกาย ทำให้การเจริญเติบโตดีขึ้น

16. เหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นี้

- ก. มีความสะดวกในการรับประทาน
- ข. มีการชี้แจงสรรพคุณของผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน
- ค. มีการรับรองมาตรฐานจากองค์การอาหารและยา
- ง. มีส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

ให้นักเรียนอ่านข้อความโฆษณาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 17

Hiso Body Set

คอร์สการบำบัดผิวขาว เซตพิวกายขาวถาวร
ขาวเร่งด่วน ขาวเรื่อกันใจ ภายใน **7 วัน**

พิวกขาว ตัวขาวไม่ใช้เครื่องยาอีกต่อไป เซตบำรุงพิวกขาวเร่ง
ด่วน ผิวไม่ลอก เลิกใช้ไม้ค้ำกว่าเดิม ใม่ต้องแดด
สำหรับสาว ๆ ที่ไม่ยอมรับหน้า เพย
พิวกใหม่ขาวนวลเนียนกึ่งเรื่อร่าง
พิวกขาวขึ้นจริงคะขาวขึ้นเนียนขึ้น
เห็นwa 100%

เพียง 2300 บาท
(เหมาะมากสำหรับพิวกสองสี-คล้ำ)

17. กลุ่มเป้าหมายของผลิตภัณฑ์นี้ คือกลุ่มใด

- ผู้ที่มีปัญหาผิวคล้ำ
- ผู้ที่มีปัญหาผิวลอก
- ผู้ที่มีปัญหาผิวแห้ง
- ผู้ที่มีปัญหาผิวแพ้ง่าย

ให้นักเรียนอ่านข้อความโฆษณาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 18

ยาสีฟัน แอ็ดเวล โปรเดนท์เต้

สูตร 5 Plus Formula

- โพรพอลิส (Propolis) ช่วยขจัดเชื้อแบคทีเรีย
- ฟลูออไรด์ (Fluoride) เสริมสร้างเคลือบฟัน ป้องกันฟันผุ
- ไซโคลเดกซ์ทรีน (Cyclodextrin) ช่วยดักจับกลิ่น ป้องกันกลิ่นปาก
- โพแทสเซียมไนเตรต (Potassium nitrate) ช่วยลดอาการเสียวฟัน
- ว่านหางจระเข้ (Aloe Vera) ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ช่องปาก

ราคาขาย 195 บาท ราคาสมาชิก 160 บาท คะแนน 69 BV

18. ข้อใดไม่ใช่เหตุผล ที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์

- เพราะช่วยให้ฟันขาวขึ้น
- เพราะช่วยให้มีลมหายใจสะอาด
- เพราะช่วยให้เคลือบฟันแข็งแรง
- เพราะช่วยให้อาการเสียวฟันดีขึ้น

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 19 – 22

เคล็ดลับการชนะใจตนเอง

การชนะที่ยิ่งใหญ่คือการ **"ชนะใจตนเอง"** ถือเป็น การเอาชนะกิเลส และจิตใจที่ใฝ่ต่ำหรือผิดศีลธรรม เป็นที่น่าสังเกตสำหรับคนที่สามารถเอาชนะใจตนเองได้นั้น จะต้องฝึกแก้ไขนิสัยที่บกพร่องของตน ให้เกิดนิสัยดีขึ้นมาทดแทน การชนะใจตนเองจะทำให้ตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีจิตเมตตาแผ่เมตตาไปให้ทั้งมิตร และศัตรู มีเสน่ห์ มีผู้ที่รัก ต้องการคบหาสมาคมด้วย และผู้มีที่จิตใจที่เข้มแข็งก็จะเอาชนะอุปสรรคทุกชนิด ที่ผ่านเข้ามาในวิถีชีวิตได้

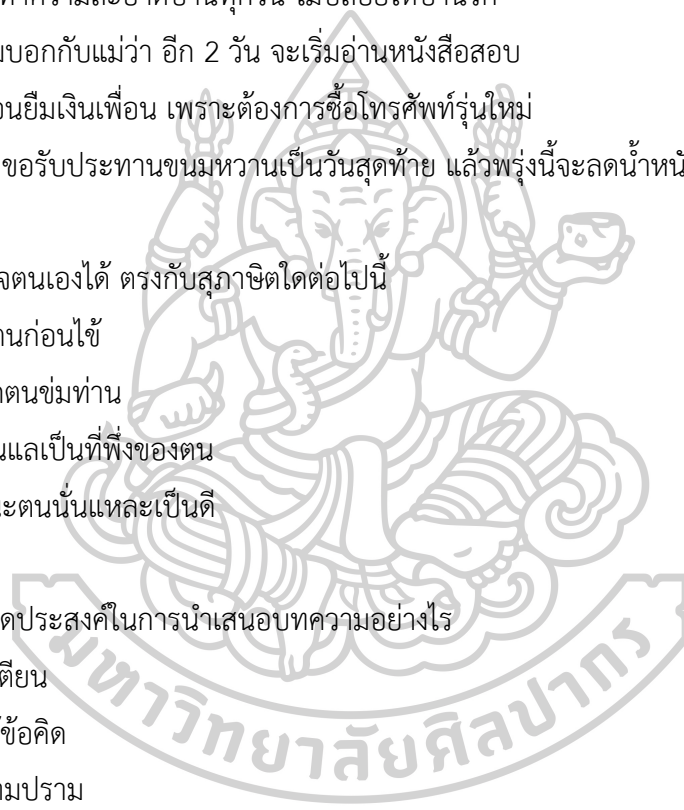
ดังนั้นการชนะใจตนเอง อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุที่คนเราจะประสบความสำเร็จในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในระดับที่แตกต่างกัน สืบเนื่องมาจากความสามารถในการเอาชนะใจตนเอง การชนะใจตนเองนับเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่ทำให้เราสามารถสร้างอุปนิสัยที่ดีลงสู่ตัวเราได้ เราไม่อาจขยันและมีความเพียรพยายามได้เลย รวมทั้งเราอาจทำการสิ่งใด ๆ ไม่สำเร็จได้เลย หากเราไม่สามารถเอาชนะความเกียจคร้าน ที่เป็นเสมือนพื้นฐานทางนิสัยของเราให้ได้เสียก่อน โดยเฉพาะการที่เราอยากชนะคนอื่น ๆ ดังนั้นการทำให้ยากเพื่อให้แตกต่างจากคนอื่น ๆ จำเป็นต้องมีความสามารถ หรือกำลังใจที่เข้มแข็งในการเอาชนะใจตนเองให้จงได้

เคล็ดลับที่ ๑ การปรับตัว ใช้สติ ความอดทน และความพยายามกำกับ ถ้าคนเรามีสติเมื่อจะทำอะไรไป ทางที่ไม่ดี จะมีตอนหนึ่งใจใฝ่ดีรู้สึกและเตือนไม่ให้ทำ

อย่างแรก เราสังเกตได้ง่าย ๆ เช่น คนสูบบุหรี่ รู้ทั้งรู้ว่าการสูบบุหรี่ทำให้มีโทษ ทั้งต่อตนเองและคนรอบข้าง ทั้ง ๆ ที่รู้ ชั่ววูบหนึ่งเชื่อได้ว่า จิตใจของเขาตระหนักถึงผลเสียและอยากจะหยุด แต่อ่านาจนแห่งจิตใจฝ่ายไม่ดี ก็จะสร้างข้อแม้ เช่น คนเราเดี๋ยวก็ตายสูบ ๆ ไปเถอะ หรือพุงนี้ค่อยเล็กสูบ กลายเป็นว่าเขาก็ยังคงจะ สูบบุหรี่ต่อไป ในทางกลับกันถ้าช่วงแห่งเวลาที่เรามีสติที่จิตใฝ่ดีรู้ตัวเอง ถ้าเราจะฝืนตัวเองให้หยุด เดินไปทิ้งบุหรี่ เข้าห้องน้ำล้างหน้า ไปซื้อหมากฝรั่งมาเคี้ยวเล่นแทน เราก็ไม่ต้องมาสูบบุหรี่ หรือการที่เราจะตามใจตนเอง การนอนตื่นสายเพราะเราขี้เกียจ ทั้งที่รู้ตัวว่าไม่ดี เพราะฉะนั้นห้ามให้อารมณ์มาควบคุมจนเป็นนิสัย

อย่างสุดท้าย การเริ่มชนะใจตนเองสามารถกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญ โดยเราจะต้องกำจัดความเกียจคร้านเสียตั้งแต่วันนี้ และเริ่มต้นหันมาเป็นคนขยัน มานะ พากเพียร แล้ววันต่อ ๆ ไปเราก็ต้องเตือนตัวเองให้ตั้งมั่นอยู่ในความหมั่นขยัน และกระตือรือร้นอยู่เสมอ ไม่นานนิสัยความเพียรพยายามก็จะฝังติดตัวเราได้ วิธีแก้ ความเกียจคร้านของเรา สรุปลงได้ก็คือ ต้องรู้จักเอาชนะใจตนเอง วิธีเอาชนะใจตนเองทำอย่างไรก็ต้องแล้วแต่ละคน ที่จะต้องเรียนรู้ตนเองและนำไปปรับใช้ แก้ไข เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งหากเราไม่เรียนรู้วิธีเอาชนะตนเอง เราก็จะไม่สามารถที่จะเอาชนะคนอื่นได้เช่นกัน ค่อย ๆ สร้างนิสัยให้ยอมรับพฤติกรรมของตัวเอง จากนั้น เริ่มปรับปรุงจุดต่าง ๆ ที่ตนเองคิดว่ารู้สึกเกียจคร้านให้ได้ปลูกสร้างความขยันเข้าไปในตัวเอง

ที่มา: https://cities.trueid.net/article/เคล็ดลับ-การชนะใจตนเอง-trueidintrend_50856

19. นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านบทความนี้ **ยกเว้น**ข้อใด
- ก. ได้รู้วิธีการเอาชนะใจผู้อื่น
 - ข. ได้เรียนรู้วิธีการเอาชนะใจตนเอง
 - ค. ได้เห็นคุณค่าของการฝึกฝนตนเอง
 - ง. ได้แรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของตน
20. บุคคลใดต่อไปนี้ นำข้อคิดที่ได้จากบทความข้างต้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ก. เอ้ทำความสะอาดบ้านทุกวัน ไม่ปล่อยให้บ้านรก
 - ข. อุ่มบอกกับแม่ว่า อีก 2 วัน จะเริ่มอ่านหนังสือสอบ
 - ค. แอนยืมเงินเพื่อน เพราะต้องการซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่
 - ง. อัมขอรับประทานขนมหวานเป็นวันสุดท้าย แล้วพรุ่งนี้จะลดน้ำหนัก
21. การชนะใจตนเองได้ ตรงกับสุภาษิตใดต่อไปนี้
- ก. ตีตนก่อนไข้
 - ข. ยกตนข่มท่าน
 - ค. ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
 - ง. ชนชนนนั้นแหละเป็นดี
22. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในการนำเสนอบทความอย่างไร
- ก. ตีเตือน
 - ข. ให้ข้อคิด
 - ค. ห้ามปราม
 - ง. โน้มน้าวใจ
-

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23 – 24

วิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี

การส่งเสริมสุขภาพจิต หมายถึง การบำรุงรักษาสภาพจิตใจของตนเองให้เข้มแข็งสมบูรณ์ อยู่เสมอ การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมของมนุษย์จะต้องประสบทั้งความทุกข์และความสุขปะปนกันไป ดังนั้น การมีสุขภาพจิต ที่เข้มแข็งย่อมจะสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ดียิ่งขึ้น เราจึงควรมีวิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งอาจมีวิธีการ พอสรุปได้ดังนี้

1. รู้จักและทำความเข้าใจตัวเองให้ดีที่สุด ศึกษาจุดเด่น ความสามารถพิเศษในตัวเองเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมที่อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องทางกฎหมายและศีลธรรม ยอมรับจุดด้อยของตนเอง ปรับตัว ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ใช้ความสามารถของตัวเองให้เกิดประโยชน์ แก่สังคม กล้าเผชิญปัญหาด้วย ความสุขุม

2. ฝึกทำจิตใจให้สดชื่นแจ่มใส มองโลกในแง่ดี ฝึกเป็นคนสุขุมรอบคอบ ไม่ใจร้อน โกรธง่าย มีอารมณ์ขันไม่เอาจริงเอาจังกับทุกอย่างจนเกินไป แต่ไม่ควรหมกมุ่นกับเรื่องไร้สาระ พยายามฝึกทำ อารมณ์ให้สงบ ไม่หวั่นไหวง่าย

3. ฝึกรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยใจกว้าง รับฟังเหตุผลมากกว่าอารมณ์ พิจารณาถึงปัญหา ต่าง ๆ ด้วยเหตุผล และข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรโทษตัวเองหรือผู้อื่นด้วยอารมณ์

4. ปรับปรุงตนเองให้เข้ากับคนอื่นได้ ทำตนให้เป็นที่รักของคนทั่วไป โอบอ้อมอารี จริงใจต่อผู้อื่น ยินดีช่วยเหลือ มีน้ำใจต่อผู้อื่น ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคม ลดความเห็นแก่ตัว

5. บำรุงรักษาสุขภาพทั้งกายและจิตใจให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ ออกกำลังกายเป็นประจำ รับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ ทำงานพอเหมาะ พักผ่อนให้เพียงพอ

6. หาสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยึดถือคำสอนในศาสนาที่ตนนับถือ เพราะคำสอน ในศาสนาจะเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งจิตใจให้สงบ เยือกเย็น มีสติปัญญา ไม่หลง โกรธ มัวเมาในสิ่งไม่เป็น ประโยชน์ สุขภาพจิตก็จะดีอยู่เสมอ

7. เมื่อมีปัญหาหรือมีความเครียดทางจิตใจ ควรหาโอกาสผ่อนคลาย ด้วยการทำงานอดิเรก ออกกำลังกายจะทำให้มีจิตใจที่สบายขึ้น

8. ฝึกบริหารจิตใจ ฝึกทำสมาธิ ทำจิตใจให้ว่าง เป็นการทำให้จิตใจเข้มแข็ง สามารถเข้าใจตนเอง และปรับปรุงตนเองได้เสมอ เมื่อมีปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จะสามารถพิจารณาได้อย่างมีเหตุมีผล ไม่ใช้อารมณ์เป็นที่ตั้ง

ที่มา: <http://www.todayhealth.org/daily-health/เคล็ดลับการดูแลสุขภาพ/วิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี.html>

23. ข้อใดคือสาระสำคัญของบทความนี้

- ก. เราควรฝึกสมาธิเพื่อให้มีจิตใจเข้มแข็ง
- ข. เราควรทำตนให้เป็นที่รักของคนทั่วไป
- ค. เราควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยใจกว้าง
- ง. เราควรรักษาสภาพจิตใจของตนเองให้สมบูรณ์อยู่เสมอ

24. เพราะเหตุใดเราจึงควรรักษาสุขภาพจิตให้เข้มแข็งอยู่เสมอ

- ก. เพราะจะทำให้มีสุขภาพดีไปด้วย
- ข. เพราะจะทำให้เป็นที่รักของทุกคน
- ค. เพราะจะทำให้เป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี
- ง. เพราะจะทำให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ดียิ่งขึ้น

25.

บัดเดี๋ยวดังหึ่งแห่งวังเวงแว่ว สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะงัดหา
เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
แล้วสอนว่าอย่าไวใจมนุษย์ มั่นแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาว์วัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คิดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
(พระอภัยมณี)

จากคำประพันธ์ข้างต้น นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

- ก. ปอโอนเงินให้เพื่อนทันที เมื่อเพื่อนขอยืมเงิน
- ข. ป่านถ่ายรูปทะเบียนรถแท็กซี่และส่งให้แม่ทุกครั้งที่ใช้บริการ
- ค. ปิ่นลงทุนเปิดร้านอาหารกับเพื่อน โดยไม่มีการทำสัญญาใด ๆ
- ง. ปลื้มลงไปกดเงินที่ตู้ ATM โดยไม่ถือกรด เพราะคิดว่าใช้เวลาไม่นาน

26. คำประพันธ์ในข้อใดที่แสดงอารมณ์แตกต่างจากข้ออื่น

- ก. อยู่ดีดีหนีเมียมาเสียได้ เสียใจน้ำใจน่องรักเป็นนักษณา
- ข. ช่างชาติชั่วหัวกระดุกลูกตอแหล ลวงให้แม่หลงกลเที่ยวค้นหา
- ค. โกรธवादผาดเสียงสำเนียงดัง น้อยหรือยังโหยกเหยกเด็กเกเร
- ง. ช่างว่ากล่าวราวกับกูไม่รู้เท่า มาพูดเอาเปรียบผู้ใหญ่ทำไพล่ผล

30. ครั้นถึงพระโรงรัตนรุจี
 เจ้าเงาะยืนยิ้มหัวไม่กลัวใคร
 รจนางิ้วทูลบิตุรงค์
 อุตส่าห์เสาะเพราะเกรงพระอาญา
 ตามประสาซากเย็นเซ่ใจ
 ผัวเมียสองคนจนกรองกรอย
 หกเขยเขาตีมีศศักดิ์
 ไปหาปลามาแล้วหรืออย่างไร
- อัญชลีสองกษัตริย์เป็นใหญ่
 ทิ้งปลาลงไว้ให้พ่อตา
 นี้ปลาส่งส่วนตัวผัวข้า
 ได้มาน้อยนักสักสองร้อย
 ไม่มีบ่าวมีไพร่ใช้สอย
 ไม่เลิศลอยเหมือนลูกสาวของท้าวไท
 ท่านพ่อตาโปรดนักรักใคร่
 เห็นจะได้มากมายหลายกระบุง
- (สังข์ทอง)

จากคำประพันธ์ข้างต้น ผู้แต่งมีเจตนาใด

- ก. ตำนานคดีเตียน
- ข. ประชดประชัน
- ค. ยกย่องชมเชย
- ง. บอกกล่าวให้ทราบ

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งตัวเลขเกณฑ์แต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
1	เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง ไม่สับสน					
2	ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
3	ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ					
4	เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง					
5	ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่าน					
ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6	ทำให้นักเรียนมีความสุข และสนุกในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน					
7	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม					
8	ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
9	ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย					
10	ทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
11	ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้วยตนเองได้					
12	ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์					
13	ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล					
14	ทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น					
15	ทำให้นักเรียนนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในวิชา อื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้					

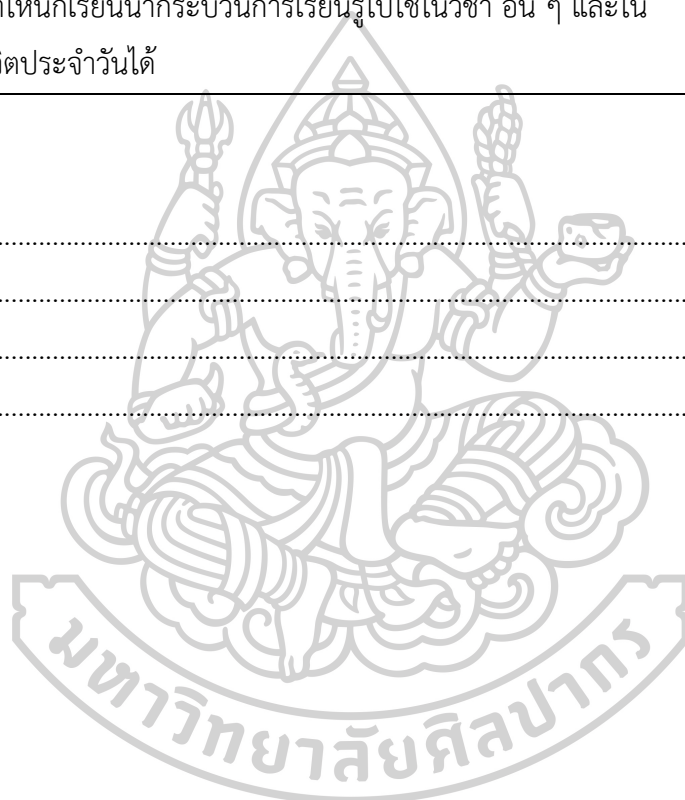
ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและคะแนนผลการทดสอบ

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

แผนที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
		1	2	3	4	5			
2 การอ่าน เชิงวิเคราะห์ บันทึก เหตุการณ์	มาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ตัวชี้วัด								
	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	จุดประสงค์การเรียนรู้								
	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสื่อ/แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับเอกสารประกอบการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สาระสำคัญ								
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสมรรถนะที่สำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สาระการเรียนรู้								
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสื่อ/แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สมรรถนะที่สำคัญ								
สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
		1	2	3	4	5			
2 การอ่าน เชิงวิเคราะห์ บันทึก เหตุการณ์	ชิ้นงาน/ภาระงาน								
	สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	กิจกรรมการเรียนรู้								
	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับเอกสารประกอบการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	เอกสารประกอบการเรียน								
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
สอดคล้องกับสื่อ/แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
		1	2	3	4	5			
4 การอ่าน เชิงวิเคราะห์ บทความ	มาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ตัวชี้วัด								
	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	จุดประสงค์การเรียนรู้								
	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสื่อ/แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับเอกสารประกอบการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สาระสำคัญ								
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสมรรถนะที่สำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สาระการเรียนรู้								
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับสื่อ/แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สมรรถนะที่สำคัญ								
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
		1	2	3	4	5			
4 การอ่าน เชิงวิเคราะห์ บทความ	ชิ้นงาน/ภาระงาน								
	สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	กิจกรรมการเรียนรู้								
	สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับเอกสารประกอบการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	เอกสารประกอบการเรียน								
	สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	สอดคล้องกับชิ้นงาน/ภาระงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
สอดคล้องกับสื่อ/แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์

รายการ	ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
		1	2	3	4	5			
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากข่าว	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จาก บันทึก เหตุการณ์	10	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
	11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จาก ข้อความ โฆษณา	19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์
(ต่อ)

รายการ	ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
		1	2	3	4	5			
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากบทความ	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากวรรณคดี	37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
	45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 13 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
1. เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง ไม่สับสน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3. ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5. ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
6. ทำให้นักเรียนมีความสุข และสนุกในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8. ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9. ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10. ทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ								
11. ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12. ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13. ทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14. ทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
15. ทำให้นักเรียนนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในวิชา อื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 14 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์

เนื้อหา	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลความหมาย
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากข่าว	1	0.74	0.21	สามารถใช้ได้
	2	0.79	0.42	สามารถใช้ได้
	3	0.74	0.21	สามารถใช้ได้
	4	0.69	0.26	สามารถใช้ได้
	5	0.49	0.32	สามารถใช้ได้
	6	0.49	0.21	สามารถใช้ได้
	7	0.64	0.21	สามารถใช้ได้
	8	0.59	0.32	สามารถใช้ได้
	9	0.72	0.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากบันทึก เหตุการณ์	10	0.64	0.21	สามารถใช้ได้
	11	0.51	0.21	สามารถใช้ได้
	12	0.56	0.26	สามารถใช้ได้
	13	0.97	0.05	ไม่ผ่านเกณฑ์
	14	0.90	0.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
	15	0.67	0.53	สามารถใช้ได้
	16	0.90	0.05	ไม่ผ่านเกณฑ์
	17	0.30	0.21	สามารถใช้ได้
	18	0.44	0.26	สามารถใช้ได้
การอ่าน เชิงวิเคราะห์จาก ข้อความโฆษณา	19	0.64	0.21	สามารถใช้ได้
	20	0.69	0.21	สามารถใช้ได้
	21	0.77	0.37	สามารถใช้ได้
	22	0.46	0.37	สามารถใช้ได้
	23	0.77	0.42	สามารถใช้ได้
	24	0.92	0.05	ไม่ผ่านเกณฑ์
	25	0.79	0.42	สามารถใช้ได้
	26	0.64	0.32	สามารถใช้ได้
	27	0.77	0.37	สามารถใช้ได้

ตารางที่ 14 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลความหมาย
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากบทความ	28	0.59	0.26	สามารถใช้ได้
	29	0.64	0.21	สามารถใช้ได้
	30	0.90	0.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
	31	0.72	0.21	สามารถใช้ได้
	32	0.62	0.47	สามารถใช้ได้
	33	0.51	0.42	สามารถใช้ได้
	34	0.87	0.16	ไม่ผ่านเกณฑ์
	35	0.74	0.21	สามารถใช้ได้
	36	0.79	0.26	สามารถใช้ได้
การอ่าน เชิงวิเคราะห์ จากวรรณคดี	37	0.69	0.21	สามารถใช้ได้
	38	0.85	0.21	ไม่ผ่านเกณฑ์
	39	0.72	0.26	สามารถใช้ได้
	40	0.62	0.37	สามารถใช้ได้
	41	0.51	0.47	สามารถใช้ได้
	42	0.38	0.26	สามารถใช้ได้
	43	0.51	0.32	สามารถใช้ได้
	44	0.54	0.26	สามารถใช้ได้
	45	0.41	0.21	สามารถใช้ได้

จากการนำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผ่านการพิจารณาแล้ว
ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 โรงเรียนราชินีบูรณะ ที่เคยเรียนเรื่อง
การอ่านเชิงวิเคราะห์มาแล้ว จำนวน 1 ห้อง 39 คน และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อ
เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง
0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 186-188)
เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง
0.38 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21 - 0.53

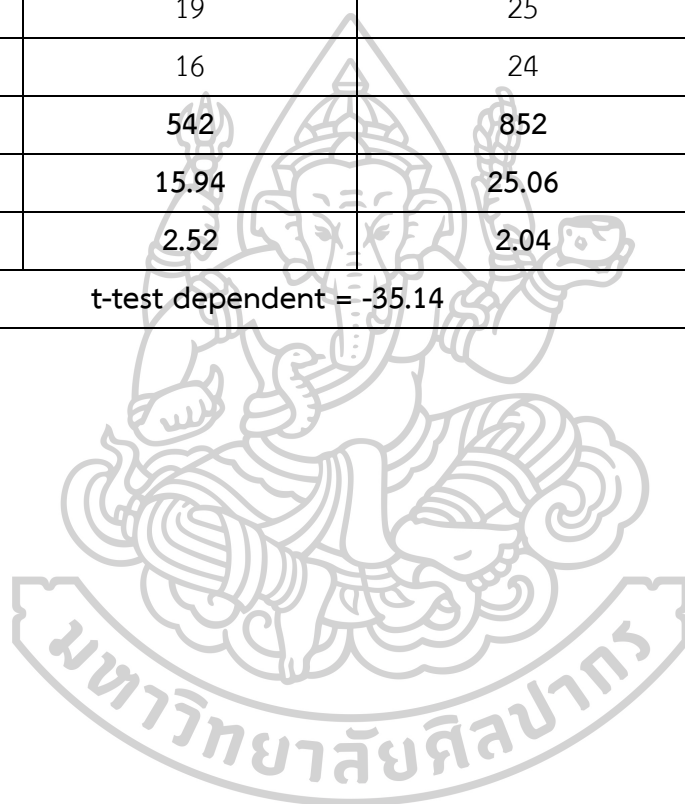
ซึ่งข้อสอบที่คัดเลือกจำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1,2,4-7,10-12,15,17,18,20-23,25,26,
28,29, 31-33,35,37 และ 41-45 มีค่าความเชื่อมั่น 0.70

ตารางที่ 15 แสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

เลขที่	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)	ค่าความต่าง
1	16	25	9
2	13	24	11
3	17	26	9
4	20	28	8
5	12	20	8
6	20	27	7
7	13	23	10
8	11	21	10
9	17	27	10
10	14	25	11
11	13	24	11
12	16	25	9
13	16	25	9
14	17	26	9
15	16	25	9
16	15	26	11
17	17	23	6
18	18	27	9
19	19	28	9
20	15	24	9
21	18	26	8
22	16	25	9
23	15	26	11
24	20	27	7
25	17	28	11
26	13	22	9
27	18	28	10

ตารางที่ 15 แสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก (ต่อ)

เลขที่	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)	ค่าความต่าง
28	13	24	11
29	15	26	11
30	12	21	9
31	15	25	10
32	20	26	6
33	19	25	6
34	16	24	8
รวม	542	852	310
\bar{X}	15.94	25.06	
S.D.	2.52	2.04	
t-test dependent = -35.14			

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนริศรา ชยธวัช
วัน เดือน ปี เกิด	6 พฤศจิกายน 2535
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	292/53 หมู่ 8 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130

